

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
3144667	Stein, Freek	FYS-SR	Schelberg
ONDERWERP			
3144667 - beleidsplan Veiligheidsregio 2021-2024 en dekkingsplan Brandweer 2021-2024.			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Conform art. 14 en 15 van de Wet Veiligheidsregio's dient het bestuur van de Veiligheidsregio tenminste eenmaal in de vier jaren en mede op het risicoprofiel gebaseerd, een beleidsplan (inclusief dekkingsplan brandweer) vast te stellen. Het beleidsplan, dat u bijgaand aantreft, geeft richting aan de inspanningen van de Veiligheidsregio Twente voor de komende vier jaren. Ieder jaar wordt in het jaarplan en in de begroting specifiekere weergegeven welke activiteiten er in een jaar plaatsvinden, gecombineerd met concrete doelstellingen. Het beleidsplan 2021-2024 is de opvolger van het beleidsplan 2016-2020. Dit nieuwe beleidsplan volgt de ingezette koers van het huidige beleidsplan. Het betreft grotendeels een bestendiging van bestaand beleid. Het beleidsplan 2021-2024 wordt tussentijds, in het eerste kwartaal van 2023, geëvalueerd. Dit beleidsplan is tot stand gekomen met inbreng vanuit de brandweer, gemeenten, GHOR, politie en de taakvelden crisisbeheersing en risicobeheersing. Ook is met meerdere colleges en gemeenteraden in de aanloop naar dit plan gesproken over het beleidsplan en het risicoprofiel van VRT.

Op basis van art. 14 Wet veiligheidsregio's wordt de gemeente de mogelijkheid geboden een zienswijze kenbaar te maken. U wordt thans gevraagd uw zienswijze op het voorliggende plan kenbaar te maken. Na verwerking van de verschillende zienswijzen, wordt het definitieve beleidsplan (en het definitieve risicoprofiel en begroting) vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

'Stabiele factor in tijden van verandering'. Dat is de naam van het beleidsplan en rode draad van de koers voor de komende periode. De uitdagingen voor de komende vier jaar betreffen kort samengevat:

- Continuïteit en stabiliteit: het goed blijven doen, zoals we dat nu doen, met voldoende mensen en middelen.
- Een nieuwe meldkamerlocatie in Apeldoorn.
- Aansluiting blijven vinden en behouden bij onze Twentenaren.
- Technologische veranderingen: kansen benutten en proactief reageren op potentiële bedreigingen.
- Anticiperen op crisistypen gerelateerd aan klimaatverandering.
- Anticiperen op de wijziging van meerdere wetten die invloed hebben op onze taken.

In de Wet veiligheidsregio's staat dat het dekkingsplan brandweer onderdeel uit dient te maken van het beleidsplan. Het dekkingsplan vormt dan ook een bijlage van dit beleidsplan en treft u ook bijgaand aan. In het dekkingsplan staat beschreven hoe de brandweezorg in Twente georganiseerd is, wat er nodig is om paraatheid te borgen en wat er van de brandweezorg verwacht kan worden. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van gebiedsgerichte opkomsttijden. Er worden drie categorieën onderscheiden met verschillende opkomsttijden.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Wij stellen u voor in te stemmen met het voorliggende beleidsplan en het dekkingsplan en het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio dienovereenkomstig te berichten.

FINANCIËLE ASPECTEN

Er zijn aan onderhavig voorstel geen financiële gevolgen verbonden.

BIJLAGE(N)

1. *Het beleidsplan van de Veiligheidsregio 2021-2024 en bijlagen*
2. *Het dekkingsplan van de Brandweer 2021-2024 en bijlagen*

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
3144667	stein, freek	FYS-SR	Sander Schelberg
ONDERWERP			
3144667 - beleidsplan veiligheidsregio 2021-2024			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Twente te berichten dat geen zienswijze wordt ingediend tegen het beleidsplan 2021-2024 en het dekkingsplan Brandweer 2021-2024.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

DE GEMEENTERAAD VAN HENGELO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

Veiligheidsregio Twente

Stabiele factor in tijden van verandering

Beleidsplan 2021-2024

Voorwoord

Veiligheidsregio Twente (VRT) is een samenwerkingsverband van hulpverleningsdiensten en de veertien Twentse gemeenten. De basis wordt gevormd door brandweer, gemeenten, GHOR, politie en het veiligheidsbureau. We hebben een sterk netwerk in Twente. Samenwerking tussen alle verschillende partijen, ook over de grenzen van onze veiligheidsregio, is het uitgangspunt. Samen werken we aan een veilig Twente.

Nu de puntjes op de i gezet worden voor dit beleidsplan, zitten we middenin de Coronacrisis. Een grote crisis als deze houdt zich niet aan definities en grenzen van disciplines of landen. Het coronavirus treft velen op meerdere fronten; fysiek, mentaal, sociaal, economisch. Meer dan ooit doen we nu een beroep op het sterke netwerk in Twente en op de samenwerking tussen alle partijen, ook op de samenwerking met onze inwoners. Iedereen draagt z'n steentje bij. Overduidelijk; veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

1 januari 2021 bestaat Veiligheidsregio Twente 10 jaar. De afgelopen jaren is gebouwd aan een stabiele en wendbare organisatie. Een nieuwe beleidsperiode breekt aan. De Wet veiligheidsregio's schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt (art. 14 Wvr). In het voorliggende beleidsplan lees je wat ons kenmerkt, welke ontwikkelingen er op ons afkomen en waar wij ons de komende vier jaar op richten.

'Stabiele factor in tijden van verandering'. Dat is de rode draad van onze koers voor de komende periode. We leven in een wereld waarin ontwikkelingen elkaar snel opvolgen. Dit biedt kansen, tegelijkertijd stelt het ons voor een aantal uitdagingen. Hoe kunnen wij als Veiligheidsregio Twente onze kerntaken blijven uitvoeren in deze veranderende wereld? Wendbaar vanuit een stabiele basis is belangrijk voor zowel inwoners als overheid. Daarbij borduren we voort op de afgelopen jaren en doen we het met de middelen die we hebben.

Dit beleidsplan is tot stand gekomen met inbreng vanuit de brandweer, gemeenten, GHOR, politie en de taakvelden crisisbeheersing en risicobeheersing. Met meerdere colleges en gemeenteraden is in de aanloop naar dit beleidsplan en het risicoprofiel gesproken over VRT. Verwachtingen, zorgen en ideeën werden gedeeld. Deze gesprekken vormen de basis van dit strategische beleidsplan.

Wie zijn we en waar richten we ons op?

Mensen verwachten dat wij er voor ze zijn als onze hulp nodig is. Zij rekenen op ons. Met 700 brandweervrijwilligers, 400 medewerkers en 29 kazernes zijn wij er, 24 uur per dag, 7 dagen per week. Onze mensen worden doorlopend opgeleid en getraind. Veertien systeem oefeningen per jaar dragen bij aan een flexibele crisisorganisatie met professionals die elkaar goed kennen. Met onze risicogerichte benadering focussen we op het voorkomen van incidenten. Met als kerntaken crisisbeheersing en rampenbestrijding, geneeskundige hulpverlening en brandweezorg staan wij voor een veilig Twente. Wanneer we de kennis en middelen niet hebben doen we een beroep op ons netwerk. Wij zijn een stabiele factor in tijden van verandering.

De nadruk voor de komende jaren ligt op het in stand houden van onze stabiele organisatie in een samenleving waarin veel verandert. Waarbij het accent de afgelopen jaren lag op optimalisatie en efficiency vraagt dit de komende jaren van ons focus, wendbaarheid en maximale inzet.

Twente

Twente is een veelzijdige en compacte regio, bestaande uit veertien gemeenten in de provincie Overijssel. Met een bevolking van ruim 627.000 inwoners op 1.504 vierkante kilometer kent Twente zowel stedelijk als landelijk gebied. In Twente zijn vrijwel alle risico's aanwezig die in Nederland voorkomen. Het regionale risicoprofiel is ten opzichte van 2015 niet sterk gewijzigd. Wel staan nadrukkelijk nieuwe risico's en ontwikkelingen op de agenda, zoals de grotere kans op risicovol weer waaronder droogte, demografische veranderingen zoals vergrijzing, de gevolgen van de energietransitie en cybercrime. Naast dit regionaal risicoprofiel is er ook een brand(weer)risicoprofiel opgesteld als onderdeel van het Dekkingsplan. Het regionale risicoprofiel is [hier](#) te vinden. Hierin zijn ook de risicobronnen per gemeente beschreven.

Sterk in ons netwerk

In Twente zijn wij sterk in het in stand houden van ons krachtige netwerk. Mensen kennen elkaar goed en werken veel samen. Het is ook noodzaak om met elkaar het netwerk te onderhouden en zo nodig uit te breiden, want we hebben elkaar nodig. De samenleving verwacht van ons een eenduidige en samenwerkende overheid. Dit vraagt om afstemming tussen alle partijen, die we verbinden waar nodig. Bijvoorbeeld de GGD en andere zorgpartners middels een stuurgroep Zorg, Veiligheid en Straf. Politie en Justitie zijn verbonden in het Districtelijk Veiligheidsoverleg als het gaat om openbare orde en veiligheidsvraagstukken. Rond de thema's leefbaarheid en milieu werken we samen met de Omgevingsdienst Twente, Waterschap Vechtstromen en andere partners.

Meerdere onderwerpen die in dit plan aan bod komen spelen niet alleen in Twente, maar ook landelijk, of zelfs internationaal. Denk bijvoorbeeld aan de energietransitie of veranderende wet- en regelgeving. We werken dan ook in verschillende verbanden nauw samen met andere veiligheidsregio's en partners, zoals het Instituut Fysieke Veiligheid. We intensiveren de komende jaren de samenwerking met de twee aangrenzende Duitse deelstaten en de oostelijke veiligheidsregio's IJsselland, Gelderland Zuid, Gelderland Midden en Noord Oost Gelderland. De samenwerking bij hulpverlening en incidentbestrijding over de grenzen van onze veiligheidsregio is goed. Door de komende jaren in de voorbereiding meer te investeren in contacten over de grens, wordt de samenwerking ten tijde van een crisis nog effectiever.

Wij hebben een goede relatie met ons bestuur. Zij zien ons als toegankelijk en transparant. We blijven het bestuur (on)gevraagd adviseren, zodat bestuurders, in het bijzonder burgemeesters, hun verantwoordelijkheden kunnen nemen, van opperbevelhebber tot burgervader, burgermoeder.

Vanzelfsprekend blijven we de samenwerking tussen de verschillende kolommen en partners stimuleren en faciliteren, waaronder de brandweer, GHOR en ambulancezorg, politie, de veertien Twentse gemeenten, het waterschap en defensie. Met deze en andere partners maken we concrete afspraken over de hulpverlening tijdens een crisis.

De verschillende vormen van samenwerken vraagt van ons dat we verschillende rollen kunnen aannemen zoals faciliterend, sturend, adviserend en coördinerend.

Ruime definitie crisis- en risicobeheersing

In Twente vatten wij de definitie van crisis- en risicobeheersing ruim op. Een crisis is een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast. De continuïteit van een veilige samenleving wordt verstoord. Het kan gaan om fysieke veiligheid, sociale veiligheid maar ook om zorg- en gezondheidsaspecten. De basis zijn de taken uit de Wet Veiligheidsregio's, namelijk fysieke veiligheid, risico- en crisisbeheersing. De scheiding tussen sociale en fysieke veiligheid is echter niet altijd te maken. Bijvoorbeeld, bij een brand tijdens een evenement moeten mensen veilig kunnen vluchten (fysieke oorzaak), bij een orde verstoring ook (sociale oorzaak). Mede daarom hebben wij ook een platformfunctie. We zijn gastheer voor het Platform IVZ, Veiligheidsnetwerk Oost Nederland en Zorg- en Veiligheidshuis Twente. Bij ieder thema bekijken we kritisch of, en zo ja, hoe we hierbij een rol kunnen spelen.

Daarnaast heeft de grootschalige uitval van 112 laten zien dat ook de scheiding tussen het fysieke domein en het digitale domein vervaagd is. Digitale ontwrichting kan leiden tot effecten in de fysieke wereld met mogelijk een crisismanagementrol voor de veiligheidsregio.

Crises kunnen altijd op een willekeurig moment uitbreken, niet alle risico's zijn uit te sluiten. Een parate crisisorganisatie is daarom van groot belang. Dit is echter niet genoeg. Crises kunnen een omvang of een complexiteit hebben waardoor het kan voorkomen dat ze bijna niet te beheersen zijn. Als je aan de voorkant de risico's niet voldoende beperkt, dan is de opgave voor de crisisorganisatie te groot. Daarom is het van groot belang dat de veiligheidsregio de positie aan de voorkant van de veiligheidsketen versterkt. Die rol aan de voorkant gaat zowel over het benutten van veiligheidskansen, signaleren van potentiële risico's, beperken van de kans en het beperken van de gevolgen van een crisis.

Crises zijn ingrijpende gebeurtenissen, die een blijvende impact kunnen hebben op het leven van getroffen, of de samenleving als geheel. Getroffenen hebben vaak behoefte aan erkenning en een steun in de rug. Steun van professionals is dan heel waardevol. In crisiscommunicatie en ook in de nafase van een crisis, focussen we erop zo goed mogelijk aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de mensen die getroffen zijn.

We bereiden ons vanuit een Twents perspectief generiek voor op incidenten en hebben daarbij aandacht voor lokaal maatwerk. Onze crisisorganisatie is flexibel, slagvaardig en naar buiten gericht. We schalen op en af naar gelang behoefte. Dit kan ook één kolom zijn, bijvoorbeeld crisiscommunicatie. Ook wanneer er geen sprake is van een GRIP situatie, kunnen gemeenten een beroep op ons doen. We passen maatwerk toe, afgestemd op de situatie of crisis. De operationele prestaties van onze crisisorganisatie zijn opgenomen in [het crisisplan](#). Na een aantal jaren op deze manier te hebben gewerkt kunnen we stellen dat dit succesvol is. We zien dan ook dat steeds meer veiligheidsregio's onze werkwijze met interesse volgen.

Innoveren zit in Twentse genen

In Twente zit innoveren in de genen. Wij zijn innovatief door de samenwerking die we hebben met de Universiteit Twente, Saxion Hogeschool en het ROC van Twente, bedrijven, ondernemers en onze inwoners. Twente kent relatief veel bedrijven die zich bezig houden met veiligheid. We proberen de juiste condities te creëren om te innoveren, wanneer wij inschatten dat dit bijdraagt aan een veilig Twente. Een succesvol voorbeeld is de Twente Safety Campus (TSC). TSC is een plek waar partners op het gebied van veiligheid elkaar ontmoeten en samenwerken. Ook vernieuwend is onze relatie met inwoners. We achterhalen door onderzoek en monitoring de behoeften en de perceptie van inwoners op veiligheid, om daar met risicocommunicatie zo goed mogelijk bij aan te sluiten. Onze eigen behoeften zijn niet het uitgangspunt. Tevens verbinden we bedrijven, instellingen en inwoners wanneer dit bijdraagt aan een veilig Twente.

Onze mensen

We hebben een flexibele (crisis)organisatie met goed gekwalificeerde professionals. We hebben mensen voor de brandweer, de geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing, risicobeheersing en beleid. We hebben vrijwilligers, beroeps, parttimers, fulltimers. En medewerkers uit alle generaties en met diverse achtergronden. Mensen die kunnen varen op een grote dosis ervaring en jong talent dat gewend is aan de snel veranderende wereld. Al deze mensen dragen bij aan een veilig Twente. De kunst is om deze veelzijdige en professionele medewerkers te vinden en te behouden. Het opleiden en beoefenen van medewerkers vraagt een grote inspanning en vereist een continue investering. Ook verwachten wij in de toekomst medewerkers met andere vaardigheden nodig te hebben, onder andere op het gebied van data en ICT. In het volgende hoofdstuk gaan we verder in op de uitdagingen die wij zien op het gebied van onze mensen.

Onze uitdagingen voor de komende vier jaar

Trends en ontwikkelingen in de maatschappij hebben invloed op veiligheid. Onze samenleving wordt geconfronteerd met grote uitdagingen. Ook veranderende wet- en regelgeving heeft impact. Het is aan ons om adequaat te reageren op deze veranderingen.

Continuïteit en stabiliteit

Het goed blijven doen, zoals we dat nu doen. Dat is wat ons de komende jaren te doen staat. Voldoende gemotiveerd en gekwalificeerd personeel behouden. 24/7 paraat staan voor onze inwoners en ondernemers in Twente, met een goed draaiende crisisorganisatie. Met een risicogerichte benadering Twente veilig houden. Daar ligt nog steeds onze uitdaging.

Voor de brandweezorg hebben we een systeem van vrijwilligers en beroeps die verdeeld over alle kazernes een netwerk vormen. Ons bestuur heeft in 2018 besloten dat het huidige aantal kazernes voor de komende jaren onze basis is voor goede brandweezorg. Om de paraatheid te blijven garanderen is het belangrijk om voldoende vrijwilligers aan te trekken, op te leiden en te behouden. Het vinden van vrijwilligers vraagt steeds meer inspanning. Door ontwikkelingen in de maatschappij ligt de lat hoog en is er minder flexibiliteit bij zowel werkgevers als in sommige privé situaties. De belasting in het vakbekwaam blijven, dus daarmee belasting in tijd, is toegenomen. Waar mensen vroeger vaker in of dicht bij hun woonplaats werkten en daardoor snel ter plaatse konden zijn, is dat tegenwoordig anders. Daarnaast treedt momenteel een sterke vergrijzing op, ook in Twente. Deze factoren maken het behoud van vrijwilligers en dus paraatheid in Twente tot een kwetsbaar geheel, waar we de komende jaren alle inzet en creativiteit voor nodig hebben. Dit doen we met een netwerk van 29 kazernes, waarbij een aantal strategische kazernes 24/7 paraat staat op basis van beroepspersoneel en gekazerneerde vrijwilligers. Ook monitoren vrijwillige kazernes hun eigen beschikbaarheid. In [‘De Blik Veuroet’](#) staan de speerpunten van Brandweer Twente voor de komende jaren verder beschreven.

Voor de crisisorganisatie geldt dat mensen blijven opleiden en trainen de basis vormt voor de komende jaren. Daarbij willen we meer op kwaliteit trainen. Dit vraagt van ons maatwerk. Daarnaast verwachten we andere kennis nodig te hebben, voornamelijk op het gebied van ICT. We willen een aantrekkelijke organisatie blijven, waar we medewerkers stimuleren om fit en vitaal te blijven, waar ze zich kunnen ontplooiën en waar deskundigen zich aan willen verbinden.

In 2020 wordt door de GHOR een eerste aanzet gedaan tot een zorgrisicoprofiel. Het zorgrisicoprofiel beschrijft en duidt de meest aannemelijke risico's voor de spoedeisende medische hulpverlening en publieke geneeskundige zorg. Het is daarmee de vertaling van het regionaal risicoprofiel van de veiligheidsregio naar de geneeskundige keten. Het geeft daarnaast aan wat de zorgsector voor zichzelf als extra risico's inschat.

De meldkamer

In 2013 is besloten om te komen tot één landelijke meldkamerorganisatie met tien locaties in Nederland. In Oost Nederland komt medio 2022 een nieuwe meldkamerlocatie in Apeldoorn. De meldkamer Twente (in Hengelo) verdwijnt per die datum. De afgelopen periode is hiervoor al veel in gang gezet. Ook de komende tijd vraagt dit de nodige aandacht, zoals de zorg voor ons meldkamerpersoneel, de governance van de meldkamer, borging van onze crisisorganisatie bij de meldkamer en het ontsluiten van relevante data.

Onze Twentenaren

Tegenstellingen tussen groepen in de maatschappij worden groter. (Sociale) media spelen een aanzienlijke rol. Om gericht te kunnen acteren, willen we continu monitoren welke thema's spelen in de maatschappij, die een effect kunnen hebben op de veiligheid van Twente.

Vergrijzing is een trend die zich al lange tijd voordoet in Nederland. In 2018 was 8 % (50.000 mensen) van de Twentse bevolking 75 jaar of ouder. In 2030 zal dit 12 % zijn, wat neerkomt op 75.000 mensen. Ouderen en andere kwetsbare groepen wonen tegenwoordig langer zelfstandig. Er wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van onze kwetsbare inwoners. Op de gehele crisisorganisatie heeft dit effecten, zeker op de geneeskundige hulpverlening en de kolom bevolkingszorg. Een voorbeeld is een brand in Nijverdal eind 2018, in een appartementencomplex met veel zelfstandig wonende ouderen. Bijna 60% van de bewoners had moeite met het zelfstandig naar beneden komen. Het Twents noaberschap, waarbij je zorgt voor je burens, is op deze momenten cruciaal en een mentaliteit die wij stimuleren.

Om gericht preventief en repressief te kunnen acteren, brengen we in beeld waar verschillende groepen personen, bijvoorbeeld ouderen, zich bevinden. Tevens gebruiken we lokale kennis om sleutelfiguren te kunnen inzetten tijdens een crisis. Uitgangspunt is dat we inwoners van Twente faciliteren om eigen verantwoordelijkheid voor veiligheid te kunnen nemen. Daarbij zetten we in op het vergroten van bewustzijn en kennis rondom veiligheid en het bieden van mogelijkheden om de eigen veiligheid te vergroten. Ook hebben we de Risk Factory voor basisschoolleerlingen. Om de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de samenleving te vergroten richten we ons in de Risk Factory ook op jongeren. Daarbij staan naast brandveiligheid ook thema's als bijvoorbeeld internetveiligheid en groepsdruk op de agenda.

We zien meer evenementen, groter en met meer spektakel. Het vinden van balans tussen vrijheid versus veiligheid is daarbij altijd een uitdaging. We benaderen evenementen risicogericht in plaats van regelgericht, samen met organisatoren en gemeenten. Hierbij is ons uitgangspunt dat tradities zoals paasvuren in stand kunnen blijven, mits dit veilig kan. Door het geven van voorlichting maken we organisatoren meer veiligheidsbewust.

Techniek

Technologische ontwikkelingen gaan razendsnel. Het is lastig om gedegen vier jaar vooruit te kijken. De complexiteit van onze samenleving met al haar connecties wordt zo groot, dat een kleine verstoring grote gevolgen kan hebben. We zijn steeds meer afhankelijk van energie en technologie, ook in onze crisisbeheersing en rampenbestrijding. Technologie kan ons ook helpen. We gebruiken games om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten, oefenen in Virtual Reality en zetten unmanned vehicles in. We werken toe naar een dekkend netwerk van drones voor preventie en repressie, die ingezet kunnen worden in een veilig luchtruim. Onder andere door cyberscenario's te beoefenen die ook invloed hebben op onze eigen ICT, verstevigen we de eigen informatieveiligheid en continuïteit. Hierdoor blijft de crisisorganisatie functioneren bij uitval van ICT. Het technisch voorkomen van cyberaanvallen of -incidenten in de samenleving zien we niet als onze taak. We zien wel een rol voor ons weggelegd in het bewust maken van onze partners, de samenleving en uiteraard onze eigen organisatie, van de risico's en de mogelijke effecten op de veiligheid. Natuurlijk is ons crisismanagement bij een cyberincident beschikbaar en verlenen we noodhulp als dat nodig is.

De overgang naar nieuwe technieken en vormen van energiegebruik is in volle gang. Dit brengt mogelijkheden met zich mee, maar ook (nieuwe) veiligheidsrisico's. Bijvoorbeeld door nieuwe

energie opwekkers, het opladen van accu's en de opslag van energie. De risico's van deze nieuwe vormen van energie zijn vaak nog niet voldoende in kaart gebracht. Het is noodzakelijk om de werking en de risico's goed te kennen. Waar mogelijk en wenselijk sluiten we vroegtijdig aan op ontwikkelingen, doen we kennis op, delen we dit en houden we dit bij.

Informatie gestuurd werken is een vorm van Business Intelligence waarbij op basis van big data weloverwogen besluiten en beleid kunnen worden gemaakt. De rol van de veiligheidsregio bij het creëren van een (brand)veilige omgeving vraagt om een sterke informatiepositie. Veiligheidsregio Twente maakt al jaren gebruik van big data en Business Intelligence is volop in ontwikkeling. De focus voor de komende jaren ligt op het doorontwikkelen en verbinden. We verbinden eigen gegevens met gegevens van netwerkpartners en brengen het grotere geheel in kaart. Data gestuurde brandweezorg levert zo een bijdrage aan onze risicogerichte brandweezorg.

Ook werken we de komende periode toe naar een continu actueel veiligheidsbeeld van Twente op basis van relevante data. Hierbij kun je denken aan data op het gebied van het (verwachte) weer, evenementen in de regio, preventieve maatregelen, de verkeerssituatie, of oorzaken van onveiligheid, maar ook aan relevante data voor de geneeskundige hulpverlening zoals het aantal beschikbare ambulances en ziekenhuisbedden in de regio. Door over deze informatie te kunnen beschikken is het mogelijk gericht beleid te maken, de samenleving te informeren en handelingsperspectieven te bieden aan partners, bestuurders, ondernemers en inwoners.

Klimaat

Nieuwe typen crisis gerelateerd aan het klimaat zijn te verwachten. Er zijn meer periodes van extreme hitte en droogte of juist periodes met extreme regenval. Dit brengt risico's met zich mee, zoals wateroverlast en (natuur)branden. Twente ligt in tegenstelling tot veel andere regio's hoog en droog. Overstromingsgevaar is er nauwelijks, droogte heeft echter een grote impact op Twente. Denk aan toename van natuurbranden, een mogelijk tekort aan bluswatervoorzieningen en verzakkingen van de aarde. Samen met Waterschap Vechtstromen en andere relevante partijen kijken we naar effecten in Twente voor mensen, dieren, natuur en landbouw, gebouwen en vitale infrastructuur. Vervolgens denken we mee over maatregelen en bereiden we de bevolking hierop voor.

Wet- en regelgeving

De komende jaren wijzigen er meerdere wetten die invloed hebben op onze taken. Hieronder zijn enkele wetten toegelicht.

Komst Omgevingswet

De Omgevingswet (2021) bundelt en moderniseert in één wet veel huidige regelgeving voor de leefomgeving. In omgevingsplannen moet rekening worden gehouden met de mogelijkheden van het voorkomen, beperken en bestrijden van een brand, ramp of crisis. De veiligheidsregio is de vanzelfsprekende adviseur over veiligheid in het ruimtelijk domein. Door de regionale partners vroeg in het planproces te betrekken, worden gemeenten in staat gesteld bij de inrichting van de omgeving rekening te houden met deze aspecten.

Wij adviseren als deskundige partner proactief en risicogericht. Het huidige dienstverleningsniveau van Veiligheidsregio Twente blijft gehandhaafd bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarbij houden we niet alleen rekening met risico's op de grond, maar ook met risico's in de lucht, onder de grond en minder zichtbare risico's als cybercrime. Dit doen wij vanuit een duidelijke visie op een veilige leefomgeving en vanuit kernwaarden opgesteld door de veiligheidsregio's in Nederland. Zo

gaan we er vanuit dat het voorkomen en beperken van risico's de veiligheid vergroot, dat de kwaliteit van de leefomgeving mede wordt bepaald door de (fysieke) veiligheid en dat de omgeving snel en effectief optreden van hulpdiensten mogelijk maakt.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Ontwikkeling rondom digitalisering en informatisering van de samenleving gaan steeds verder. Ook crisisbeheersing is in belangrijke mate informatiemanagement. Dit betekent dat er ook meer spelregels komen rondom privacy en het gebruik en uitwisselen van gegevens. VRT moet zich inspannen om de komende jaren structureel de basis op orde te krijgen ten aanzien van de wet – en regelgeving rondom informatieveiligheid. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is daarbij het vertrekpunt. Dit betekent onder andere het systematisch en integraal beschouwen van informatieveiligheid in de organisatie

Rechtspositie brandweervrijwilligers

De afgelopen periode is er, in het verlengde van de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra), discussie ontstaan over de specifieke rechtspositie van brandweervrijwilligers. Het hybride systeem van beroeps- en vrijwilligers waarin de eisen voor vrijwilligers steeds professioneler worden staat op gespannen voet met het principe van gelijk werk is gelijk betalen. Om brandweervrijwilligheid naar de toekomst te behouden wordt landelijk gezocht naar oplossingen om meer onderscheid te maken tussen beroeps- en vrijwilligers, zonder op de kwaliteit van brandweezorg in te leveren. Dit biedt enerzijds mogelijkheden om brandweervrijwilligheid te verbeteren en een goede werkgever te blijven. Bijvoorbeeld door een betere balans te krijgen in de belasting, mensen flexibeler in te zetten en opleidingen te verkorten. Anderzijds zijn er ook knelpunten: er zijn waarschijnlijk meer vrijwilligers nodig en de kosten voor loon en vergoedingen nemen mogelijk toe. De puzzel voor de komende jaren is om onze (vrijwilligers)organisatie aantrekkelijk te houden voor onze mensen, goede brandweezorg te leveren en daarbij tevens te voldoen aan alle wet- en regelgeving.

Gebiedsgerichte opkomsttijden

In 2015 heeft het Veiligheidsberaad het rapport 'Rembrand: brandveiligheid is coproductie' vastgesteld. Hierin wordt onder andere geadviseerd om voor de brandweer de huidige object gebonden opkomsttijden te vervangen voor gebiedsgerichte opkomsttijden. In het huidige systeem gelden er gedetailleerde eisen aan de opkomsttijden voor objecten (typen gebouwen). In het voorgestelde systeem wordt er gewerkt met opkomsttijden per gebied. In 2019 heeft de minister van J&V positief gereageerd op het verzoek de nieuwe systematiek te verwerken in het Besluit veiligheidsregio's. De nieuwe systematiek wordt de komende tijd verder uitgewerkt en toegepast in het dekkingsplan.

Evaluatie Wet Veiligheidsregio's

In 2019 is gestart met de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Er wordt geëvalueerd op een aantal thema's zoals nieuwe crises, bovenregionale samenwerking, reikwijdte van de wet, de financiering en de rol van het Rijk bij ramp- en crisisbeheersing. Zodra duidelijk is welke conclusies er naar aanleiding van de evaluatie kunnen worden getrokken, reageren en anticiperen we hierop.

Naast bovengenoemde wetten zijn er meerdere nieuwe, en evaluaties van huidige, wetten gepland. Zodra de impact hiervan duidelijk is, passen wij ons beleid daar uiteraard op aan.

Tenslotte

“Hoe kunnen wij als veiligheidsregio onze kerntaken blijven uitvoeren in deze veranderende wereld?” Dat is de vraag die in het voorwoord van dit beleidsplan wordt gesteld. Ons antwoord hierop is dat we een stevige, professionele en wendbare organisatie zijn. Wendbaar genoeg om veranderingen en gebeurtenissen die invloed hebben op de veiligheid van Twente het hoofd te bieden. Wel vraagt dit van ons om nieuwsgierig en omgevingsbewust te blijven en te investeren in onze mensen. Een aantrekkelijke organisatie blijven, waar medewerkers worden gestimuleerd fit en vitaal te blijven, waar ze zich kunnen ontplooien en waar deskundigen zich aan willen verbinden. Daar ligt onze focus voor de komende jaren. Zodat we de stabiele factor blijven in tijden van verandering!

Bijlagen

[Bijlage 1: Regionaal risicoprofiel](#)

[Bijlage 1a: Regionaal risicoprofiel- bijlage](#)

Bijlage 2: Wettelijke en overige taken

Bijlage 3: Gevraagd en ongevraagd advies ten behoeve van bevoegde gezagen

Bijlage 4: multidisciplinair opleidingen, trainings- en oefenbeleidsplan 2021-2024.

[Bijlage 5: Het crisisplan](#)

Bijlage 6: Financiën

[Bijlage 7: Veiligheidsagenda 2020-2022 Platform IVZ](#)

Bijlage 8: Dekkingsplan Brandweer

[Bijlage 9: De Blik Veuroet 2018-2023](#)

[Bijlage 1: Regionaal risicoprofiel](#)

[Bijlage 1a: Regionaal risicoprofiel- bijlage](#)

Bijlage 2: Wettelijke en overige taken

Bijlage 3: Gevraagd en ongevraagd advies ten behoeve van bevoegde gezagen

Bijlage 4: multidisciplinair opleidingen, trainings- en oefenbeleidsplan 2021-2024.

[Bijlage 5: Het crisisplan](#)

Bijlage 6: Financiën

[Bijlage 7: Veiligheidsagenda 2020-2022 Platform IVZ](#)

Bijlage 8: Dekkingsplan Brandweer; separate bijlagen

[Bijlage 9: De Blik Veuroet 2018-2023](#)

Bijlage 2: Wettelijke en overige taken

Beleidsplan

In het beleidsplan wordt het beleid voor de uitvoering van de opgedragen taken vastgelegd. Het plan wordt tenminste eens per vier jaar vastgesteld. De minister kan landelijke doelstellingen vaststellen. Deze worden in het beleidsplan vertaald. Daarnaast bevat het beleidsplan het beleid over informatievoorziening en communicatie. Ook het beleid met betrekking tot het gezamenlijk oefenen dient in het beleidsplan te worden opgenomen.

Risicoprofiel

De basis voor het beleidsplan vormt het risicoprofiel dat een beeld geeft van de aard, omvang en effecten van risico's in een regio. Het risicoprofiel bestaat uit een risico-inventarisatie (overzicht van de risicovolle situaties en de soorten branden, rampen of crises) en de analyse daarvan. Op basis hiervan kunnen conclusies worden getrokken over de gewenste of benodigde voorbereiding. De wet verplicht het bestuur van de Veiligheidsregio de gemeenteraden om hun inbreng te vragen.

Crisisplan

Het crisisplan is een operationeel plan dat de generieke aanpak van rampen en crises in de regio beschrijft. Een belangrijk onderdeel van het crisisplan vormen de afspraken die zijn gemaakt met de crisispartners met betrekking tot bijvoorbeeld voorlichting, alarmering, inzamelen van besmette waren, opvangen, verzorgen en registreren van slachtoffers, evacuatie, uitvaartverzorging, nazorg etc. Dit worden ook wel de gemeentelijke processen genoemd. In Twente vindt de voorbereiding en de uitvoering van de gemeentelijke processen deels op regionaal niveau plaats. Het bestuur van de VRT heeft daartoe een coördinerend gemeentesecretaris benoemd, die zorgt in overleg met de gemeenten voor een goede organisatie, werkwijze en taakverdeling van deze crisisbeheersingsprocessen.

Risicocommunicatie

Het bestuur van de Veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan inwoners over de rampen en crises en over de maatregelen die het heeft genomen ter voorkoming en bestrijding ervan. Dit ligt in het verlengde van de verantwoordelijkheid van het bestuur voor het vaststellen van het risicoprofiel.

Rampenbestrijdingsplannen

Rampenbestrijdingsplannen zijn de operationele plannen waarin de aanpak van concrete rampsituaties voor specifieke inrichtingen is beschreven. Bij amvb worden de categorieën inrichtingen aangewezen waarvoor rampbestrijdingsplannen moeten worden opgesteld. Deze rampbestrijdingsplannen worden door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld.

Adviseur veiligheid

Op basis van art 10 van de Wet Veiligheidsregio's hebben de veiligheidsregio's de belangrijke rol van adviseur op het terrein van fysieke veiligheid gekregen. Deze adviesrol valt in twee delen uiteen. Allereerst is er een wettelijke adviestaak. Deze omvat alle gevallen waarin technische advisering nodig is in het kader van vergunningverlening. In dit kader wordt verwezen o.a. naar het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Bij het onderdeel 'Brandweer' zal op deze wettelijke taak nader worden ingegaan. Met de komst van de Veiligheidsregio heeft deze adviestaak een multidisciplinair karakter gekregen. Daarnaast kan de Veiligheidsregio adviezen uitbrengen over onderwerpen waarvan de Veiligheidsregio het wenselijk vindt dat deze aandacht krijgen van de gemeenten en waarbij een eenduidige en uniforme aanpak wenselijk is.

Brandweer

Het instellen en in stand houden van de regionale brandweer is als taak neergelegd bij het bestuur van de Veiligheidsregio. Tot de brandweezorg behoort het voorkomen, beperken en bestrijden van brand c.q. brandgevaar en het beperken en bestrijden van gevaar bij ongevallen anders dan bij brand.

De adviestaak van de brandweer heeft de afgelopen jaren een belangrijke uitbreiding gekregen op het terrein van pro-actie. In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) heeft de regionale brandweer expliciet een taak gekregen om in relevante gevallen advies uit te brengen over het groepsrisico en de mogelijkheden voor rampenbestrijding. Ook in andere wet en regelgeving wordt de brandweer nadrukkelijk betrokken of wordt een relatie gelegd met de rampenbestrijding, zoals de Kernenergiewet, Wet aanvullende regels veiligheid tunnels, Besluit brandveilig gebruik bouwwerken, de Wet milieugevaarlijke stoffen en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Ook het organiseren van oefeningen behoort tot de taak van de regionale brandweer. Een amvb regelt de (kwaliteits)eisen waarin de regionale brandweer moet voldoen. Daarnaast is het een bevoegdheid van het bestuur van de veiligheidsregio om te bepalen dat een inrichting over een bedrijfsbrandweer beschikt.

GHOR

Het bestuur van de veiligheidsregio heeft als taak het organiseren van de geneeskundige hulpverlening met het oog op zware ongevallen, rampen en crisissituaties. De GHOR – taak van het bestuur houdt in het maken van afspraken met de in de regio aanwezige instellingen als bedoeld in de Wet toegelaten zorginstellingen en zorgaanbieders. Ook hun voorbereiding en inzet, ingeval nazorg na een calamiteit nodig is, kan onderdeel uitmaken van die afspraken. Voor het uitvoeren van de GHOR taak wordt door het bestuur een Directeur Publieke Gezondheid aangesteld en richt het bestuur een GHOR organisatie in. In geval van een feitelijke repressie bij een zwaar ongeval, een ramp of crisis is de DPG mede aangewezen op capaciteit van de zorginstellingen (bv. Ambulance Oost). Met de instellingen worden afspraken gemaakt over de mate waarin en de wijze waarop zij zich voorbereiden op hun GHOR-taak door middel van opleiden en trainen. Bij ministeriële regeling worden de vakbekwaamheidseisen omschreven waaraan moet worden voldaan. In bijlage X wordt weergegeven welke afspraken in de afgelopen jaren zijn gemaakt met de verschillende zorginstellingen in Twente.

Samenwerking

De Veiligheidsregio werkt met diverse partijen (crisispartners) samen. Het gaat hier bijvoorbeeld om de waterschappen, provincie, Regionaal Militair Commando of functionarissen van gedeconcentreerde overheidsdiensten. Het doel van deze samenwerking is dat partijen gezamenlijk voorbereidingen treffen en dat coördinatie bij de aanpak van de ramp of crisis tot stand komt. In de wet zijn maatregelen opgenomen om de benodigde samenwerking te bevorderen. Naast deelname aan diverse vergaderingen worden ook afspraken gemaakt over gezamenlijke oefeningen. Het crisisplan bevat een overzicht van de afspraken die met de crisispartners zijn gemaakt.

Meldkamer

Het bestuur van de veiligheidsregio draagt zorg voor instelling en instandhouding van de meldkamer ter ondersteuning van de monodisciplinaire processen van de politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening. Met de totstandkoming van het Transitieakkoord in 2013 zal de meldkamer aan de Demmersweg op afzienbare termijn worden ondergebracht bij de meldkamer in Apeldoorn.

Naast wettelijke taken:

Naast bovengenoemde voert Veiligheidsregio Twente de volgende taken uit:

- A. Het adviseren van gemeenten en provincie voor zover niet bij wet geregeld.
- B. Het adviseren bij grootschalige evenementen.
- C. Gastheerschap/platformfunctie voor het Platform IVZ , Veiligheidsnetwerk Oost Nederland en Veiligheidshuis Twente.
- D. Faciliteren van Cameratoezicht.

Voor C en D geldt dat er andere geldstromen van toepassing zijn, dit is kostendekkend.

Bijlage 3: Gevraagd en ongevraagd advies ten behoeve van bevoegde gezagen

Het gevraagd en ongevraagd adviseren ten behoeve van bevoegde gezagen omvat onder meer:

- Het adviseren in het kader van omgevingsveiligheid bij het opstellen en herzien van omgevingsvisies, omgevingsplannen, eventuele omgevingsprogramma's en daarvan afgeleide projectbesluiten.
- Adviseren over onder andere landelijke richtlijnen, beleidsregels en handreikingen op het gebied van omgevingsveiligheid (bijvoorbeeld PGS-reeksen, handhavingsstrategieën).
- Het adviseren over aanvragen omgevingsvergunning alsmede (brand)veiligheidsaspecten die voortvloeien uit de voorschriften van een omgevingsvergunning die betrekking hebben op de activiteiten bouwen, brandveilig gebruiken en milieu.
- Het adviseren over een melding brandveilig gebruiken van bouwwerken.
- Het adviseren over het opslaan, en het tot ontbranding brengen van vuurwerk.
- Het adviseren over aanvragen evenementenvergunningen en vergunningen in het kader van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.
- Het houden van toezicht op de naleving van (brand)veiligheidsaspecten zoals opgenomen in een omgevingsvergunning die betrekking heeft op de activiteiten bouwen, brandveilig gebruiken, milieu (waaronder publicatiereeksen gevaarlijke stoffen en uitgangspuntendocumenten) en het gestelde in het Besluit risico's zware ongevallen.
- Het risicogericht toezichthouden en adviseren op de brandveiligheid alsmede het toezichthouden op de naleving van de algemene brandveiligheidseisen uit het Bouwbesluit of Besluit bouwwerken leefomgeving.
- Adviseren over bereikbaarheid, doorrijdbaarheid en bluswatervoorziening voor de hulpverleningsdiensten.
- Het verrichten van doelgroepgerichte (brand)veilig leven activiteiten aan kans- en risicogroepen onder inwoners en ondernemingen in Twente.

Bijlage 4: Multidisciplinair opleidingen, trainings- en oefenbeleidsplan 2021-2024.

Inleiding

Voor u ligt het multidisciplinaire opleidingen, trainings- en oefenbeleidsplan 2021-2024. In dit plan is in hoofdlijnen opgenomen hoe de Veiligheidsregio Twente de komende jaren zorgt voor een vakbekwame crisisorganisatie met vakbekwame crisisfunctionarissen. Dit plan maakt als bijlage onderdeel uit van het beleidsplan van de Veiligheidsregio Twente. Onderliggend plan is in lijn met het beleidsplan van de Veiligheidsregio. Dat wil zeggen continuering van het huidige beleid.

De Twentse crisisorganisatie bestaat uit een kleine groep met crisisspecialisten die intensief moeten worden opgeleid, getraind en beoefend. De lijn van afgelopen jaren zetten we dan ook door. We richten ons met name op het opleiden van nieuwe functionarissen in de crisisorganisatie, expertsessies (trainingen), 14 systeem oefeningen en netwerkdagen.

Tegelijkertijd is er toenemende druk op aantoonbaar geoefend te zijn. Dat vergt monitoring, toetsing en registratie van bekwaamheid. Dat is echter niet alleen een taak van de veiligheidsregio, Veiligheidsregio Twente onderschrijft de landelijke trend om te erkennen dat de individuele functionaris veel meer zelf in de lead moet zijn als het gaat om zijn eigen vakbekwaamheid. De functionaris heeft de volwassenheid en de verantwoordelijkheid (eigenaarschap) om zelf mede te beoordelen of hij vakbekwaam genoeg is en welke hulp hij daarbij nodig heeft. Het is aan de veiligheidsregio om dit goed te faciliteren. Dit vraagt om maatwerk in opleiding, training en oefening. Tegelijkertijd moet het praktisch en haalbaar blijven.

Doel is het ontwikkelen van een programma met verschillende instrumenten waaruit functionarissen kunnen putten ten behoeve van hun ontwikkeling en waarbinnen ze ondersteund/begeleid worden in het opstellen van een individueel ontwikkelplan. De komende beleidsperiode wordt dit opgezet en gaat er gewerkt worden met een vast en variabel programma voor de crisisfunctionarissen en krijgt iedere functionaris een eigen portofolio.

Naast het registreren is er de komende jaren ook meer aandacht voor leren van oefeningen als individu, team en organisatie.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	6
Hoofdstuk 1. Doel, Doelgroep en Definities.....	8
Hoofdstuk 2 (Wettelijke) verplichtingen.....	10
Hoofdstuk 3 Visie op vakbekwaamheid	12
Hoofdstuk 4 Uitgangspunten vakbekwaamheid	15
Hoofdstuk 5 Leren, Evalueren en Registreren	17
Hoofdstuk 6 Financiën	19
Bijlage 1 Uitwerking per functionaris.....	20

Hoofdstuk 1. Doel, Doelgroep en Definities

Aanleiding

Het multidisciplinair opleidings- en oefenbeleidsplan maakt deel uit van het beleidsplan van de Veiligheidsregio Twente conform artikel 14 Wet veiligheidsregio's. Daarnaast hebben uiteraard de kolommen hun eigen opleidings- en oefenplannen.

Dit beleidsplan is een plan op hoofdlijnen. De uitwerking komt elk jaar terug in het jaarplan Opleiden, Trainen en Oefenen, dat weer onderdeel is van het jaarplan van de vakgroep Operationele Ondersteuning & Vakmanschap.

Doel

Wij geven de multidisciplinaire functionarissen met een rol in de crisisorganisatie de mogelijkheid om zich voor te bereiden op hun rol tijdens een crisis. Dit gebeurt door middel van opleidingen, trainingen en oefeningen en inhoudelijke verdieping in relevante en actuele thema's binnen de crisisbeheersing.

Doelgroep

De Veiligheidsregio Twente richt zich in de oefeningen op drie niveaus:

- Systeemniveau
- Teamniveau
- Individueel niveau

Cruciaal is het inzicht dat realistisch oefenen op individueel niveau en teamniveau vergt dat individuen en teams oefenen als onderdeel van het systeem. 'Geïsoleerd' kan er wel worden opgeleid, maar een goede voorbereiding vergt dat systeem oefeningen worden gehouden.

Op het individuele niveau focussen we ons op de tien multidisciplinaire sleutelfuncties benoemd in de crisisorganisatie. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de VRT om te zorgen/ faciliteren dat deze mensen vakbekwaam zijn en worden. Het gaat om de volgende functies:

1. Bestuursadviseur
2. Strategisch communicatieadviseur
3. Operationeel leider
4. Algemeen commandant informatiemanagement
5. Beleidsondersteuner
6. Leider CoPI
7. Officier van dienst informatiemanagement
8. Officier van dienst crisiscommunicatie
9. Algemeen commandant communicatie
10. Calamiteitencoördinator

Waar het gaat om multi vakbekwaamheid valt ook de burgemeester (en de locoburgemeester) onder deze gezamenlijke verantwoordelijkheid.

In de tweede plaats zijn de mono-functies die een rol vervullen in de multidisciplinaire teams genoemd. Zij vormen de verbinding tussen de kolommen en de crisisorganisatie, maar horen bij hun kolom en betreffen in principe mono-functies. Deze functionarissen moeten binnen de kolom monodisciplinair vakbekwaam worden en blijven. Vanzelfsprekend moeten zij wel oefenen in een multi-setting omdat multidisciplinaire samenwerking essentieel is in deze functies. Het gaat hier om de volgende functionarissen:

- Hovd-t
- Officier van Dienst Ovd-Geneeskundig
- Officier van Dienst Ovd-Politie
- Officier van Dienst Ovd-Bevolkingszorg

- Algemeen commandant Brandweer
- Algemeen Commandant Geneeskundig
- Algemeen Commandant Bevolkingszorg
- Algemeen Commandant Politie

Cruciaal uitgangspunt voor al deze functies is nogmaals dat deze realistisch geoefend worden, dat wil zeggen in teamverband waarin ze moeten opereren en als onderdeel van het systeem als geheel.

Definities

De volgende definities worden in dit beleidsplan gehanteerd.

Definities Opleiden, Trainen en Oefenen

- **Opleiden:** het overdragen van kennis over crisismanagement aan de medewerkers die een rol hebben in de crisisorganisatie en het over langere periode borgen van deze kennis, bijvoorbeeld door opfriscursussen of instapcursussen. Vaardigheidstrainingen vallen niet onder opleidingen.
- **Trainen:** het bijbrengen van *vaardigheden* die nodig zijn om de rol in de crisisorganisatie goed te kunnen vervullen, bijvoorbeeld in workshops of intensieve cursussen met rollenspellen. Het concreet en herhaaldelijk blussen houdt het inslijpen van een handeling in en is een mooi voorbeeld van een training.
- **Oefenen:** het oefenen van het in de praktijk inzetten van *kennis en vaardigheden* bij het leveren van een efficiënte en effectieve bijdrage aan de crisisorganisatie, naar aanleiding van een in scène gezette crisis of onderdelen daarvan. Een oefening legt de zwakke plekken in de crisisorganisatie bloot en levert aanbevelingen op.

Hoofdstuk 2 (Wettelijke) verplichtingen

In dit hoofdstuk worden de (wettelijke) verplichtingen weergegeven. Deze zijn verwerkt in hoofdstuk 5 (uitgangspunten voor multi vakbekwaamheid) en moeten worden verwerkt in de jaarplannen. Op die manier voldoen we aan de verplichtingen die worden gesteld aan het opleiden, trainen en oefenen.

Wet veiligheidsregio's

- **Artikel:** Wet veiligheidsregio's
- **Verplichting:** Dit kapstokartikel bevat de algemene verplichting om adequaat voorbereid en dus opgeleid en geoefend te zijn

Kwaliteitszorgsysteem

- **Artikel 23:** Het bestuur van de veiligheidsregio hanteert een kwaliteitszorgsysteem
- **Verplichting:** Het in de Wvr beschreven, maar niet uitgewerkte kwaliteitszorgsysteem, bestaat naast een gedegen evaluatiesystematiek uit een functionarissenvolgsysteem. In het functionarissenvolgsysteem wordt het functioneren van de individuele functionarissen vastgelegd. In het volgsysteem moeten opleiding, certificering, geoefendheid en inzet van functionarissen binnen de hoofdstructuur bijgehouden worden.
- **Voorstel:** de komende beleidsperiode gaat gewerkt worden aan een portfolio per functionaris

Toetsing hoofdstructuur

- **Artikel:** 2.5.1 Wet Veiligheidsregio's
- **Verplichting:** Jaarlijks een gezamenlijke oefening met alle onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing met een fictieve ramp of crisis (systeemtest)
- **Verantwoordelijke:** Bestuur Veiligheidsregio
- **Oefenvoorstel:** Elk jaar (dit is ook bestuurlijk vastgelegd)

Inrichtingen met een rampbestrijdingsplan

- **Artikel:** Artikel 6.1.7 Besluit veiligheidsregio's
- **Verplichting:** Het bestuur van de veiligheidsregio draagt er zorg voor dat met passende tussenpozen doch ten minste eenmaal per drie jaar gezamenlijk met de onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing een oefening wordt gehouden waarbij het rampbestrijdingsplan op juistheid, volledigheid en bruikbaarheid wordt getoetst of de generieke scenario's worden jaarlijks beoefend
 - **Oefenvoorstel:** Generieke scenario's worden jaarlijks beoefend. Dit kan zowel in de systeem oefeningen als in bijvoorbeeld table-top oefeningen. Dit zijn:
 - o Brand (met betrokkenen)
 - o Plasbrand (Plasbrand / tankbrand)
 - o Brand PGS 15 loods
 - o Ongeval letsel
 - o Toxische wolk (Dispersie)
 - o Dreigende ontploffing / BLEVE
 - o Luchtvaartongeval

Tunnels

- **Artikel:** Artikel 11, lid 2 en lid 3 Wet Aanvullende Regels Veiligheid Weg- en spoortunnels
- **Verplichting:** De tunnelbeheerder draagt er zorg voor dat met betrekking tot een tunnel ten minste eenmaal in de vier jaar een realistische oefening en in elk tussenliggend jaar een gedeeltelijke of simulatieoefening wordt uitgevoerd. Indien in een beheersgebied van een regionaal brandweerkorps twee of meer tunnels van één tunnelbeheerder liggen en voor zover het een realistische oefening betreft kan volstaan worden met het houden van één oefening in ten minste één van die tunnels.
- **Oefenvoorstel:** één keer in de vier jaar (in de tussenliggende jaren wordt dit monodisciplinair opgepakt)

Regionaal risicoprofiel

- Oefenen is geen op zichzelf staande activiteit. Multidisciplinair en bestuurlijk oefenen moet ingebed zijn in een kader dat het zinvol maakt om te oefenen. Het regionaal risicoprofiel kan zo'n zinvol kader bieden. Het regionaal risicoprofiel is bedoeld om inzicht in de regionaal aanwezige risico's te krijgen. Op basis van dit inzicht kan het veiligheidsbestuur strategisch beleid voeren om de aanwezige risico's te voorkomen en te beperken en om de crisisbeheersingsorganisatie op specifieke risico's voor te bereiden. Onder andere door opleiden en oefenen.

Oefenvoorstel: Zoveel mogelijk oefenen met scenario's uit het risicoprofiel. Doel hiervan is om tot een grotere inhoudelijke verdieping te komen en het netwerk met externe partners te versterken. Het accent wordt gelegd op bepaalde type crises en het werken met bepaalde externe partijen. Deze accenten zullen worden geselecteerd aan de hand van het actuele risicoprofiel van de veiligheidsregio. Dit hoeft niet in OTO-activiteiten waar het accent meer ligt op de vaardigheden van de functionarissen.

Convenantpartners

De VRT heeft met een aantal externe partijen afspraken gemaakt en bepaalde intenties vastgelegd in een convenant. In deze convenanten zijn ook afspraken gemaakt over multidisciplinair oefenen. Het initiatief hiervoor is belegd bij de convenantpartner. Zij moeten aangeven voor september of er behoefte is aan een oefening het komende jaar. Binnen de VRT kan worden bekeken of dit past binnen het oefenprogramma. Hierbij wordt aansluiting gezocht op Oost 5 niveau, zij moeten immers oefenen met dezelfde convenantpartners.

De VRT kent de volgende convenantpartners:

- RWS / Waterschap
- Vitens
- Defensie
- Netbeheerders (Enexis, Cogas)
- Pro-rail

Het is de ambitie van de VRT om minimaal met alle partners eenmaal per beleidsperiode gezamenlijk te oefenen. Bekeken wordt in de komende beleidsperiode hoe dit ook kan worden afgestemd op Oost 5 niveau.

Oefenverzoeken van overige externe partijen

Er komen jaarlijks veel oefenverzoeken binnen van externe partijen. Veel van deze externe partijen hebben o.g.v. hun bedrijfsnoodplan, veiligheidsplan/ rampenbestrijdingsplan of calamiteitenplan een verplichting te oefenen met de hulpverleningsdiensten. Soms is het verzoek gerelateerd aan een (openstellings-)vergunning. Waar mogelijk en nodig wordt getracht oefenverzoeken in de MOTO-planning op te nemen. In de praktijk zal aan veel oefenverzoeken geen gehoor kunnen worden gegeven in verband met een te hoge oefenbelasting. Uitgangspunt blijft alle externe oefenverzoeken in behandeling te nemen en een afweging te maken tussen nut en noodzaak enerzijds en de beperkte capaciteit van de kolommen en andere oefenverplichtingen en prioriteiten anderzijds. Ook wordt gekeken naar wat desbetreffende organisatie zelf al heeft gedaan op het gebied van opleiden, trainen en oefenen. De opzet van systeem oefeningen biedt voor externe partijen wel mogelijkheden om op deze verzoeken in te gaan.

Oost 5

Er is een OTO-overleg op Oost 5 niveau. Dit wordt nog voornamelijk gebruikt om ideeën/scenario's uit te wisselen. De komende jaren moet worden bekeken hoe we op het gebied van opleiden, trainen en oefenen meer kunnen gaan samenwerken.

Er is geen wettelijke verplichting om bovenregionaal te oefenen. De VRT heeft wel de ambitie om elke beleidsperiode minimaal eenmaal met onze buurregio's te oefenen (dus eenmaal met IJsselland en eenmaal met VNOG).

Hoofdstuk 3 Visie op vakbekwaamheid

In dit hoofdstuk wordt de visie op leren nader toegelicht.

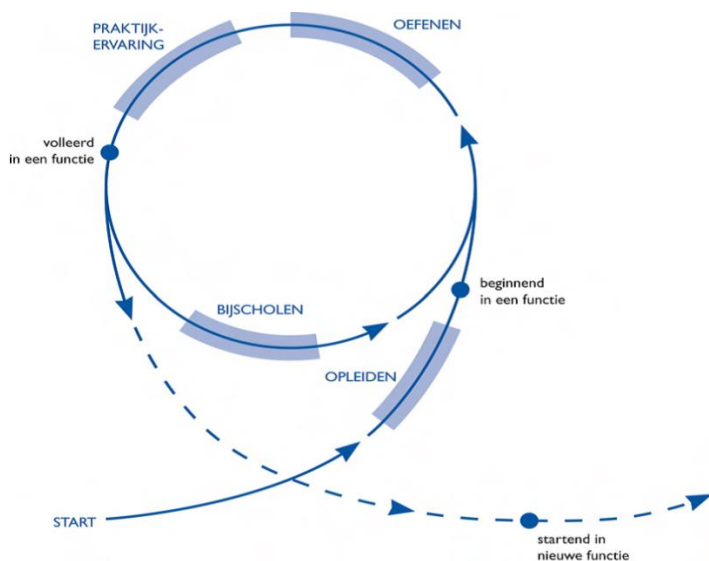
Leren vindt effectiever plaats wanneer iemand:

- Continu investeert in zijn eigen vakbekwaamheid
- Er zelf verantwoordelijk voor is
- Zich in een realistische context bevindt
- Informatie op diverse manieren aangeboden krijgt

Leven lang leren

Leven lang leren is de onderlegger voor de visie op leren binnen Veiligheidsregio Twente. Leven lang leren betekent dat leren wordt gezien als een continu proces. Een mens leert effectiever wanneer hij blijvend investeert in zijn persoonlijke ontwikkeling. Oefenen en bijscholen zijn blijvend een onderdeel. Investeer in vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven voor een optimale leercyclus. Door zich te ontwikkelen is een mens beter voorbereid op zijn taak. Daarom zijn evaluatiepunten uit incidenten en oefeningen of nieuwe ontwikkelingen cruciale input voor opleidingen, trainingen en oefeningen.

Leren kan niet wachten tot het moment dat de crisis werkelijk gebeurt. Overigens dient benadrukt te worden dat daadwerkelijke inzetten (de praktijkervaring) een wezenlijk onderdeel van de life long learning loop zijn. Dat zijn de momenten waarop vakbekwaamheid in 'real life' op de proef wordt gesteld en de functionarissen kunnen reflecteren en ontwikkelpotentieel en leerpunten kunnen benoemen.

Dit betekent dat VRT investeert in vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven voor een optimale leercyclus. Evaluatiepunten uit incidenten en oefeningen zijn input voor nieuwe opleidingen, trainingen en oefeningen. Randvoorwaarde is dat leren plaatsvindt in een veilige omgeving. In een veilige omgeving voelen mensen zich prettiger en krijgt de functionaris ruimte om zich verder te ontwikkelen. Een veilige omgeving stimuleert dat mensen 'fouten' durven maken, kunnen excelleren en nieuwe uitdagingen aangaan.

Dit betekent dat:

- Er is ruimte voor de functionarissen om te experimenteren in een oefening zonder dat ze daarop worden afgerekend
- Functionarissen kunnen vooraf eigen leerdoelen bepalen en worden individueel waargenomen tijdens oefeningen
- Oefeningen leveren input op voor het jaarlijkse 'goede gesprek'. Doel van dit gesprek is het hebben van een goed gesprek met de portefeuillehouder, gericht op de ontwikkeling van de functionaris

Leren is persoonlijk

Leren vindt effectiever plaats wanneer iemand zelf de noodzaak ervan ziet. Elke functionaris is daarom zelf verantwoordelijk voor het beoordelen en ontwikkelen van zijn eigen vakmanschap en voert regie op zijn eigen leerproces.

Uitwerking:

- Elke functie en piket kennen een OTO-aanbod (denk aan e-learning, oefeningen, competentietrainingen) bestaand uit een verplicht programma, maar ook een variabel programma, waarin ruimte is voor persoonlijke vaardigheden en vakinhoudelijke ontwikkelingen
- Een portfolio. Hierin staan relevante gegevens geregistreerd over de vakbekwaamheid per sleutelfunctionaris
- Ruimte om voorafgaand aan een OTO-activiteit individuele leerdoelen te bepalen en achteraf de gelegenheid om deze te evalueren of te meten, waardoor inzicht in het ontwikkelproces ontstaat
- Het OTO-aanbod sluit aan bij de verschillende leerstijlen, ervaringen en interesses van deelnemers

Leren onder realistische omstandigheden

De praktijk is de beste leermeester, want mensen leren het meest in de context waarin ze het geleerde nodig hebben. Dat betekent dat we zoveel mogelijk oefenen koppelen aan incidenten en crisis.

Uitwerking:

- In het aanbod wordt gebruik gemaakt van een opleidings-, trainings- en oefenomgeving onder realistische omstandigheden. Of de praktijk wordt zo reëel mogelijk nagebootst
- Incidenten en risico's uit de praktijk staan centraal
- In het OTO-aanbod is ruimte voor ontwikkelingen in het vakgebied en/of specifieke leerbehoeften uit het veld, evenals het leren van incidenten. Waar nodig wordt maatwerk geleverd.
- Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met een zo realistisch mogelijke oefenomgeving in het kader van de systemen (denk aan LCMS, LiveOP, Communicator, Twitter etc.)
- Systeemoefeningen. Er wordt zoveel mogelijk geoefend in systeemoefeningen. Dit, omdat juist in deze oefeningen inzichtelijk wordt gemaakt hoe het systeem functioneert, hoe de samenwerking verloopt. Juist in de onderlinge samenwerking maak je in de crisis het verschil. Realistisch oefenen vergt dat teams en individuen oefenen als onderdeel van het systeem. 'Geïsoleerd' kan er wel worden opgeleid, maar "train as you fight" vergt dat systeemoefeningen worden gehouden. Uitgangspunt van de crisisorganisatie is daadkracht, dat vergt dat functionarissen vooral leren om snel de andere onderdelen van het systeem aan te spreken en te leren hoe ermee om te gaan als die niet bereikbaar zijn
- Overigens dient benadrukt te worden dat daadwerkelijke inzetten (de praktijkervaring) een wezenlijk onderdeel van de life long learning loop zijn. Dat zijn de momenten waarop vakbekwaamheid in 'real life' op de proef wordt gesteld en de functionarissen kunnen reflecteren en ontwikkelpotentieel en leerpunten kunnen benoemen
- Voor professionele hulpverleners is het gebruik van de samenleving tijdens grootschalige crisis afwijkend van de kleinschalige praktijk waar dat niet nodig is. Op de samenwerking met de bevolking en bedrijven moeten ze daarom geoefend worden

Leren is een actief proces

Leren is een actief proces waarin nieuwe ervaringen gekoppeld worden aan bestaande. Daardoor kan een mens beter iets onthouden. Door een variatie aan werkvormen wordt dit proces geactiveerd, maar ook door leervormen en technologie systematisch te integreren.

Uitwerking:

- In het aanbod worden afwisselende en activerende werkvormen ingezet (e-learning, competentietrainingen, workshops), die aansluiten bij de geformuleerde doelen, maar ook bij de verschillende leerstijlen
- VRT investeert actief in didactische kennis en vakinhoudelijke bekwaamheid van OTO-begeleiders

Hoofdstuk 4 Uitgangspunten vakbekwaamheid

De volgende uitgangspunten voor vakbekwaamheid over vorm, inhoud en frequentie worden gehanteerd. Dit is gebaseerd op de (wettelijke) verplichtingen, de visie op leren en de afspraken zoals gemaakt in de doorontwikkeling crisisorganisatie.

Uitgangspunten vorm

- Zo realistisch mogelijk oefenen
 - Systeem als geheel
 - Realistische oefenomgeving
- Hulpverleners worden getraind en geoefend in het gebruik maken van maatschappelijke zelfredzaamheid
- In elke OTO activiteit is ruimte en tijd voor evaluatie. Per activiteit moet worden bekeken wat hiervoor de beste opzet is. Systeemoefeningen en evaluaties van incidenten kunnen input leveren voor het verkrijgen van inzicht in de individuele vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen. Dit betekent dat zowel oefeningen als incidenten in de toekomst meer kwalitatief geëvalueerd moeten worden, inclusief een reflectie op het eigen functioneren van de functionaris. Een belangrijk uitgangspunt bij het evalueren is “De vakman herkent de vakman”
- Er wordt toegewerkt aan een vast en variabel programma gericht op de ontwikkelpunten van multidisciplinaire sleutelfunctionarissen, teams en crisisorganisatie als geheel
- Er komt een sluitend registratiesysteem voor de tien multi sleutelfunctionarissen. Er wordt op individueel, team en systeemniveau geregistreerd om zodoende inzicht te krijgen in de individuele vakbekwaamheid van de functionarissen, teams en systeem
- Het opleiden, trainen en oefenen alsmede de registratie van de mono functionarissen is een verantwoordelijkheid van de monodisciplinaire kolommen
- Elk jaar een toetsing hoofdstructuur

Uitgangspunten inhoud

- We richten ons in de oefeningen met name op de doelen van de crisisorganisatie: flexibiliteit, slagvaardigheid en outputgericht, waarin de burger centraal wordt gesteld
- Punten uit oefeningen en daadwerkelijke incidenten vormen input voor nieuw te ontwikkelen opleidingen, trainingen en oefeningen
- Naast deze inhoudelijke punten is er, zowel in de oefeningen als in de andere trainingen, workshops en expertsessies, ruimte voor feedback op competenties en vaardigheden van de individuele functionarissen.
- Elke jaar worden de generieke scenario's uit de Rampbestrijdingsplannen beoefend (dit kan in de systeemoefeningen, maar ook op andere manieren)
- De risico's uit het Regionaal Risicoprofiel dienen als belangrijke inhoudelijke input voor activiteiten
- Zoals in het beleidsplan beschreven vatten wij in Twente de definitie van crisis- en risicobeheersing ruim op. Een crisis is een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast. De continuïteit van een veilige samenleving wordt verstoord. Het kan gaan om fysieke veiligheid, sociale veiligheid maar ook om zorg- en gezondheidsaspecten. Deze verschillende scenario's komen dan ook terug in de verschillende oto-activiteiten

Uitgangspunten frequentie

- De oefenfrequentie is voor de multidisciplinaire sleutelfunctionarissen eenmaal in de maand (dit is inclusief de operationele briefing)
- Elke gemeente krijgt jaarlijks een oefening (waaronder een aantal onverwachte oefeningen)

Uitgangspunten verantwoordelijkheid voor OTO

- Eigenaarschap: Iedere functionaris voert regie over zijn eigen vakbekwaamheid en leerproces. De organisatie waarbij zij in dienst zijn zorgt ervoor dat zij hierin optimaal worden ondersteund (tijd) en de veiligheidsregio faciliteert (aanbieden oto-activiteiten)
- Het opleiden, trainen en oefenen, alsmede de registratie van de mono functionarissen, is een verantwoordelijkheid van de monodisciplinaire kolommen.

Uitgangspunten randvoorwaarden (processen en organisatie)

Er is voldoende capaciteit beschikbaar voor multi vakbekwaamheid: elke kolom levert een bijdrage van 0,5 fte aan multidisciplinaire vakbekwaamheid. Daarnaast levert het veiligheidsbureau een coördinator (0,25) en (onderwijskundige) ondersteunende capaciteit (0,4 fte).

Met deze 0,5 fte dient elke kolom de volgende activiteiten in te vullen:

- Voorbereiden, uitvoeren van de multi oto-activiteiten (als projectleider, oefenleider, response of in welke vorm dan ook)
- Vergaderingen van multi vakbekwaamheid
- Ontwikkelen nieuwe werkvormen (e-learning, competentietrainingen etc.)
- Ontwikkelen en onderhouden registratie

De leden van de werkgroep multi vakbekwaamheid hebben de opleiding PMO gevolgd. VRT investeert actief in didactische kennis en vakinhoudelijke bekwaamheid van oto-begeleiders.

Hoofdstuk 5 Leren, Evalueren en Registreren

In het vorige multidisciplinair opleidings- en oefenbeleidsplan is de ambitie opgenomen om te komen tot een registratiesysteem gericht op de multidisciplinaire sleutelfunctionarissen. Dit is om meerdere redenen niet gehaald. Voor de komende beleidsperiode blijft deze ambitie staan. Naast het registreren moet in de komende beleidsperiode meer aandacht komen voor het leren en evalueren van trainen en oefeningen.

De ambitie van de veiligheidsregio is om de registratie verder door te ontwikkelen van kwantitatief naar meer kwalitatief. Nu wordt vooral de aanwezigheid geregistreerd. De veiligheidsregio wil voor alle multi- (sleutel)functionarissen vaststellen wat moet worden vastgelegd in een portfolio. De veiligheidsregio heeft zich als doel gesteld dat het systeem op ieder gewenst moment inzicht moet kunnen geven in het niveau van vakbekwaamheid van de functionarissen. De komende beleidsperiode wordt gebruikt om hier uitvoering aan te geven. Daarnaast wordt uiteraard ook geregistreerd op team- en systeemniveau.

Evalueren en leren

De veiligheidsregio investeert veel in de voorbereiding van de oefeningen, maar kan nog winnen in het leren en evalueren. Vanaf 2020 wordt getracht hier een extra impuls aan te geven gedurende de oefeningen. Het leren richt zich zowel op direct na afloop van trainingen en oefeningen evalueren als op het leren van de gehele organisatie. En richt zowel op het niveau van het individu, teams als het systeem.

Registreren

Regie voeren op je eigen vakbekwaamheid (eigenaarschap) en je eigen ontwikkelplan is uitgangspunt in dit beleidsplan. Vanuit de individuele functionaris en zijn/haar ontwikkeling dient een eigen leerbehoefte bepaald te worden en voert de functionaris zelf de regie over de eigen vakbekwaamheid. De opleidings-, trainings- en oefenmogelijkheden moeten vervolgens aan die leerbehoefte tegemoet te komen. De VRT heeft hierin een faciliterende rol.

Dit vergt een werkwijze die het inzichtelijk hebben van de vakbekwaamheid op functionaris niveau mogelijk maakt en zo de functionaris in staat stelt om vanuit eigen verantwoordelijkheid zijn/haar individuele leerbehoefte te bepalen. Dit vraagt van de veiligheidsregio meer maatwerk in aanbod, zoals al eerder beschreven, gaat er gewerkt worden met een vast- en variabelprogramma voor de functionarissen.

De individuele vakbekwaamheid wordt vastgelegd in een persoonlijk portfolio. In dit portfolio wordt per functionaris vastgelegd:

- Gevolgde opleidingen, trainingen, oefeningen, diploma's, cursussen en andere vormen van vakbekwaam worden en blijven (kwantiteit)
- Beoordeling competenties / eigen leerdoelen per training of oefening obv eigen ervaring, beoordeling en reflectie
- Repressieve inzetten en leerpunten
- Functioneringsgesprek ("Goed gesprek")

De VRT komt met een simpele, praktische tool om dit vast te leggen passend bij de crisisorganisatie.

De grootste uitdaging zit in het zelf regie nemen door de functionaris op de opleidingsbehoefte en zijn eigen leerproces. De functionarissen moet hierin gefacilieerd en begeleid worden. Dit is nieuw voor zowel de functionaris als voor VRT. De multi sleutelfunctionarissen maken van elke oefening en daadwerkelijke inzet een reflectieformulier een reflectie van de eigen inzet. Daarnaast laten zij zich minimaal 1x per waarnemen

door een collega sleutelfunctionaris of externe waarnemer. Dit op basis van de taakkaarten die zijn opgesteld tijdens de doorontwikkeling van de crisisorganisatie. Op individueel niveau krijgt de functionaris dan inzicht in zijn/haar eigen vakbekwaamheid en kan indien nodig/gewenst dan een training/workshop volgen gericht op zijn/haar verbeterpunten. Immers de functionaris is zelf verantwoordelijk voor zijn eigen vakbekwaamheid. De veiligheidsregio Twente heeft hierin een faciliterende rol.

Invoering van een werkwijze die het aantonen en monitoren van de vakbekwaamheid op functionarisniveau mogelijk maakt is ook één van de aanbevelingen die gedaan is in “De staat van de rampenbestrijding”. Hierbij gaat het niet om kwantitatief aantonen van deelname aan activiteiten, maar juist om het inzichtelijk maken van de kwalitatieve vakbekwaamheid. Met dit inzicht kan de functionaris de regie over zijn leerbehoefte en ontwikkeling voeren en kan de optelsom van individuele leervragen als input dienen voor het OTO-programma.

Afgesproken is in elk geval dat in de loop van 2020 gestart gaat worden met individuele reflectie.

Team- en systeemniveau

Naast het registreren op individueel niveau, gaat het team- en systeemniveau worden geregistreerd. Hiermee is in de vorige beleidsperiode al gestart.

Hoofdstuk 6 Financiën

Veiligheidsregio Twente heeft een budget voor het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen. In de begroting zijn structureel middelen opgenomen om uitvoering te geven aan het plan. In dit plan wordt uitgegaan dat de middelen hetzelfde blijven als voorgaande jaren.

611200	Multi disciplinair oefenen			Budget
		Totaal		€ 122.614
		Opleidingen	OCR opleiding	€5000
		Oefeningen	Oefeningen	€90.000
		Kenniskring	Leren van incidenten	€ 5.000
		Ondersteuning/middelen multi vakbekwaamheid		€ 22.614
				€122.614

Hierin zijn niet de kosten berekend voor de capaciteit die door de kolommen en VRT ter beschikking worden gesteld aan de werkgroep multi vakbekwaamheid.

Bijlage 1

Uitwerking per functionaris

In deze bijlage is een richtinggevende uitwerking per functionaris gegeven.

Burgemeester	
Oefenfrequentie 1x per jaar	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ (Systeem)oefening ▪ 1x per 2 jaar mediatraining ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject
1e (crisis)loco	
Oefenfrequentie 1x per jaar	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ (Systeem)oefening ▪ 1x per 2 jaar mediatraining ▪ Verdiepingsdag facultatief ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject
Bestuursadviseur	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ Expertsessie 1x in de 2 jaar ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject ▪ Multi dag strategisch adviseurs
Strategisch communicatieadviseur	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ 1x per 2 jaar expertsessie ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject ▪ Multi dag strategisch adviseurs
Operationeel Leider	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ Min. 1x per 2 jaar 'rondje' kolommen (in welke vorm dan ook) ▪ Multi AC dagen ▪ 1x per 2 jaar expertsessie leiding en coördinatie ▪ Multi dag strategisch adviseurs ▪ Intervisie voorzitters veiligheidsregio ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject
AC-IM	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ Multi AC dagen ▪ 1x per 2 jaar expertsessie leiding en coördinatie ▪ 1x per jaar expertsessie IM ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject

Beleidsondersteuner	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ Multi AC dagen ▪ 1x per 2 jaar expertsessie leiding en coördinatie ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject

Leider CoPI	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ Multi OVD dagen ▪ 1x per 2 jaar expertsessie leiding en coördinatie ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject

OVD-IM	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ Multi OVD dagen ▪ 1x per 2 jaar expertsessie leiding en coördinatie ▪ 1x per jaar expertsessie IM ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject

OVD-C	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ Multi OVD dagen ▪ 1x per 2 jaar expertsessie ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject

Algemeen commandant Communicatie	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ Multi AC dagen ▪ 1x per 2 jaar expertsessie ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject

Caco	
Oefenfrequentie 1x per maand	▪ Basisopleiding (eenmalig) ▪ Systeemoefeningen ▪ Operationele briefing ▪ OVD-dagen ▪ Persoonlijk ontwikkeltraject

Bijlage 6: Financiën

Het voorliggende beleidsplan is in de kern gericht op behoud van het huidige niveau van hulp- en dienstverlening aan de inwoners van Twente. De insteek daarbij is om de uitdagingen voor komende beleidsperiode binnen het bestaande financiële kader te lijf te gaan. Het financieel kader stoelt op een set overeengekomen technische uitgangspunten voor de begroting (loon- en prijsindexering) en het besluit dat op 9 juli 2018 is genomen om voor een reeks van in de tijd oplopende financiële knelpunten de begroting stapsgewijs met € 1,2 mln. te verhogen. Dat besluit werkt deels door in de tijdspanne van dit beleidsplan. Het financieel kader voor de komende periode ziet er op basis van indexgemiddelden er als volgt uit.

Meerjarenraming gemeentelijke bijdrage

PROGRAMMA	Lasten				Baten				
	Begroting	Mutatie t.o.v. vorig jaar			Begroting	Mutatie t.o.v. vorig jaar			
		2021	2022	2023		2024	2021	2022	2023
Alle bedragen X 1.000,-									
VRT									
Brandweer	€ 51.746	€ 1.206	€ 927	€ 943	€ 6.338	€ 111	€ 113	€ 115	
GHOR	€ 1.509	€ 26	€ 27	€ 27	€ 923	€ 16	€ 16	€ 17	
Multidisciplinair	€ 3.023	€ 53	€ 54	€ 55	€ 2.626	€ 46	€ 47	€ 48	
Gemeenten	€ 483	€ 8	€ 9	€ 9	€ 438	€ 8	€ 8	€ 8	
TOTAAL VRT	€ 56.762	€ 1.293	€ 1.016	€ 1.034	€ 10.325	€ 181	€ 184	€ 187	
Cumulatief	€ 56.762	€ 58.055	€ 59.071	€ 60.105	€ 10.325	€ 10.506	€ 10.690	€ 10.877	

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

2021	€ 46.437
2022	€ 47.549
2023	€ 48.382
2024	€ 49.228

Het beleidsplan vormt wel aanleiding om binnen het bestaande financiële kader enkele accenten te verleggen:

ICT / Informatievoorziening

Voor ICT en informatievoorziening verwachten we een stijgende trend van uitgaven. De rol die informatietechnologie speelt bij de uitoefening van ons werk neemt verder toe. Er is een grote behoefte aan een juiste duiding van informatie die tot ons komt. En informatie dient adequaat te worden beveiligd.

Met behulp van IT kunnen primaire en ondersteunende processen worden geoptimaliseerd. Niet alleen in doeltreffende zin. Ook in doelmatige zin: IT maakt deze processen minder arbeidsintensief. In die richting wordt dan ook dekking voor de stijgende IT-uitgaven gezocht.

Brandveilig Leven

Het programma van brandveilig leven richt zich op het vergroten van de brandveiligheid in de buurt door middel van bewustwordingsactiviteiten. Bijzonder onderdeel van dit programma is de Risk Factory, gesitueerd op de Twente Safety Campus. Het bezoek van basisschoolleerlingen aan de Risk Factory is in de afgelopen jaren flink gestegen. Om de fysieke plek nog beter te benutten wordt onderzocht of het concept van de Risk Factory ook kan worden ingevoerd voor leerlingen in het voorgezet onderwijs.

De uitgangspunten voor de bekostiging van de Risk Factory, zoals verwoord in de begroting, lijken voor de komende beleidsperiode niet waar te maken. Een deel van de verwachte bijdragen van betrokken derde instanties blijft achterwege of is slechts eenmalig van aard. Om die reden wordt binnen de bestaande brandveiligheidsbudgetten middelen vrijgespeeld om de Risk Factory structureel te bekostigen. In feite komt het neer op een verdere concentratie van voorlichtingsactiviteiten op de Risk Factory in plaats van elders in de regio.

Paraatheid

De inspanningen om de paraatheid in Twente op orde te houden nemen allengs toe. Dit uit zich in tal van beleidsaanpassingen en maatregelen. In personele zin (werving en selectie, opleiding), in technisch zin (active paging), in organisatorisch zin (gerichte inzet van beroepskrachten op vrijwilligersposten) en in communicatieve zin (proactief benaderen van en het faciliteren van hoofdwerkgevers). De daarmee gepaard gaande kosten nemen navenant toe. Dergelijke kostenontwikkelingen dienen in de komende periode beter (en in onderlinge samenhang) in beeld te worden gebracht en waar nodig taakstellend te worden ondervangen. Met een eventuele noodzaak van administratieve wijzigingen tot gevolg.

Het bestaande begrotingskader, zoals hiervoor geschetst, blijft natuurlijk omgeven met een reeks van financiële risico's. Denk bijv. aan de maatregelen die nodig zijn om de rechtpositie van de vrijwilligers in lijn te brengen met de Europese deeltijdrichtlijn. Hier is regulier beleid van risicomanagement (in relatie tot het benodigde weerstandsvermogen) op van toepassing.

Dekkingsplan 2021-2024

Concept

Enschede, 2 april 2020

BRANDWEER

TWENTE

Colofon

Titel rapport: Dekkingsplan 2021-2024
Subtitel: Concept

Opdrachtgever: Ron de Wit
Opsteller(s): Projectgroep dekkingsplan

Enschede, 2 april 2020

© 2014, Brandweer Twente

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Brandweer Twente.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Ontwikkelingen	5
2.1	Maatschappelijke ontwikkelingen.....	5
	Energietransitie.....	5
	Vergrijzing	5
	Klimaatverandering	5
	Demografie	5
	Technologie	5
2.2	Brandweer gerelateerde ontwikkelingen.....	6
	Rechtspositie vrijwilligers	6
	Vrijwilligheid	6
2.3	Trends & Incidenten.....	6
3	Visie op brandweezorg	8
4	Inrichting brandweezorg.....	9
4.1	Organisatie van de brandweezorg	9
4.1.1	Brandweerkazernes	9
4.1.2	Spreiding kazernes en materieel	9
4.1.3	Organisatievormen paraatheid.....	10
4.2	Basisbrandweezorg	11
4.3	Grootschalig brandweeroptreden (GBO).....	11
4.4	Specialismen	12
4.5	Leiding & Coördinatie	13
4.6	Interregionale en internationale samenwerking.....	14
5	Prestaties brandweer Twente richtlijnen en wettelijk kader	15
6	Uitdagingen en aandachtsgebieden	21
6.1	Uitdagingen	21
6.2	Aandachtsgebieden	22
7	Verantwoording.....	23
	Bijlagen.....	24

1 Inleiding

De Wet Veiligheidsregio's vormt de basis voor de organisatie van de brandweezorg. Hierin staat onder andere dat er uitvoering moet worden gegeven aan de volgende taken:

- Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt.
- Het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.

In het Besluit Veiligheidsregio's staat nader beschreven welke regels gelden voor de organisatie van de (basis)brandweezorg. Hierin worden een aantal eisen gesteld waaraan de brandweer moet voldoen. De organisatie van de brandweezorg wordt voor elke veiligheidsregio uitgewerkt in het dekkingsplan. In dit dekkingsplan geven we aan welke repressieve brandweezorg er verwacht kan worden in Twente. Hierbij is het brandweerrisicoprofiel (zie bijlage 1) als input meegenomen.

2 Ontwikkelingen

De samenleving verandert, bijvoorbeeld door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en dit heeft ook zijn invloed op de brandweerorganisatie. Het beleidsplan Veiligheidsregio Twente gaat daar in algemene zin op in. Daarbij zijn er specifieke ontwikkelingen gaande die de brandweezorg direct raken. Deze veranderingen vragen van ons als brandweerorganisatie een zekere mate van flexibiliteit en aanpassingsvermogen. Hieronder staan een aantal trends en ontwikkelingen genoemd die in de toekomst in meer of mindere mate invloed hebben op de uitvoering van de brandweezorg.

2.1 Maatschappelijke ontwikkelingen

Energietransitie

In het licht van de verduurzaming is er een overgang bezig naar nieuwe technieken en vormen van energiegebruik. Dit brengt nieuwe mogelijkheden, ook ten aanzien van brandveiligheid, met zich mee maar dit leidt ook tot (nieuwe) veiligheidsrisico's. Deze risico's zijn vaak nog niet duidelijk of nog niet goed in kaart gebracht. In verband met de veiligheid bij het optreden van de brandweer bij deze nieuwe vormen van energie is het noodzakelijk om de werking en de risico's goed te kennen. Daarnaast is het nodig om voldoende kennis te hebben om als brandweer goed onze adviestaak uit te kunnen voeren. Het vroegtijdig aansluiten op deze ontwikkelingen, kennis opdoen, bijhouden en dit delen is van groot belang.

Vergrijzing

Ouderen en andere kwetsbare groepen blijven langer zelfstandig thuis wonen. Dit betekent dat er in toenemende mate een beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners. Zij zijn in eerste aanleg zelf verantwoordelijk voor brandveiligheid in huis, de vraag is echter in hoeverre zij deze verantwoordelijkheid (kunnen) nemen. Er is niet altijd voldoende kennis om de brandveiligheid in huis te beoordelen en/of om bewust brandveilig te handelen.

Klimaatverandering

Het klimaat verandert en hierdoor zijn er nieuwe typen crises te verwachten. Er zijn meer periodes van extreme hitte en droogte of juist periodes met extreme regenval. Dit brengt extra risico's met zich mee, zoals wateroverlast, stormschades en (natuur)branden. Dit vraagt aan ons als brandweer inzicht in de mogelijke gevolgen om hier goed op te kunnen anticiperen. Zaken als watervoorziening, voldoende bezetting op piekmomenten zijn aandachtspunten.

Demografie

Er is al jaren een beweging gaande waarin mensen dichter op elkaar gaan wonen en stedelijke gebieden in omvang toenemen, terwijl het platteland dunner bevolkt raakt. Naar verwachting zal deze trend van verstedelijking en verdichting in de toekomst zich voortzetten. Daarbij is er in steden sprake van een toenemend ruimtegebrek, waarbij allerlei functies (zoals wonen, werken, transport en recreatie) geconcentreerd worden binnen een gebied, een locatie of zelfs een gebouw. Wanneer de ruimte schaarser wordt zal dit meervoudig ruimtegebruik toenemen. Op het platteland betekent dit minder bevolking hetgeen effect kan hebben op de paraatheid van de brandweer. Beide ontwikkeling hebben dus gevolgen hebben voor de brandveiligheid en de brandweezorg.

Technologie

De technologische ontwikkelingen gaan razendsnel en de technologische mogelijkheden worden steeds groter. Technologie speelt een belangrijke rol in ons dagelijks leven en kan ook een bijdrage leveren aan het vergroten van de brandveiligheid. Denk aan nieuwe manieren voor het detecteren van brand en andere manieren van alarmeren. Daarnaast is technologie noodzakelijk in onze huidige brandweerorganisatie. Het gebruik van operationele informatiesystemen en de inzet van drones zijn niet meer weg te denken. Ook data gestuurde brandweezorg is volop in

ontwikkeling. Door middel van gericht analyseren van informatie en data kunnen trends in kaart gebracht worden. Deze trends kunnen gebruikt worden om oorzaken te vinden en voorspellingen te doen om zo iets te vertellen over plaatsen en tijden waarop de brandweer ingezet wordt.

2.2 Brandweer gerelateerde ontwikkelingen

Rechtspositie vrijwilligers

Bij de uitwerking van de WNRA¹ is aan het licht gekomen dat de rechtspositie van de brandweervrijwilliger strijdig is met Europese wet- en regelgeving en het gelijkheidsbeginsel in het algemeen (gelijk werk, gelijk betalen). De eisen die worden gesteld aan vrijwilligers- en beroepsbrandweerlieden op het gebied van onder andere opleiding en oefenen zijn nagenoeg gelijk. Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat vrijwilligheid bij de brandweer in zijn huidige vorm niet kan blijven bestaan binnen de Europese juridische kaders. De huidige rechtspositieregeling voor brandweervrijwilligers is in strijd met deze regelgeving. Zowel Brandweer Nederland als de politiek hechten er sterk aan om de vrijwilligheid binnen de brandweer te behouden. Landelijk wordt er momenteel gezocht naar mogelijkheden om vrijwilligheid anders te organiseren. Hierbij wordt gekeken naar oplossingen om meer onderscheid te maken tussen beroeps- en vrijwilligers zonder op de kwaliteit van brandweezorg in te leveren. De uitdaging is om dit de komende jaren te gaan vormgeven waarbij de vrijwilligersorganisatie behouden blijft, er goede brandweezorg geleverd wordt en we voldoen aan alle wet- en regelgeving.

Vrijwilligheid

Brandweer Twente heeft een systeem van vrijwilligers en beroeps die verdeeld over 29 kazernes een netwerk vormen en samen zorgen voor de (repressieve) paraatheid in Twente. Kazernes met vrijwilligers vormen hierin het grootste aandeel. De laatste jaren zien we dat het steeds lastiger wordt om vrijwilligers te werven en te behouden. Deze problematiek hangt samen met veranderingen in de samenleving. Waar mensen vroeger in of dicht bij hun woonplaats werkten en daardoor snel ter plaatse konden zijn, is dat tegenwoordig anders. Daarnaast treedt momenteel een sterke vergrijzing op in zogenaamde krimpregio's en zijn jongeren moeilijker te binden. Door ontwikkelingen in de maatschappij ligt de lat hoog en is er minder flexibiliteit bij zowel werkgevers als in sommige privé situaties. Daarnaast is de belasting in het vakbekwaam blijven en daarmee de belasting in tijd toegenomen. Inherent aan een systeem met vrijwilligers is dat er soms omstandigheden zijn waardoor er niet kan worden uitgerukt. Doordat het lastiger wordt vrijwilligers te werven en te behouden neemt de kans hierop toe en moet hierop geanticipeerd worden.

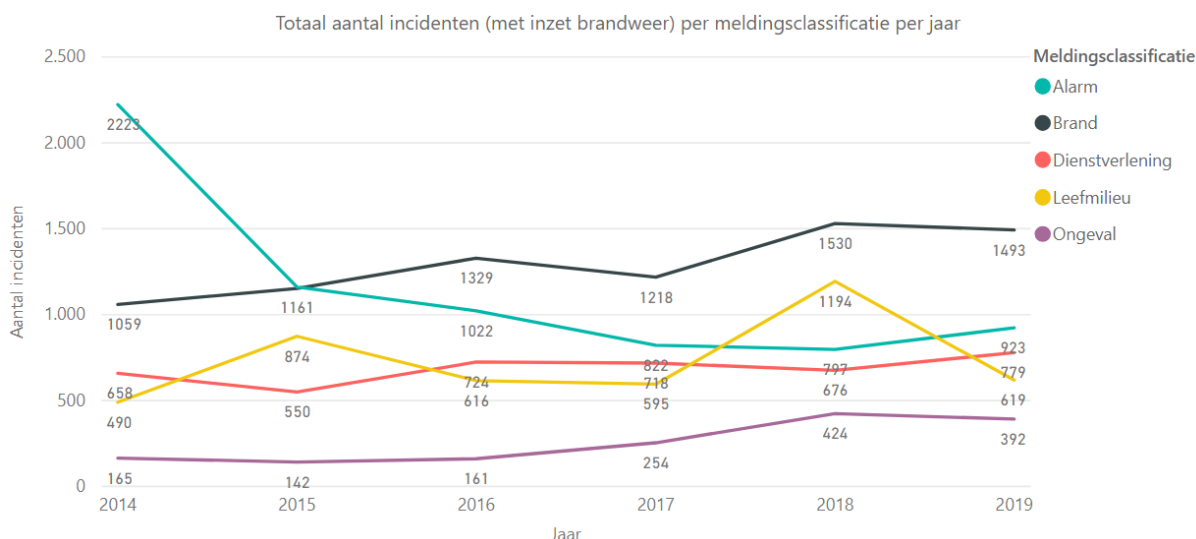
2.3 Trends & Incidenten

In het brandweerrisicoprofiel is er gekeken naar het aantal en de soort incidenten die er geweest zijn in de periode 2014 en 2019. Hierbij is er onderscheid gemaakt tussen een aantal soorten inzetten:

- Alarm: dit betreft de automatische meldingen.
- Brand: hierbij gaat het over inzetten bij brand in bijvoorbeeld woningen, containers, buitengebied, industrie etc.
- Dienstverlening: dit betreft o.a. hulp bij liftopsluitingen of hulp aan dieren.
- Leefmilieu: inzetten door bijvoorbeeld stormschade of een gaslekage
- Ongeval: voornamelijk ongevallen in het verkeer.

¹ Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Kijkend naar dit overzicht zijn er een aantal trends en ontwikkelingen die naar voren komen.

Alarm: hier is een scherpe daling te zien in het aantal inzetten in 2014/2015. In de jaren daarop is dit aantal gestabiliseerd. Dit is een direct gevolg van beleidsmatige keuzes die gemaakt zijn. Automatische brandmeldingen worden tegenwoordig eerst (voor zover mogelijk) geverifieerd voordat er wordt uitgerukt. Dit heeft geleid tot een daling van het aantal uitrukken naar loze meldingen. Daarnaast wordt er met het beëindigen van niet-wettelijk verplichte aansluitingen geprobeerd dit aantal nog verder terug te dringen.

Brand: bij brand is er over de jaren een geleidelijke toename van het aantal incidenten te zien. Kijkend naar het type incidenten is dit herleidbaar naar twee soorten branden. Zo is er een stijging zichtbaar bij het aantal buitenbranden. Hier zijn voornamelijk pieken te zien bij periodes van droogte. Daarnaast is er een stijging te zien bij de gebouwbranden. Een duidelijke oorzaak of factor is hier nog niet aan te wijzen, dit moet nog nader worden onderzocht.

Leefmilieu: hierbij is er geen duidelijk patroon maar is er een duidelijke stijging zichtbaar in periodes met heftige weersomstandigheden. Wanneer er een grote storm is of buitensporig veel regenval, is er een piek in het aantal incidenten. Dit heeft (net als de eerder genoemde buitenbranden) een relatie met de veranderingen in het klimaat. Het is dan ook te verwachten dat er vaker periodes zullen zijn met extreem weer. Deze pieken in aantal incidenten zullen dan ook de komende jaren te verwachten zijn.

Ongeval: net als bij brand is er ook bij ongevallen een geleidelijke stijging zichtbaar van het aantal incidenten. De verklaring hiervoor ligt bij de toename van het weggebruik de afgelopen jaren. Deze toename van verkeer heeft ertoe geleid dat de maximale capaciteit van de wegen steeds dichterbij wordt of al bereikt is. Daarnaast is er op de snelwegen sprake van een relatief hoog aandeel vrachtverkeer ten opzichte van de totale verkeersstroom. Dit heeft weer invloed op de beschikbare capaciteit en is daarmee ook van invloed op het aantal incidenten.

3 Visie op brandweezorg

Brandweer Twente richt zich op minder branden, minder slachtoffers en minder schade. Hierbij is er naast het bestrijden (beperken effect) steeds meer aandacht voor het voorkomen en de nazorg (verkleinen kans). Op basis hiervan is de koers voor de komende jaren vastgelegd en beschreven in de 'Blik Veuroet 2018-2023'. Het doel is het 24/7 paraat staan en van daaruit leveren van professionele en slagvaardige brandweezorg die voldoet aan de wensen en verwachtingen van inwoners onder het motto 'Wiej bint der altied'. Hierbij richten we ons op drie pijlers:

I. Wiej smeedt 't iezer as 't heet is

Een dynamische omgeving vraagt om een organisatie die flexibel is en kan inspelen op veranderingen en nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij. Hiervoor monitoren we continu de risico's in Twente, verzamelen we steeds meer informatie, zowel binnen als buiten de organisatie en gebruiken we dit om onderbouwde keuzes te maken. Ook zijn we altijd op zoek naar nieuwe technologieën en werkwijzen die we kunnen gebruiken om veilig en professioneel ons werk te kunnen doen.

II. Van oonze leu mow't hebn

Onze medewerkers vormen de basis van de brandweerorganisatie. Wij zijn een organisatie waarin medewerkers zich gezien en gewaardeerd voelen, waar fitheid en gezondheid belangrijk is en er goede arbeidsomstandigheden zijn. Er is aandacht voor de vakbekwaamheid en inzetbaarheid van onze mensen. Vrijwilligers zijn onmisbaar voor de brandweer. Er ligt daarom veel nadruk op het binden en verbinden van vrijwilligers aan onze organisatie.

III. In vuur en vlam veur Noaberschap

De brandweer is een organisatie die in de maatschappij staat. Verbindingen leggen met andere organisaties is essentieel. Samen werken aan het verbeteren van de veiligheid, ten tijde van incidenten en samenwerken aan het delen van kennis om elkaar op het gebied van veiligheid te versterken. Dit doen we zowel op regionaal als op landelijk niveau.

4 Inrichting brandweezorg

4.1 Organisatie van de brandweezorg

De brandweezorg in Twente is ingericht aan de hand van een risicogerichte benadering. De risico's vormen het uitgangspunt voor de organisatie en het handelen van de brandweer. De Twentse schaal is daarbij het vertrekpunt. Dit heeft sinds de regionalisering in 2013 geleid tot een zo efficiënt mogelijke verdeling van kazernes en voertuigen in Twente. In de tussentijd zijn er, als onderdeel van het vorige dekkingplan, een aantal wijzigingen doorgevoerd in organisatievormen van enkele kazernes. Hieronder staat de huidige organisatie van onze brandweer verder beschreven.

4.1.1 Brandweerkazernes

In Twente wordt de brandweezorg geleverd vanuit onze 29 kazernes². Vanuit deze kazernes staan we 24/7 paraat. Elke kazerne is in staat om zelfstandig een klein incident (1 voertuig) af te handelen. Bij grotere of meer complexe incidenten moet er ondersteuning komen uit andere kazernes. Het merendeel van de kazernes wordt bezet door vrijwilligers. Daarnaast zijn er in Twente een aantal kazernes met beroepsbezetting: in Almelo, Enschede en Hengelo. Dit netwerk van 29 kazernes is noodzakelijk voor de borging van de paraatheid, het voldoen aan de wettelijke maximale opkomsttijd en voor voldoende capaciteit bij opschaling en restdekking bij grote incidenten. De risicogerichte benadering zorgt ervoor dat het niet noodzakelijk is dat alle brandweerkazernes beschikken over dezelfde faciliteiten. In Twente onderscheiden we drie soorten kazernes:

- **Basis** Kazerne met uitrukgelegenheid voor 1 basiseenheid (1 TS)
- **Basis+** Basiskazerne (1 TS) met aanvullende voorziening voor specialisme en/of niet-repressieve functie.
- **Basis++** Basis+ kazerne met een steunpuntfunctie en slaapvoorziening in verband met 24/7 bemensing.

4.1.2 Spreiding kazernes en materieel

De 29 kazernes vormen met elkaar een geografisch netwerk waarmee de (basis)brandweezorg goed gewaarborgd is in heel Twente. De locatie van de kazernes is een combinatie van strategische ligging nabij bebouwing en infrastructuur en de beschikbaarheid van vrijwilligerspotentieel. De kazernes fungeren enerzijds als een aanvulling op elkaar indien een voertuig niet of met minder mensen kan uitrukken, anderzijds als ondersteuning in de opschaling en als restdekking. Paraatheid is hiermee een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Het brandweermateriaal en de specialismen zijn strategisch verdeeld over de verschillende kazernes (zie bijlage 2). Vanuit alle kazernes kan er basisbrandweezorg geleverd worden. Op alle kazernes staat daarvoor een tankautospuut (TS), die (inclusief) bemensing in staat is om de meest voorkomende incidenten af te handelen, dan wel een start te maken met de bestrijding. Daarnaast staan de ondersteunende en specialistische eenheden verspreid over de kazernes in Twente. Het gaat daarbij om de volgende eenheden:

² Conform besluit AB van 12 februari 2018 waarin is vastgesteld dat de huidige 29 kazernes, die de basis zijn voor de brandweezorg, als uitgangspunt geldt voor het dekkingplan Brandweer Twente 2020-2023

Eenheid
Tankautospuut
Redvoertuigen (Hoogwerker – Autoladder)
Tankwagen
Hulpverleningsvoertuig
Natuurbrandbestrijding
Waterongevallen
Incidenten met gevaarlijke stoffen (IBGS)
Watervoorziening
Drones
Leiding & coördinatie

Tabel 1 eenheden in Twente

4.1.3 Organisatievormen paraatheid

Binnen Brandweer Twente kennen we verschillende vormen waarin de paraatheid van een kazerne is georganiseerd: vrijwillig, beroeps of een combinatievorm.

Vrijwillig

Het merendeel van de kazernes is aan te merken als kazerne die wordt bezet door vrijwilligers. Hierin zijn ook nog twee vormen te onderscheiden:

- **Vrije instroom:** dit houdt in dat vrijwilligers worden gealarmeerd en vanaf hun locatie naar de brandweerkazerne komen. Vanuit hier wordt dan uitgerukt naar het incident. Om in dit geval de paraatheid te waarborgen worden er altijd meer vrijwilligers opgeroepen dan benodigd. Op deze manier komen er voldoende vrijwilligers op om te kunnen uitrukken. Concreet betekent dit, dat er per kazerne een basisformatie is van minimaal 18 vrijwilligers (3x het aantal personen benodigd voor een uitruk met een basiseenheid). In dit model bestaat de kans dat er onvoldoende personeel beschikbaar is of dat het langer duurt voordat 'de auto vol is'.
- **Consignatie:** consignatie betekent dat de vrijwilligers die benodigd zijn voor de uitruk vanaf hun locatie direct beschikbaar en inzetbaar zijn. Deze vrijwilligers hebben 'dienst', zijn verplicht om te komen en ontvangen hiervoor een vergoeding. Hierdoor is de daadwerkelijke opkomst van vrijwilligers altijd voldoende en gewaarborgd. Deze vorm is meer ingrijpend voor een vrijwilliger omdat hij/zij locatie gebonden is en verplicht moet uitrukken.

In de meeste kazernes is er sprake van vrije instroom. In Twente zijn er nog slechts enkele kazernes waar een vorm van consigneren wordt toegepast. Voor twee kazernes structureel en op andere plaatsen passen we het af en toe om cruciale bezetting te borgen. Gelet op de ontwikkelingen rondom vrijwilligheid en taakdifferentiatie is het de vraag of de structurele consignatieregelingen naar de toekomst toe nog houdbaar zijn.

Beroeps

In Twente kenmerken de kazernes Almelo, Enschede, Enschede-Noord en Hengelo zich als kazernes met beroepsbezetting. Deze kazernes kennen een 24- uurs bezetting waarin de kazernes in Enschede volledige bezet worden door beroepsmedewerkers en Almelo en Hengelo een combinatievorm hebben waarin beroepsmedewerkers en vrijwilligers gekazerneerd zijn. Het risicobeeld van deze plaatsen met veel inwoners, bebouwing en veel inzetten en specialismen in combinatie met de vastgestelde opkomsttijden vragen om een snelle uitruktijd. De beroepsmedewerkers werken in diensten (24-uursdienst en repressieve dagdienst). Overdag voeren zij een beheersmatige functie uit en bij een incident leggen zij dit werk neer en rukken zij uit om hulp te verlenen.

Combinatie vrijwilligers en beroepsmedewerkers

Naast volledige vrijwillige bezetting en volledige beroepsbezetting is er op de kazernes van Almelo en Hengelo een combinatievorm. Dit houdt in dat er overdag een beroepsbezetting is maar in de avonden, nacht en weekenden er zowel beroeps als vrijwilligers aanwezig zijn. In deze kazernes wordt er gekazerneerd. Vrijwilligers draaien eens in de acht dagen een dienst en verblijven dan ook op de kazerne. Dit maakt dat er direct kan worden uitgerukt en de uitruk te allen tijde gegarandeerd is.

Organisatievorm	Uitruktijd	Uitrukgarantie	Opmerking
Vrije instroom	Ca. 4 a 5 min	Niet 100% gegarandeerd	Kazernes met vrije instroom rukken vrijwel altijd uit. Niet kunnen uitrukken komt enkele keren per jaar voor
Consignatie vrijwilligers	Ca 4 a 5min	100%	Mogelijk niet houdbaar naar toekomst
Combinatie / kazernering	1,5 min	100%	Kazernering vrijwilligers mogelijk niet houdbaar naar toekomst binnen huidige rechtspositie.
Beroeps 24h	1,5 min	100%	

Tabel 2 kenmerken per organisatievorm

4.2 Basisbrandweezorg

Basisbrandweezorg omvat een aantal hulpverleningstaken: het bestrijden van brand, hulpverlening bij ongevallen en het leveren van een bijdrage bij incidenten met gevaarlijke stoffen en optreden bij waterongevallen. Deze brandweezorg leveren we vanuit 29 kazernes en is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Elke kazerne in Twente beschikt in ieder geval over een basiseenheid (een tankautospuut) waarmee de basisbrandweezorg geleverd kan worden. Echter niet alle incidenten zijn te bestrijden met één basiseenheid. Er zijn situaties waarin er meer dan één tankautospuut nodig is en/of dat het noodzakelijk is om aanvullende voertuigen in te zetten. Aanvullende voertuigen die ook basisbrandweezorg leveren zijn redvoertuigen, hulpverleningsvoertuigen en tankwagens. Deze voertuigen staan strategisch verdeeld over de kazernes om wanneer nodig snel te kunnen uitrukken.

Er zijn soms bijzondere omstandigheden waarin de basisbrandweezorg onder druk komt te staan. Denk hierbij aan extreem weer waardoor het moeilijk wordt voor vrijwilligers om (snel) op de kazerne te komen, schaarste in personeel door bijvoorbeeld een pandemie of door meerdere en/of grotere langdurige inzetten. Om in deze situaties alsnog te kunnen voldoen aan de wettelijke maximale opkomsttijd van 18 minuten wordt er repressieve borging georganiseerd middels de procedure 'repressieve fallback'. In deze procedure worden er tien kazernes (of een deel daarvan) bezet om zo een gegarandeerde dekking binnen 18 minuten te organiseren in heel Twente. Deze tien kazernes zijn aangewezen op basis van hun strategische ligging en de beschikbare huisvesting om op deze manier de risico's in bijzondere situaties het best te kunnen afdekken.

4.3 Grootschalig brandweeroptreden (GBO)

Behalve het leveren van basisbrandweezorg moet Brandweer Twente ook kunnen optreden in het geval van grootschalige of complexere incidenten. Hierin is niet de individuele tankautospuut de basis maar het zogenoemde peloton: een samenstel van een aantal eenheden. Hier wordt uitvoering aan gegeven met als uitgangspunt de landelijke visie omtrent grootschalig brandweeroptreden (GBO). In de landelijke visie GBO 2.0 worden kaders en uitgangspunten rondom GBO beschreven. Hierin zijn de operationele prestaties leidend en niet de vorm, omvang of samenstelling van het peloton. Dit zorgt ervoor dat er vraaggestuurd en flexibel gewerkt kan worden. In het document 'GBO Twente 2020'³ staat beschreven hoe Brandweer Twente uitvoering geeft aan de landelijke visie GBO 2.0 (zie bijlage 3). Hierin staat er per peloton of eenheid beschreven wat de prestatie-eisen zijn, de tijdlijn, de vuistregels, de samenstelling en de wijzigingen ten opzichte van de vorige werkwijze. Dit is beschreven voor de volgende pelotons en eenheden:

- Peloton basisbrandweezorg
- Peloton natuurbrandbestrijding
- Peloton grootschalige watervoorziening
- Peloton redding en technische hulpverlening
- Peloton specialistische blussing
- Peloton logistiek en ondersteuning

Uitgangspunt bij het inrichten van het grootschalig brandweeroptreden is dat er in de regio één grootschalig incident plaatsvindt. De bovengenoemde pelotons en eenheden zijn beschikbaar maar kunnen niet altijd tegelijkertijd worden ingezet. In de zeldzame situaties waarin er meerdere grootschalige incidenten zijn wordt het improvisatievermogen van de brandweerorganisatie op de proef gesteld. Het is dan niet mogelijk om dan in alle gevallen de gebruikelijke kwaliteit

³ Dit betreft een dynamisch document en wordt continu ge-update

van brandweezorg te bieden. De opkomsttijden zullen in die situaties mogelijk langer zijn omdat eenheden wellicht van andere, verder afgelegen plaatsen moeten komen.

4.4 Specialismen

Het kan voorkomen dat zich incidenten voordoen die andere vaardigheden vragen. Daarnaast kent het risicoprofiel een aantal risico's waarbij basisbrandweezorg niet voldoende is en er specialistische kennis of materieel nodig is. Brandweer Twente kent dan ook een aantal specialismen die optreden bij dit soort incidenten.

Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS)

Brandweer Twente is uitgerust om incidenten met gevaarlijke stoffen te bestrijden. Elke TS is uitgerust als Basiseenheid IBGS en heeft als taken verkenning, redding, stabilisatie/effectbestrijding en (nood)ontsmetting. Deze wordt ondersteund door de Basis Ontsmettingseenheid (BOE) voor een adequate ontsmetting van hulpverleners en slachtoffers (gestationeerd op de kazerne Spaansland). Bij grote incidenten wordt de Grootschalige Ontsmettingseenheid (GOE) gealarmeerd. Deze eenheid komt voor Twente vanuit de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG). Naast de IBGS eenheden werkt Twente ook in Oost 5⁴ verband met het specialisme gaspak. Dit zijn brandweermensen die met speciale uitrusting (gaspak) bij incidenten met gevaarlijke stoffen kunnen worden ingezet. Elke regio levert minimaal 1 snel inzetbaar gaspakkenteam. Dit team bestaat uit een bevelvoerder, chauffeur/plotter en 4 gaspakdragers. In Twente is dit team ook gestationeerd op de kazerne Spaansland. Bij grote incidenten wordt een tweede eenheid interregionaal gealarmeerd.

Ook beschikt Brandweer Twente over 5 meetploegen (Rijssen, Vriezenveen, Weerselo, Haaksbergen, Goor) en een adviseur gevaarlijke stoffen (AGS). De meetploeg wordt bij een incident met gevaarlijke stoffen ingezet om de giftigheid, explosiegevaar of radioactiviteit in een bepaald gebied te meten. De adviseur gevaarlijke stoffen brengt advies uit over mogelijke gevaren en de benodigde acties bij de bestrijding en afhandeling van het ongeval.

Bij inzetten met gevaarlijke stoffen wordt ook gebruik gemaakt van schuim. Schuim is veelzijdig en heeft een zeer breed toepassingsgebied⁵. Het kan niet alleen gebruikt worden voor het blussen van brand, maar ook voor het preventief afdekken van een uitdampende vloeistof. In Twente beschikken we over schuimblusvoertuigen die kunnen worden ingezet bij grootschalige incidenten. In de komende jaren gaan we daarnaast onze tankwagens (regulier) vervangen. Door hier schuim aan toe te voegen zijn deze voertuigen breder inzetbaar. Hiermee is het mogelijk om in de grootste risicogebieden binnen 20 minuten aanwezig te zijn en voor heel Twente binnen 30 minuten

Waterongevallenbestrijding

Vanuit Brandweer Twente kan bij een waterongeval op twee manieren hulp worden verleend: de grijpredding en het brandweerdrukken. De grijpredding behoort tot de taken van de basiseenheid en voeren we uit vanuit de 29 kazernes. Het brandweerdrukken is een zware specialistische taak die wordt uitgevoerd door het duikteam. Gezien de risico's op waterongevallen beschikt Twente over een duikteam. Het duikteam opereert vanuit Almelo voor heel Twente.

Natuurbrandbestrijding

Twente kent een aantal natuurgebieden. Uit het risicoprofiel blijkt dat natuurbranden een reëel risico vormen. Deze gebieden zijn niet altijd even goed bereikbaar en hebben bovendien niet altijd een goede bluswatervoorziening. Dat maakt natuurbranden vaak complex om te bestrijden en zeer divers door wisselende vegetatie. Het bestrijden van natuurbranden vraagt daarom snel om veel slagkracht. Brandweer Twente beschikt over 12 natuurbrandvoertuigen, die allen 4x4 zijn aangedreven en rijdend kunnen spuiten. De helft van deze voertuigen is in 2019 vervangen en zijn nog meer toegerust op de taak natuurbrandbestrijding. De voertuigen zijn speciaal gebouwd voor off-road gebruik en zijn voorzien van een watertank van 4000 liter. De voertuigen (CCFM) staan gestationeerd op de kazernes Tubbergen, Denekamp, Wierden, Nijverdal, Rijssen en Delden. De andere zes natuurbrandvoertuigen staan gestationeerd op de kazernes Hellendoorn, Holten, Markelo, Rijssen, De Lutte en Ootmarsum. Alle 12 natuurbrandvoertuigen staan strategisch gesitueerd rondom de natuurgebieden met een hoger risico op natuurbranden. Dit risico is bepaald aan de hand van een Landelijk gebruikte systematiek: Risico Index Natuurbranden (RIN).

Daarnaast beschikt Brandweer Twente, in samenwerking met Brandweer IJsselland, over het enige (landelijke inzetbare) natuurbrandspecialistenteam, de *Handcrew Overijssel*. Dit team gaat te voet en voorzien van handgereedschap en waterrugzakken op pad om natuurbranden te bestrijden. Dit team kan dan ook op plaatsen komen die voor voertuigen

⁴ Samenwerkingsverband tussen de Veiligheidsregio's IJsselland, Noord- Oost Gelderland, Gelderland-Midden, Gelderland-Zuid en Twente.

⁵ Brandweer Nederland is bezig met een onderzoek naar hoe en of er met fluorvrij schuim geblust kan worden om milieuverontreiniging te voorkomen. Voor nu is het uitgangspunt 'fluorvrij schuim waar het kan, fluorhoudend schuim waar het moet'.

onmogelijk te bereiken zijn. Het personeel voor dit specialistische team wordt geleverd vanuit 4 kazernes: Nijverdal en Den Ham (Twente) en Dedemsvaart en Raalte (IJsselland).

Drones

Het gebruik van drones is een specialisme dat steeds meer in opkomst is en waar meer en meer gebruik van wordt gemaakt. In Twente beschikken we over een drone, Argus, een RPAS (Remotely Piloted Aircraft System). Dit is een onbemand, op afstand bestuurbaar systeem. Argus wordt ingezet tijdens incidenten om extra informatie vanuit de lucht te krijgen. Deze informatie wordt gebruikt om de inzet nog effectiever, efficiënter en/of veiliger te laten verlopen. Zo kan de warmtebeeldcamera die onder Argus hangt informatie geven over waar in een pand zich de hotspots bevinden. Op deze manier kunnen wij deze plekken sneller bereiken en gericht blussen. Ook kunnen metingen van gevaarlijke stoffen in de rook worden uitgevoerd en de verspreiding van rook beter in kaart worden gebracht.

Bluswatervoorziening

Het is van belang dat er altijd voldoende bluswater is om incidenten mee te bestrijden. Twente hanteert bij incidenten waarbij (blus)water nodig is het basisprincipe om *in het eerste uur tenminste 1000 liter water per minuut te leveren*, hetzij met behulp van een brandkraan, hetzij via eigen watervoorraad. Deze 1000 liter per minuut moet bij een inzet vanaf aanvang blussing continu geleverd kunnen worden gedurende het eerste uur. Daarna wordt water geleverd door het zogenoemde grootschalig watertransport waarbij de waterwinning uit open water afkomstig is. Het basisprincipe van de bluswatervoorziening in Twente kent een gebiedsgerichte benadering. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in 'binnen de bebouwde kom' en 'buiten de bebouwde kom':

- **Binnen de bebouwde kom:** binnen de bebouwde kom zijn de bluswatervoorzieningen (in de vorm van brandkranen) ruim voorhanden. De brandkraan is hiermee onderdeel van de primaire bluswatervoorziening. Brandscenario's die bestreden moeten worden met bluswaterprofiel 500 en 1000 l/min worden hiermee afgedekt (een blusprofiel staat voor de hoeveelheid bluswater die nodig is om de brand, i.c.m. de gekozen inzettechniek en – tactiek, adequaat te kunnen bestrijden). Wanneer er een hogere bluswaterbehoefte is wordt er gebruik gemaakt van het grootschalig watertransport. De tijd tussen de start van het blussen en het gereed zijn van het grootschalig watertransport (60 minuten) wordt opgevuld middels tankwagens.
- **Buiten de bebouwde kom:** in buitengebieden is de beschikbaarheid en capaciteit van brandkranen minder gegarandeerd. Hierdoor gaan we buiten de bebouwde kom volledig over op gebruik van 'eigen' water. Hiervoor is er een sluitend netwerk van tankwagens om de tijd te kunnen overbruggen totdat het grootschalig watertransport gereed is. Een eventueel aanwezige brandkraan vormt hier een aanvulling op.

In Twente beschikken we over 9 tankwagens waarmee tenminste 1000 l/min het eerste uur kan worden geleverd in het buitengebied. Daarom zijn deze 9 tankwagens zo geplaatst dat er een dekking is in het buitengebied overal in Twente. Daarnaast kunnen de tankwagens in combinatie met de CCFM's⁶ een afstand overbruggen in gebieden met lange afstanden tot de eerste watervoorziening.

Wanneer er een hogere bluswaterbehoefte is (2500/5000 l/min) beschikt Twente over 4x een watertransportsysteem (WTS). Met deze 4 WTS'en kunnen we heel Twente van veel water voorzien en deze zijn zo geplaatst dat ze zo dicht mogelijk bij de risicovolle gebieden staan.

4.5 Leiding & Coördinatie

Het is naast de beschikbaarheid van bovengenoemde eenheden en specialismen ook van belang dat er bij (grotere) incidenten en crises operationele aansturing en ondersteuning is van brandweerfunctionarissen en -eenheden. Brandweer Twente organiseert de bereikbaarheid, beschikbaarheid, geoefendheid en inzetbaarheid van de functionarissen ten behoeve van leiding, coördinatie en informatiemanagement voor de repressieve brandweezorg continu te garanderen. In de notitie Leiding & Coördinatie brandweer (zie bijlage 4) wordt beschreven op welke wijze Brandweer Twente het proces van operationele leiding en coördinatie heeft ingericht voor de monodisciplinaire brandweezorg. In de notitie worden de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de volgende rollen beschreven: Officier van Dienst (OvD); Hoofd Officier van dienst (HOvD); Commandant van Dienst (CvD). Daarnaast worden ook de volgende ondersteunende rollen beschreven; Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS) / Meetplanleider; Officier Verbindingen en Informatie (OVI), Medewerker Informatievoorziening (MIV); Operationeel Voorlichter en de medewerker operationeel ICT-piket.

⁶ De 6 CCFM's zijn onderdeel van een pilot i.h.k.v. verbetering natuurbrandbeheersing en watervoorziening buitengebied

4.6 Interregionale en internationale samenwerking

De inrichting van de brandweezorg en de spreiding van de eenheden binnen Twente is ingericht op basis van het risicoprofiel en de geografische begrenzing van de regio. Veiligheidsregio Twente grenst aan twee andere veiligheidsregio's, Veiligheidsregio Noord- Oost Gelderland en Veiligheidsregio IJsselland. Daarnaast grenst Twente aan twee Duitse deelstaten, Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen. Aangezien het uitgangspunt is dat de burger recht heeft op de snelste hulp zijn er interregionale en internationale afspraken gemaakt over de invulling van de brandweezorg in grensgebieden. In de basis wordt er altijd het dichtstbijzijnde voertuig ten opzichte van het incident gealarmeerd, ook als dit een voertuig uit een andere regio/land betreft. Daarnaast wordt er, indien nodig, bijstand verleent in het geval een grootschalig incident of een specialistische inzet.

5 Prestaties brandweer Twente richtlijnen en wettelijk kader

De manier waarop Brandweer Twente de brandweezorg heeft ingericht is bepalend voor de prestatie die geleverd kan worden. Wettelijk gezien worden er eisen gesteld aan welke prestatie geleverd moet worden en wat moet worden verantwoord. Daarnaast kennen we als Brandweer Twente ook nog een aantal professionele richtlijnen waaraan onze prestatie moet voldoen. Hieronder staan de prestaties en richtlijnen verder uitgewerkt.

Wettelijk kader

In 2015 heeft het Veiligheidsberaad het rapport 'Rembrand: brandveiligheid is coproductie' vastgesteld. Eén van de adviezen uit het project Rembrand is om te komen tot gebiedsgerichte opkomsttijden. In 2019 heeft de minister van J&V positief gereageerd op het verzoek de nieuwe systematiek te verwerken in het Besluit veiligheidsregio's. Vooruitlopend op de invoering van deze systematiek wordt in dit dekkingsplan uitgegaan van gebiedsgerichte opkomsttijden⁷.

Bij gebiedsgerichte opkomsttijden wordt er gewerkt met opkomsttijden per gebied⁸. Hierbij wordt er gekeken naar het overheersende karakter van het gebied en op basis hiervan wordt de norm opkomsttijd voor dat gehele gebied bepaald (bijvoorbeeld binnenstedelijk of landelijk gebied). Hierbij vormen de risico's die een brand met zich meebrengt in een bepaald gebied het uitgangspunt. Hoe hoger het risico des te slagvaardiger de brandweezorg, dit vertaalt zich weer in een korte opkomsttijd. Dit is anders dan de voorgaande systematiek waarbij het soort object (bijvoorbeeld woning, winkels, bedrijf) bepalend was voor de norm. Daarbij is er in de nieuwe werkwijze sprake van een bandbreedte in opkomsttijd voor een gebied in plaats van één exacte tijd voor een specifiek object. Gebiedsgerichte opkomsttijden geven een meer realistisch beeld en sluiten beter aan bij de praktijk dan objectgebonden opkomsttijden.

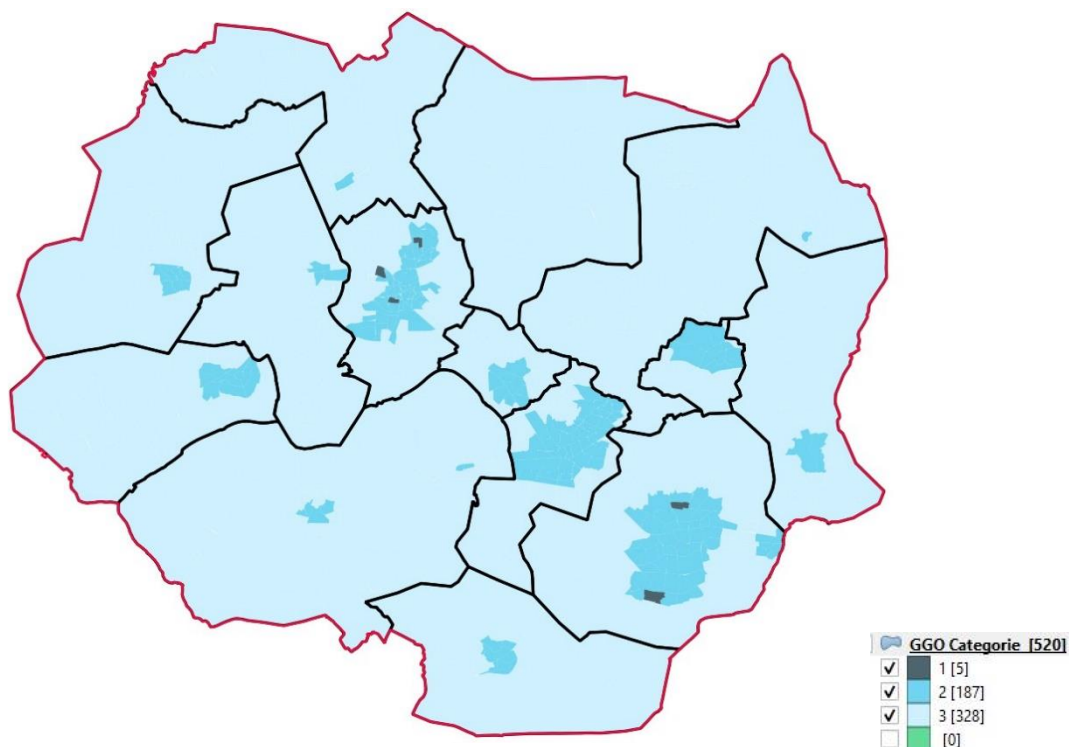
In de systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden worden de gebieden ingedeeld in drie verschillende categorieën. Om te bepalen in welke categorie een gebied valt wordt gekeken naar het overheersende karakter van een gebied. Hieronder is het beoordelingskader gebiedsgerichte opkomsttijden weergegeven. Het beoordelingskader geeft referentiewaarden en bandbreedtes voor de snelheid waarmee de brandweer in een bepaald gebied ter plaatse wil zijn. Daarnaast moet er speciale aandacht zijn voor zogenaamde 'hot spots'. Een hot spot is een object uit categorie I met een opkomsttijd buiten de bandbreedte. Denk bijvoorbeeld aan een ziekenhuis of een risicovol object voor de omgeving (zie bijlage 6). De wettelijke maximale opkomsttijd blijft onveranderd en betreft 18 minuten.

Categorie 1	• Oude binnensteden • Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen • Portiekwoningen • Woongebouwen hoger dan 20 meter	4 – 10 min Referentie 7 min
Categorie 2	• Woningen • Gebouwen voor zelfredzame personen	7 – 13 min Referentie 10 min
Categorie 3	• Verspreid liggende woningen • Verspreid liggende gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)	12 – 18 min Referentie 15 min

⁷ Dit dekkingsplan is gebaseerd op de 'handreiking landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen'

⁸ Een gebied wordt bepaald aan de hand van de CBS buurten

Tabel 3 beoordelingskader gebiedsgerichte opkomsttijden

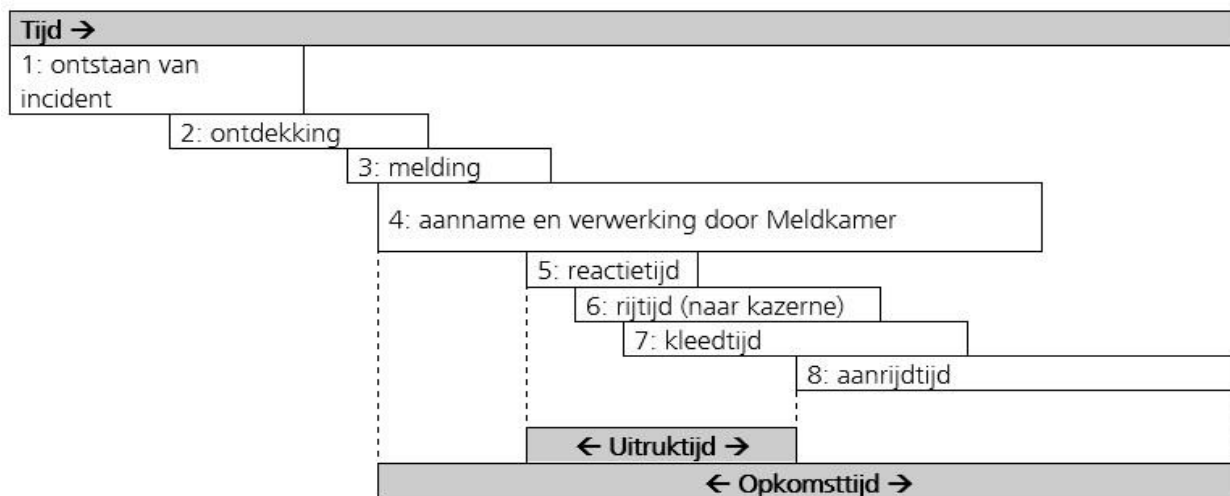

Figuur 1 verdeling buurten gebiedsgerichte systematiek in Twente

Opkomsttijd

Onder opkomsttijd verstaan we de tijd tussen de melding van een incident bij de meldkamer en het moment dat de gealarmeerde eenheid van de brandweer ter plaatse is. De opkomsttijd is bestaat uit drie elementen:

- *Verwerkingstijd*: dit is de tijd tussen de melding van het incident in de meldkamer en het alarmeren van de brandweereenheid.
- *Uitruktijd*: dit betreft de tijd tussen het alarmeren van de brandweer door de meldkamer en het moment dat de brandweereenheid de kazerne verlaat op weg naar het incident.
- *Rijtijd*: onder rijtijd wordt de tijd verstaan die nodig is om van de kazerne naar het incident te gaan. Dit is afhankelijk van verkeersdrukte, verkeersveiligheid, ligging kazerne t.o.v. het incident en goede informatievoorziening over infrastructuur.

Normen en richtlijnen in Twente

Opkomsttijden geven een indicatie voor de prestaties van de brandweezorg. Wettelijk gezien gelden er alleen normen voor de 1^e TS ter plaatse bij brandmeldingen met prioriteit 'spoed' (en in een aantal gevallen voor ondersteunende eenheden). Dit is slechts een beperkte weergave van de prestaties van Brandweer Twente. Om deze reden heeft Brandweer Twente ervoor gekozen om voor andere typen incidenten en voertuigen ook opkomsttijden vast te leggen. Deze opkomsttijden zijn niet wettelijk voorgeschreven maar zijn te beschouwen als een professionele norm.

Type incident	Wettelijk eis/ inspanningsverplichting	Norm*
Brand/alarm	Wettelijke eis	Categorie 1: 4-10 minuten Categorie 2: 7-13 minuten Categorie 3: 12-18 minuten
Hulpverlening	Inspanningsverplichting	Overeenkomstig brand/alarm
Leefmilieu	Inspanningsverplichting	15 minuten heel Twente
Natuurbrandbestrijding	Inspanningsverplichting	15 minuten heel Twente
Duiken	Inspanningsverplichting	30 minuten heel Twente
Ondersteunende voertuigen	Wettelijk/ Inspanningsverplichting ⁹	
- Redvoertuig bij grootschalig optreden	Bestuurlijk vastgelegd ¹⁰	30 minuten heel Twente
- Hulpverleningsvoertuig		30 minuten heel Twente
- Tankwagen		30 minuten heel Twente

Tabel 4 normen en richtlijnen prestaties brandweezorg Twente

*geldt alleen voor PRIO 1 incidenten

Wettelijke eis (opkomsttijd 1^e TS)

Hieronder is te zien in hoeveel gebieden wij als brandweer op tijd aanwezig kunnen zijn op basis van de gebiedsgerichte opkomsttijden. Hierbij is onderscheid gemaakt in de resultaten die behaald worden in de dagsituatie en resultaten die behaald kunnen worden in de nachtsituatie.

⁹ Wettelijk (gelijk aan norm basiseenheid) wanneer ondersteuningseenheid is gekoppeld aan een object

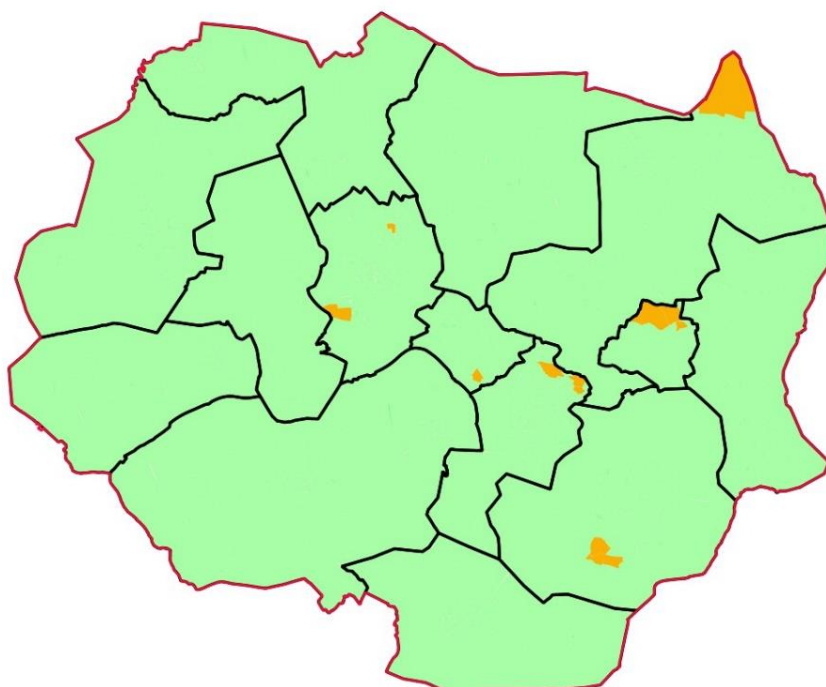
¹⁰ Zoals vastgesteld in 'memo voortgang risicogerichte brandweezorg' en vastgesteld in AB van 8 mei 2017

 Resultaten Dagsituatie [520]

- ✓ Goed [511]
- ✓ Voldoende [9]

Figuur 2 resultaten gebiedsgerichte opkomsttijden dagsituatie

 Resultaten Nachtsituatie [520]

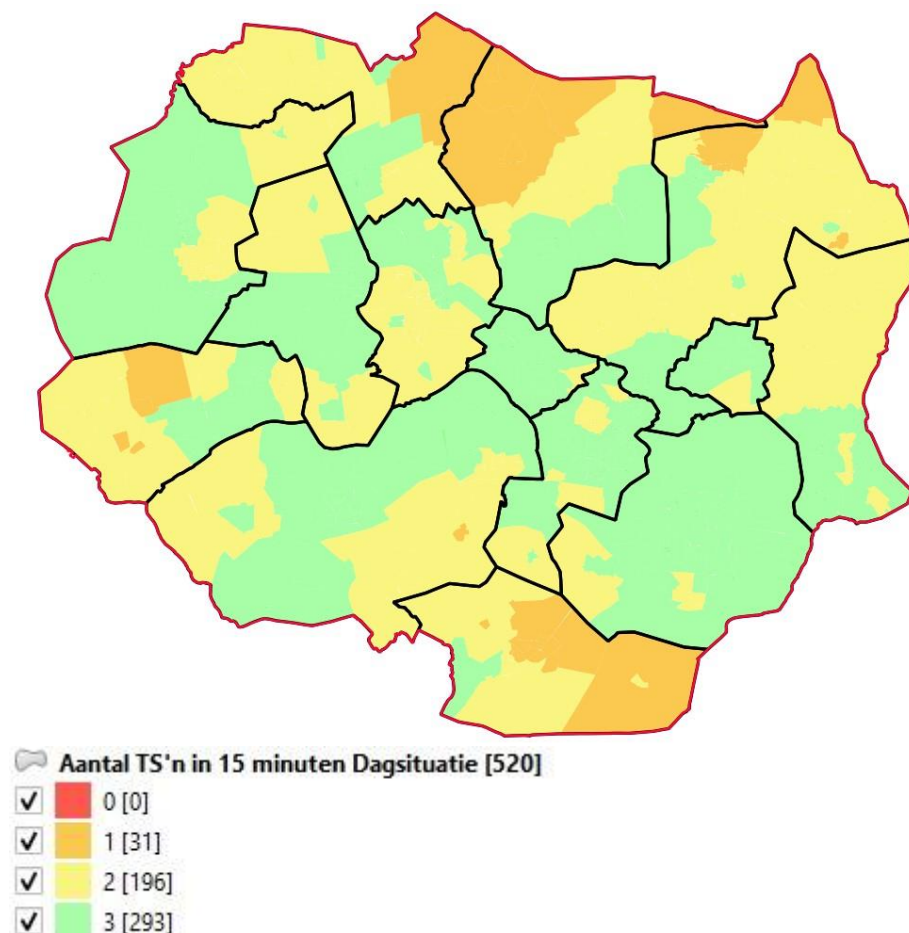
- ✓ Goed [507]
- ✓ Voldoende [13]

Figuur 3 resultaten gebiedsgerichte opkomsttijden nachtsituatie

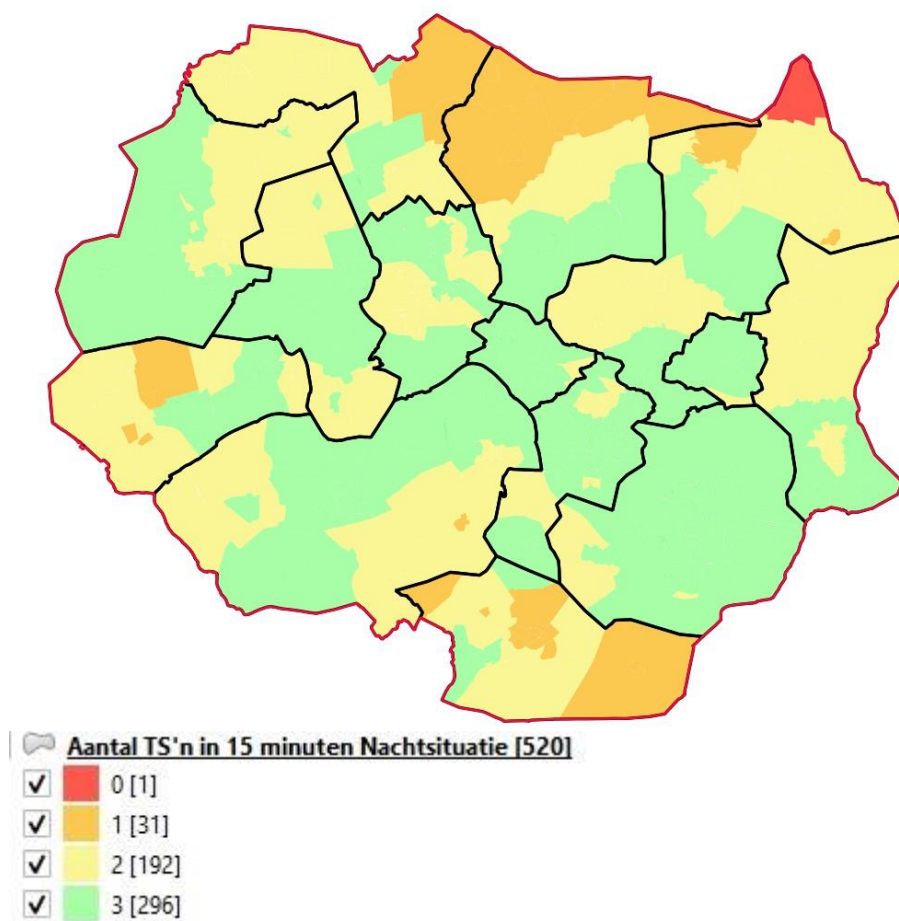
Slagkracht

Gebiedsgerichte opkomsttijden gaat over de snelheid waarmee de brandweer met een eerste eenheid bij een incident ter plaatse kan zijn. Alleen focus op snelheid doet echter geen recht aan de repressieve dekking van de brandweer. Daarom moet er voor een zorgvuldig en genuanceerd beeld van de repressieve dekking ook aandacht gegeven worden aan andere factoren. Zo moet er in het dekkingsplan ook verplicht aandacht zijn voor slagkracht. Dit gaat over de beschikbaarheid van voldoende eenheden. In Twente wordt gemiddeld bij 20% van de incidenten meer dan 1 TS gealarmeerd. Slagkracht gaat over het vermogen om bij opschaling snel meerdere eenheden (tot een maximum van drie tankautospuitten) ter plaatse te krijgen. Hier zijn geen wettelijke normen voor vastgelegd, wel moet het worden opgenomen in het dekkingsplan.

Hieronder is te zien hoeveel TS-en in een gebied binnen 15 minuten aanwezig kunnen zijn in het geval van een incident. Dit maakt zichtbaar wat het belang van het netwerk van 29 kazernes is. Het netwerk speelt een essentiële rol in de slagkracht van onze organisatie. Kijkend naar het overzicht is het haalbaar om in de helft van alle gebieden binnen 15 minuten drie TS-en aanwezig te hebben. Dit laat tegelijkertijd zien dat het voor de andere helft van de gebieden *niet* lukt om binnen 15 minuten drie TS-en aanwezig te hebben. Wat verder opvalt is dat er voor één gebied het in de nachtsituatie niet mogelijk is om binnen 15 minuten een enkele TS aanwezig te hebben. Dit gebied ligt op de grens met Duitsland en hier komt de internationale samenwerking terug. Nordhorn is bezig met de bouw van een nieuwe kazerne die vlak bij de grens staat. De verwachting is dan ook dat dit een positief effect zal hebben op de opkomsttijd in de grensgebieden.

Figuur 4 slagkracht aantal TS-en 15 minuten dagsituatie

Figuur 5 slagkracht aantal TS-en 15 minuten nachtsituatie

6

Uitdagingen en aandachtsgebieden

In de voorgaande hoofdstukken staat beschreven hoe de brandweezorg georganiseerd is en welke dekking en prestaties er verwacht kan worden van Brandweer Twente. Geconcludeerd kan worden dat de brandweezorg momenteel is ingericht op een manier passend bij de risico's in Twente. In de toekomst willen we zorgen dat dit zo blijft. Er zijn echter een aantal ontwikkelingen gaande die van invloed (kunnen) zijn op de manier waarop Brandweer Twente is georganiseerd en wijzigingen ten gevolge kan hebben. Hieronder staan de uitdagingen beschreven waar wij ons op moeten en gaan richten de komende tijd. Daarnaast zijn er ook een aantal gebieden waarbij het gezien een aantal factoren extra aandacht behoeven.

6.1 Uitdagingen

Paraatheid

Het blijven garanderen van de paraatheid in Twente is en blijft de komende jaren een aandachtspunt. Er zijn hierbij verschillende manieren waarop we dit proberen te borgen:

- Zorgen dat er voldoende vrijwilligers zijn én dat deze vrijwilligers goed opgeleid en geoefend zijn en blijven. Hierbij werken we met de vrijwilligersagenda waarbij we ons richten op verschillende aspecten (werving & opleiding, vrijwilliger van de toekomst, binden & verbinden en een goede relatie met de hoofdwerkgevers).
- Het vergt daarnaast een inspanning om de paraatheid in heel Twente goed in beeld te krijgen. Hierbij moeten hulpmiddelen als de slimme pagers en een dashboard paraatheid verder worden uitgewerkt. Door deze maatregelen krijgen we beter inzicht en kan er beter gestuurd worden op paraatheid.
- De komende tijd willen we verder kijken naar opties om de beroepsbezettingen in Twente waar mogelijk te flexibiliseren en Twents te benutten.

Vrijwilligheid en taakdifferentiatie

Wanneer er, in het kader van de Europese regelgeving, onderscheid gemaakt gaat worden tussen vrijwilligers en beroepsbrandweerm medewerkers heeft dit effect op de manier waarop de brandweezorg is ingericht. Hoe dit er precies uitgaat zien moet nog verder worden uitgewerkt. Wel is de verwachting dat consignatie voor vrijwilligers geen optie meer is en dat kazernering een beroepsvorm zal worden, dus niet meer mogelijk is met vrijwilligers. Het is zoeken naar manier om dit in Twente zo vorm te geven dat de kwaliteit van de brandweezorg geborgd blijft.

Kennis over nieuwe risico's

Door ontwikkelingen als de energietransitie en klimaatverandering krijgen wij als brandweer te maken met nieuwe soorten incidenten. Dit brengt ook nieuwe risico's met zich mee. De gevolgen hiervan voor ons brandweerwerk zijn niet altijd goed te overzien. Het is dus van belang dat er meer kennis en inzicht komt. De komende jaren gaan we investeren in het vergroten van de kennis en deskundigheid over deze nieuwe risico's.

Meldkamer

Per 2022 wordt de meldkamer verplaatst van Twente naar Apeldoorn. De overgang vraagt van ons de nodige aandacht op verschillende gebieden, zoals de zorg voor ons meldkamer personeel, de governance van de meldkamer, de borging van onze crisisorganisatie bij de meldkamer en het ontsluiten van relevante data. Het is van belang om te zorgen dat de verplaatsing technisch en organisatorisch geen gevolgen heeft voor de kwaliteit van de brandweezorg in Twente.

Informatievoorziening

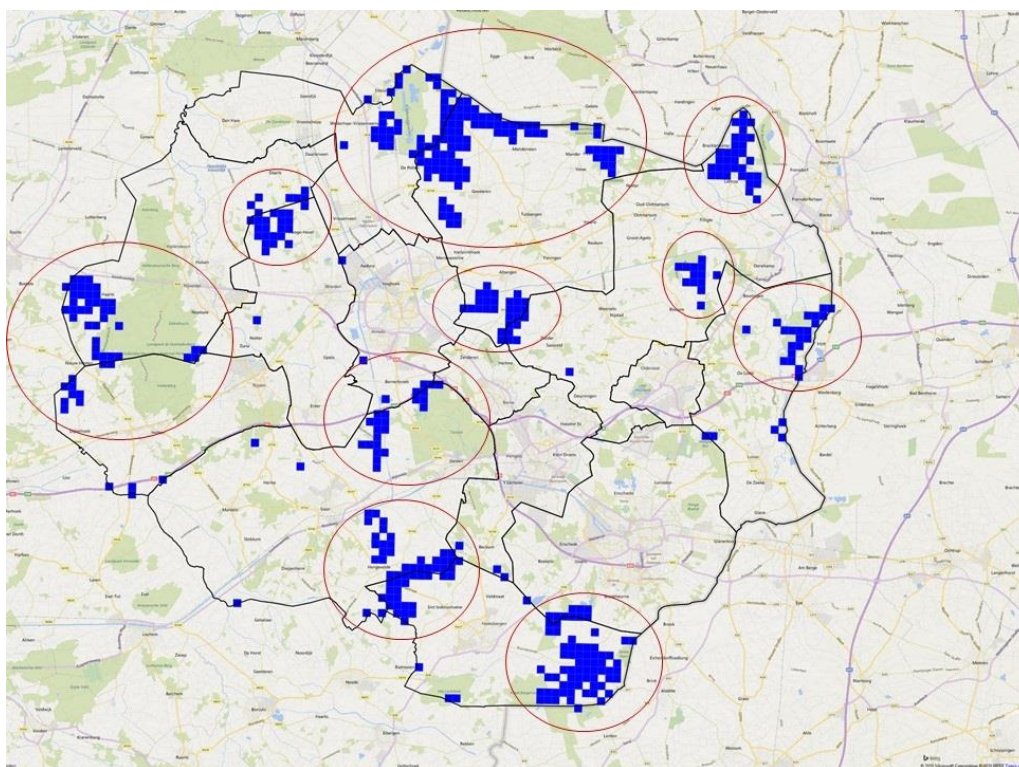
Er is steeds meer informatie beschikbaar. Deze informatie is waardevol voor ons als organisatie en kan op verschillende manieren bijdragen aan de kwaliteit van de brandweezorg. Om dit op een goede manier te doen is het van belang dat de informatievoorziening wordt verbeterd. Om bijvoorbeeld trends te kunnen ontdekken maar ook om te zorgen dat de informatie op een slimme manier bij de operationele eenheden terecht komt. We werken toe naar een continu actueel veiligheidsbeeld van Twente op basis van relevante data. Het gaat hierbij om data op gebied van brand, inzetbaarheid personeel bij gelijktijdige incidenten, preventieve maatregelen, het (verwachte) weer, evenementen in de regio, de verkeerssituatie of andere oorzaken van onveiligheid.

6.2 Aandachtsgebieden

In het brandweerrisicoprofiel is er gekeken naar welke gebieden in Twente extra aandacht behoeven met het oog op opkomsttijden die relatief lang zijn (langer dan 13 minuten). Hierbij is gekeken naar drie aspecten:

- De gemiddelde opkomsttijd in een gebied
- De incidenthistorie van een gebied
- Het brandrisico van een gebied.

In het onderstaande overzicht is duidelijk om welke gebieden het gaat (in het brandweerrisicoprofiel worden deze gebieden nader geduid). Bij deze gebieden heeft nut om een aanvullende, integrale analyse te doen van de brandveiligheid. Op basis hiervan kijken we welke maatregelen er kunnen worden genomen om het risico in deze gebieden te verkleinen.

Figuur 6 Aandachtsgebieden

7 Verantwoording

In de eerdere hoofdstukken hebben we aangegeven hoe onze brandweezorg is ingericht en welke prestaties verwacht mogen worden. Deze prestaties in de vorm van gerealiseerde opkomsttijden worden conform artikel 3.2.3 van het besluit veiligheidsregio's 'sluitend' geregistreerd. Dit dekkingsplan gaat anders dan het voorgaande dekkingsplan uit van gebiedsgerichte opkomsttijden. Er zal dan ook in eerste aanleg gebiedsgericht worden gerapporteerd. Daarnaast blijft het mogelijk om indien nodig op basis van objectgebonden systematiek en uitgangspunten te rapporteren¹¹. Brandweer Twente heeft ervoor gekozen om naast de wettelijk verplichte opkomsttijden ook voor andere typen incidenten en voertuigen opkomsttijden vast te leggen en te registreren. Deze opkomsttijden zijn een professionele norm. Ook deze opkomsttijden zullen worden verantwoord in de rapportages.

Momenteel worden de prestaties (per gemeente en op Twentse schaal) gerapporteerd en besproken in de reguliere individuele gesprekken met de burgemeesters. Hierin wordt niet alleen verantwoord wat is vastgelegd in het dekkingsplan maar ook wat er gebeurt ten aanzien van brandpreventie (voorlichting, advies en toezicht). Het geactualiseerde dekkingsplan biedt een goede gelegenheid om de komende periode nog eens nader te kijken naar wat wij als Brandweer Twente rapporteren en verantwoorden en op welke manier. Welke informatie geeft een goed beeld van onze brandweezorg en de bijbehorende prestaties en in welke vorm presenteren we deze informatie?

Voor het monitoren, verantwoorden en informeren over onze prestaties hanteren we drie doelgroepen:

Brandweer

Voor het dagelijks monitoren van onze paraatheid en operationele prestatie hanteren we een paraatheidsdashboard. Dit dashboard bevat altijd per kazerne de actuele gegevens over: het aantal alarmeringen per type voertuig, het aantal uitrukken, reden van niet uitrukken, het aantal incidenten per meldingsclassificatie, de uitruktijden, de opkomsttijden, gegevens over het invullen van de slimme vragenlijst en GCO (georganiseerde collegiale ondersteuning). Dit wordt vanuit het Informatie Operationeel Centrum (IOC) aangeleverd en onder andere gevoed met data vanuit het meldkamersysteem en onze bedrijfsvoering. Hiermee wordt door kazernecoördinatoren en teamleiders gestuurd op de brandweezorg.

Burger

Op dit moment worden burgers bij incidenten via operationele voorlichting geïnformeerd over incidenten. Daarnaast geven wij publieksinformatie via het jaarverslag en bij specifieke vragen. In de komende periode willen we werken aan meer real-time informatie over opkomsttijden en incidenten via onze website

Bestuur

Voor het bestuur willen we komende periode de huidige rapportage door ontwikkelen naar een altijd actueel beeld van de brandweezorgprestatie in de gemeente. De basis daarvan wordt gevormd door de incidenten die hebben plaatsgevonden en de mate waarin de opkomsttijd daarbij heeft voldaan aan de normen zoals beschreven in tabel 4. Andere elementen in de rapportage zijn de bemensing van de kazerne(s), de paraatheid van kazernes (in de vorm van inzetbaarheid en uitruktijd), het type incidenten, het type en aantal van de ingezette eenheden, reddingen en/of slachtoffers en eventuele bijzonderheden of knelpunten. Daarbij kan brandweer Twente naar wens specifieke verantwoording aanleveren ten behoeve van gemeenteraad.

In het dekkingsplan hebben we ook de ontwikkelingen en uitdagingen beschreven waar wij mee te maken hebben de komende tijd. Deze zouden kunnen leiden tot een wijziging van onze brandweerorganisatie. Dit dekkingsplan is daarmee ook geen statisch geheel maar dynamisch en wordt aangepast als de situatie daar om vraagt.

¹¹ Dit gebeurt op basis van enkele uitgangspunten uit het oude dekkingsplan (m.b.t. gemotiveerd afwijken)

Bijlagen

Bijlages zijn apart bijgevoegd.

Bijlagen dekkingsplan 2021-2024

Concept

Enschede, 2 april 2020

BRANDWEER

TWENTE

Bijlage 1 Brandweerrisicoprofiel

<Volgt>

Bijlage 2 Spreiding materieel en eenheden in Twente

<Volgt>

Bijlage 3 GBO Twente 2020

GBO Twente 2020

Grootschalig brandweeroptreden Brandweer Twente
vanaf 2020

Tubbergen, 18 december 2019
Versie 0.2

BRANDWEER

TWENTE

Colofon

Titel rapport: GBO Twente 2020
Subtitel: Grootschalig brandweeroptreden Brandweer Twente vanaf 2020
Versie(s): 0.2 08-08-2019 Gezien door: [Gezien door]

Vaststellingsdatum: [Datum] Evaluatiedatum: [Datum]

Opdrachtgever: Bokdam, Rob
Opsteller(s): Anko Lammers

Tubbergen, 18 december 2019
Versie 0.2

© 2019, Brandweer Twente

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Brandweer Twente.

Inhoud

Colofon.....	2
1 Grootschalig brandweeroptreden	5
1.1 Inleiding.....	5
1.2 Aanleiding	6
1.3 Leeswijzer	6
2 Peloton basis brandweezorg.....	7
2.1 Prestatie-eisen	7
2.2 Tijdlijn.....	7
2.3 Vuistregels	7
2.4 Samenstelling	7
2.5 Wijziging.....	7
3 Peloton natuurbrandbestrijding	8
3.1 Prestatie-eisen	8
3.2 Tijdlijn.....	8
3.3 Vuistregels	8
3.4 Samenstelling	8
3.5 Wijziging.....	8
4 Peloton grootschalige watervoorziening.....	9
4.1 Prestatie-eisen	9
4.2 Tijdlijn.....	9
4.3 Vuistregels	9
4.4 Samenstelling	9
4.5 Wijziging.....	9
5 Peloton redding en technische hulpverlening	11
5.1 Prestatie-eisen	11
5.2 Tijdlijn.....	11
5.3 Vuistregels	11
5.4 Samenstelling	11
5.5 Wijziging.....	11
6 Peloton specialistische blussing.....	12
6.1 Prestatie-eisen	12
6.2 Tijdlijn.....	12
6.3 Vuistregels	12
6.4 Samenstelling	12
6.5 Wijziging.....	12
7 Peloton logistiek en ondersteuning	13
7.1 Prestatie-eisen	13
7.2 Tijdlijn.....	13
7.3 Vuistregels	13

7.4	Samenstelling	13
8	Specialistische IBGS-eenheid	15
8.1	Prestatie-eisen	15
8.2	Tijdslijn	15
8.3	Vuistregels	15
8.4	Samenstelling	15
8.5	Wijziging	15
9	Opschaling en bijstand	16
9.1	Opschaling vanuit de basis brandweezorg	16
9.2	Opschaling vanuit de bijstandsaanvraag	16
9.3	Bijstand leveren	16
9.4	Scenario vrije OVD	17
10	Communicatie	18
11	Openstaande acties	19

1 Grootchalig brandweeroptreden

1.1 Inleiding

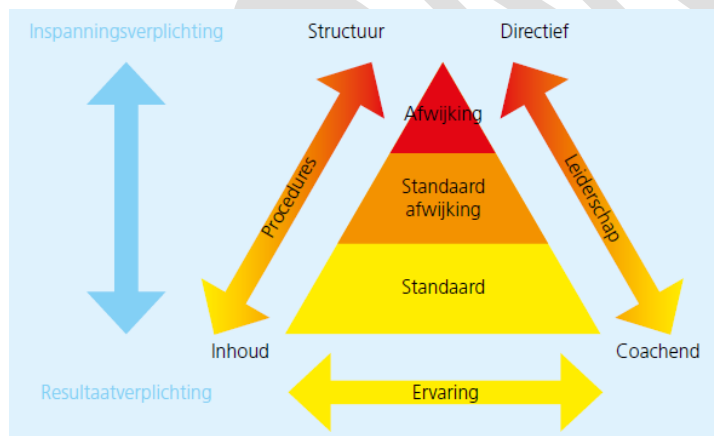
Grootchalig optreden bij rampen was in de vorige eeuw de taak van de bescherming burgerbevolking (BB). Pas in 1985, toen de BB werd opgeheven en er een brandweerwet en rampenwet kwam, kwam deze taak grotendeels bij de brandweer te liggen.

Vanaf dat moment ontwikkelde de brandweer grootchalige responseenheden met behulp van Rijksmateriaal en Rijksmiddelen waarbij het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) systeemverantwoordelijk was. De standaard samengestelde brandweercompagnie was hierbij dé grootchalige eenheid voor grootchalig optreden, waarbij er vanaf 1996 gewerkt werd met de Leidraad Brandweercompagnie. Na ruim 15 jaar volgens dit model te hebben gewerkt werd de compagnie meer en meer als te log en complex ervaren en daarmee niet langer passend. Er was behoefte aan meer vraag gestuurde opschaling en de daarbij behorende flexibiliteit in het veld.

In 2012 werd met de visie Grootchalig Brandweeroptreden (GBO) invulling gegeven aan die behoefte. Hierin werden vooraf geformeerde pelotons beschreven die vraaggericht konden worden ingezet bij grootchalige incidenten. Doel was om te voldoen aan maatwerk bij grootchalige incidenten.

Vanuit diezelfde gedachte ontwikkelde het landelijke Programma 'Samen werken aan grootchalig en Specialistisch brandweeroptreden Brandweer Nederland' (GBO-SO) zich binnen Brandweer Nederland. Landelijke specialismen werden ontwikkeld en er ontstond behoefte om de visie Grootchalig Brandweer Optreden zes jaar na vaststelling te actualiseren, verder te implementeren en te zorgen voor borging voor de toekomst. In 2018 is deze actualisatie verwerkt in een doorontwikkeling, visie GBO 2.0 is hiervan het resultaat.

De visie GBO 2.0 borduurt voort op het gedachtegoed van de eerste visie uit 2012 waarbij de uitgangspunten en achterliggende theorie van onderstaande sturingsdriehoek leidend zijn gebleven.

Er is gekeken welke zaken niet langer actueel waren en welke onderdelen, op basis van ervaringen uit de praktijk, aanpassing vereisten. Er is daarnaast een helder onderscheid gemaakt tussen grootchalig brandweeroptreden aan de ene kant (massa en capaciteit en meer van hetzelfde) en specialistisch brandweeroptreden (specialistische kennis, capaciteit en materiaal) aan de andere kant. Tenslotte bouwt de visie voort op wat er al is en er is vooruit gekeken naar toekomstige (maatschappelijke) ontwikkelingen.

De belangrijkste wijziging in de visie GBO 2.0 is dat de operationele prestatie die een peloton levert leidend is geworden en niet langer de vorm, omvang of samenstelling van het peloton. Daarmee kan er, zowel in bijstandsvraag als levering, nog meer vraag gestuurd en flexibel worden gewerkt zonder dat de prestatie die het peloton levert, verandert.

1.2 Aanleiding

Eind 2016 bleek dat veel regio's, waaronder ook Twente, niet in staat waren geweest de visie (volledig) te implementeren. Redenen hiervoor waren landelijk onder andere capaciteitsgebrek, onvoldoende urgentiegevoel en de verschillende regionaliseringsdossiers waar regio's in deze periode mee te maken hadden.

Bovendien bleek de visie niet op alle punten even duidelijk en waren er ontwikkelingen gaande, die aanleiding gaven tot actualisatie van de in 2012 vastgestelde visie. Zo krijgen de landelijke specialismen (SO) steeds meer vorm, komen er door onderzoek nieuwe inzichten en zijn er in de regio's steeds meer ontwikkelingen die een directe relatie hebben met de wijze van bijstand die zij leveren bij een grootschalig incident. Kortom de wereld verandert voortdurend en het is noodzakelijk daarop in te spelen.

Tijdens het Brandweercongres 2018 is de visie GBO 2.0 gepresenteerd waarbij het streven is dat deze is geïmplementeerd binnen alle regio's per 1 januari 2020.

1.3 Leeswijzer

Om uitvoering te kunnen geven aan de visie GBO 2.0 is regionaal, interregionaal en landelijk veel afstemming geweest. Dit document beschrijft de wijze waarop Brandweer Twente uitvoering geeft aan de visie GBO 2.0 per 1 januari 2020.

Dit ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

In hoofdstuk 2 tot en met 8 wordt per peloton of eenheid weergegeven wat:

- de prestatie-eisen zijn;
- de tijdlijn is waarbinnen het peloton inzetbaar is;
- de vuistregels zijn waarmee gerekend kan worden;
- de samenstelling en roepnummer is van het peloton;
- de wijzigingen zijn tussen de oude en nieuwe werkwijze.

In hoofdstuk 9 wordt de opschaling en bijstand beschreven die gelden voor Brandweer Twente. Hoofdstuk 10 beschrijft van welke communicatiemogelijkheden en -momenten gebruik is en wordt gemaakt om de repressief leidinggevendenden, die het direct aangaan, op de hoogte te brengen van de doorontwikkeling GBO. In Hoofdstuk 11 zijn de openstaande acties benoemd waaraan nog gewerkt wordt of waarover nog een beslissing moet worden genomen.

2 Peloton basis brandweezorg

Dit peloton biedt massa en slagkracht op de incidentlocatie in de vorm van extra personeel en materieel. Dit peloton zal in veel gevallen een adequate rol kunnen vervullen. De waarde van dit peloton basis brandweezorg is groot omdat dit een uitbreiding en gestructureerde inzet met de basiszorgeenheden is.

Aan dit peloton zijn geen bijzondere voertuigen toegevoegd, deze kunnen specifiek (vraag gestuurd) aangevraagd worden.

2.1 Prestatie-eisen

- Het leveren van werkcapaciteit in de vorm van personeel en basismaterieel op de taakvelden brandbestrijding en redding, basis IBGS en technische hulpverlening
- Het leveren van aanvullend standaardmateriaal op de incidentlocatie

2.2 Tijdlijn

Binnen de eigen regio

- Algemeen uitruktijd 10 minuten
- 1e peloton binnen 30 minuten in te zetten
- 2e peloton binnen 45 minuten
- 3e en 4e peloton binnen 60 minuten
- Inzettijd incidentafhankelijk, richttijd is 8 uur

Buiten de eigen regio

- Binnen 60 minuten op de eigen regio grens
- Inzettijd incidentafhankelijk, richttijd is 8 uur

2.3 Vuistregels

- 200 meter vuurfront
- Inzetdiepte van maximaal 200 meter
- Opheffen van enkelvoudig beknellingen van slachtoffers in maximaal 4 personenwagens
- Uitvoeren van een redding in vuilwerkpak (8 personen) met een backup-team van eveneens 8 personen

2.4 Samenstelling

- 4 x TS-6 + OVD = 25 personen
- Staan onder bevel van de HOVD-TC (Taakcommandant)
- Pelotonsnummer 100, 200, 300, 400

Alarmering pelotons in opschaling volgens KVT

1^e peloton gaat rechtstreeks naar incident, 2^e en opvolgende pelotons gaan naar UGS

2.5 Wijziging

In het peloton basis brandweezorg zit geen verschil in de oude en nieuwe situatie. De samenstelling is gelijk en zoals de naam van dit peloton aangeeft is het 'meer van hetzelfde' dat door de basis TS kan worden uitgevoerd.

3 Peloton natuurbrandbestrijding

Natuurbrandbestrijding is een bijzondere taak die ook bijzonder materieel vergt.

Met normale brandweervoertuigen is natuurbrandbestrijding moeilijk. Hierop is in 2019 door Brandweer Twente besloten tot de aanschaf van meerdere speciale natuurbrandbestrijdingsvoertuigen (CCFM). Ook de bestrijdingssystematiek is bij deze incidenten anders dan bij brandbestrijding in een object, vandaar dat gekozen is voor een separaat peloton natuurbrandbestrijding.

3.1 Prestatie-eisen

- Het rijdend kunnen bestrijden van natuurbranden in elk terrein
- Het bestrijden van natuurbranden
- Watertransport in ruig gebied

3.2 Tijdlijn

Binnen de eigen regio

- Algemene uitruktijd 10 minuten
- 1e peloton binnen 30 minuten in de gehele eigen regio in te zetten
- 2e peloton binnen de 45 minuten
- 3e peloton binnen 60 minuten
- Inzettijd van maximaal 4 uur

Buiten de eigen regio

- Binnen 60 minuten op de eigen regio grens
- Inzettijd van maximaal 4 uur

3.3 Vuistregels

- 100 meter vuurfront
- Mogelijkheid om rijdend te blussen
- Aanleggen van een stoplijn van 300 meter lengte en 5 meter breed gedurende onbeperkte tijd
- Dakmonitor
- Extra grote watertank (minimaal 3.000 liter)

3.4 Samenstelling

- 4 x TS-NB-6 + 2 x TW + OVD = 29 personen
- Staan onder bevel van de HOVD-TC (Taakcommandant)
- Pelotonsnummer 100, 200, 300, 400

Alarmering pelotons in opschaling volgens KVT

1^e peloton gaat rechtstreeks naar incident, 2^e en opvolgende pelotons gaan naar UGS

3.5 Wijziging

In het peloton natuurbrandbestrijding zit geen verschil in de oude en nieuwe situatie. De samenstelling is gelijk, de vuistregels zijn landelijk wel aangepast van 200 naar een 100 meter vuurfront per peloton NBB. Daarnaast kan dat, na het operationeel worden van de CCFM, de uitvoering van het peloton wel verschillen.

4 Peloton grootschalige watervoorziening

Een peloton dat met name bij grootschalige brandbestrijding regelmatig ingezet zal worden is het peloton grootschalige watervoorziening (GWV). Bij grootschalige waterbehoefte wordt gebruik gemaakt van een watertransportsysteem. Dat vergt specialistisch materieel, bijvoorbeeld in de vorm van waterwagens of haakarmvoertuigen met pompunits en/of slangen. Om die reden is een peloton grootschalig watervoorziening samengesteld.

De huidige systemen zijn inmiddels aan het einde van hun technische levensduur. Waren de circa 137 pompen/containers (in verschillende configuraties) door het toenmalige ministerie van Binnenlandse Zaken verstrekt, nu zullen de 25 veiligheidsregio's in Nederland deze zelf vervangen. Dit geldt ook voor Brandweer Twente. In mei 2019 zijn 2 nieuwe watertransportsystemen besteld. Mogelijk dat in 2020 een 3^e systeem wordt aangeschaft. De hieronder beschreven prestatie-eisen komen overeen met die van de nieuw te leveren systemen.

4.1 Prestatie-eisen

Het opbouwen en bedienen van een watertransportsysteem tot over een maximale lengte van 3.000 meter

4.2 Tijdlijn

Binnen de eigen regio

- Algemeen uitrijtijd 10 minuten
- 1^e peloton binnen 30 minuten op incidentlocatie
- 2^e peloton binnen 60 minuten
- Vultijd is 15 minuten op 1500 meter, 30 minuten op 3.000 meter
- Inzettijd incidentafhankelijk, richttijd is 8 uur

Buiten de eigen regio

- Binnen 60 minuten op de eigen regio grens
- Inzettijd incidentafhankelijk, richttijd is 8 uur

4.3 Vuistregels

- Capaciteit van continu minimaal 8.000 liter/min aan het manifold, minimaal 1 bar ingangsdruk aan het manifold, inzetdiepte van 1.500 meter
- Capaciteit van continu minimaal 4.000 liter/min, aan het manifold, minimaal 1 bar ingangsdruk aan het manifold, een inzetdiepte van 3.000 meter
- Vanuit een oneindige capaciteit (open water)

4.4 Samenstelling

- 2 x WTS 1.500 + TS-6 + OVD = 11 personen of 1 x WTS 3.000 + TS-6 + OVD = 9 personen
- Staan onder bevel van de HOVD-TC (Taakcommandant)
- Pelotonsnummer 500 voor het 1^e peloton GWV, 600 voor het 2^e peloton GWV

4.5 Wijziging

Het vorige peloton GWV bestond uit 2 x DPC/DPA, 3 x TS-ondersteuning en 1 OVD. Daarnaast is de capaciteit van het vorige peloton lager (4.000 liter/min op 1.000 meter en 2.000 liter/min op 2.500 meter) dan het nieuwe. In Twente gaan we van 5 WTS 1.000-systemen en 3 WTS 2.500 systemen naar minimaal 2, maximaal 4 WTS 2.0-systemen. In 2020 wordt het nieuwe systeem verwacht waarna het vakbekwaamheidsprogramma wordt gevolgd. In de tussentijd (Q1-Q2

2020) wordt vanuit team OV gesproken met verschillende kazernes over het nieuwe materieel, werkwijze en vakbekwaamheidsprogramma..

5 Peloton redding en technische hulpverlening

Voor de 'standaardopdracht' redding (grootschalig ongeval) is het peloton basis brandweezorg geschikt. De deelnemers aan een dergelijk peloton beschikken over de basisvaardigheden om deze taak zowel in de basiszorg als grootschalig uit te voeren. Het peloton redding en technische hulpverlening is een aanvulling op een peloton basis brandweezorg voor meer complexe hulpverleningsinzetten en is de tussenfase naar eventuele inzet van het landelijke specialistisch peloton Technische Hulpverlening (STH). Het STH heeft een opkomsttijd van 90 minuten.

Regio Twente heeft daarnaast met de Technisches Hilfswerk (THW) uit Duistland afspraken gemaakt over grensoverschrijdende bijstand (burenhulp).

Dit betekent dat zowel bij rampen als bij reguliere hulpverlening te allen tijde een beroep kan worden gedaan op hulp van de THW. Er is een grensoverschrijdend bijstandsplan THW beschikbaar. In dit plan worden o.a. de organisatie, beschikbare eenheden, wijze van bijstandsaanvraag, inzet en kosten en aansprakelijkheid beschreven.

5.1 Prestatie-eisen

- Het leveren van personele capaciteit op de incidentlocatie
- Het leveren van aanvullend hulpverleningsmaterieel op de incidentlocatie

5.2 Tijdlijn

Binnen de eigen regio

- Algemene uitruktijd 10 minuten
- Binnen 60 minuten in de gehele eigen regio in te zetten
- Inzettijd incidentafhankelijk, richttijd is 8 uur

Buiten de eigen regio

- Binnen 60 minuten op de eigen regio grens
- Inzettijd incidentafhankelijk, richttijd is 8 uur

5.3 Vuistregels

- Redden en bevrijden van maximaal 4 meer dan gemiddeld beknelde personen per uur
- Opheffen van complexe beknellingen met vrachtwagens, treinen en bussen
- Redden en ondersteunen bij instortingen balkons en dergelijke

5.4 Samenstelling

- $2 \times \text{HV1} + 2 \times \text{TS-6} + \text{OVD} = 17$ personen
- Staan onder bevel van de HOVD-TC (Taakcommandant)
- Pelotonsnummer 700

5.5 Wijziging

Het vorige peloton RTHV bestond uit 4 x TS, HV1 en OVD. Zoals beschreven is, is het nieuwe peloton als aanvulling op het peloton basis brandweezorg. Dit houdt in dat er al 4 TS-en ter plaatse zijn. De huidige HV wordt alleen nog beoefend door de kazernes waar deze gestationeerd staat. Dit ivm de technische knowhow (beheersbaarheid) en beschikbare oefentijd. Met het nieuwe peloton rijdt een TS mee van de kazerne waar de HV gestationeerd is.

6 Peloton specialistische blussing

Specialistische blussing en met name schuimblussing wordt in toenemende mate gebruikt bij grootschalige brandbestrijding. Vaak is er sprake van stoffen die met water moeilijk te blussen zijn en dan is een andere aanpak of blusstof nodig. Dit vergt daarmee een specifieke aanpak en inzet. Allereerst moet er voldoende blusstof voorradig zijn, daarnaast moet het samengestelde systeem met watertransport en gezamenlijk optreden adequaat voorbereid zijn zodat de inzet ook effectief verloopt. Ook bij industriële brandbestrijding is schuimblussing of andere bijzondere blustechnieken een vaak voorkomende inzet.

6.1 Prestatie-eisen

- Het uitvoeren van een specialistische blussing

6.2 Tijdlijn

Binnen de eigen regio

- Algemene uitruktijd 10 minuten
- Inzet op locatie afhankelijk van rijafstand
- Binnen 60 minuten in de gehele eigen regio in te zetten
- Inzettijd van maximaal 90 minuten, materieel gebonden

Buiten de eigen regio

- Binnen 60 minuten op de eigen regio grens
- Inzettijd van maximaal 90 minuten, materieel gebonden

6.3 Vuistregels

- Het kunnen afdekken van een plas tot 1.500m²

6.4 Samenstelling

- 5 x TW/SB + OVD = 11 personen
- Staan onder bevel van de HOVD-TC (Taakcommandant)
- Pelotonsnummer 800

6.5 Wijziging

Het vorige peloton had het 'schuimpeloton' als benaming. Dit bestaat uit 2 x TS, SB, SVH en OVD. Doordat het schuimblusvoertuig (SB) van kazerne Borne en Nijverdal ter vervanging staan in 2020, is vanuit het team Operationele Voorbereiding, samen met het Kenniscentrum, AGS, team Brandveiligheid, Financiën en Arbo & Fitheid gekeken naar de best mogelijke invulling van het peloton specialistische blussing.

25-11-2019 heeft het MT Brandweer het advies van de projectgroep overgenomen. Dit betreft de aanschaf van 5 SB's (5 Tankwagens met 16 m³ water en 1 m³ SVM) en deze strategisch te plaatsen in de regio. Daarmee beschikken we als regio over een operationele capaciteit die in de grootste risicogebieden binnen 20 minuten en binnen 30 minuten in de hele regio ter plaatse is voor het bestrijden van een brandende IBC en voldoende SVM beschikbaar om het grootste maatgevende scenario te blussen en een strategische overcapaciteit beschikbaar te hebben om rekening te houden met het verwaaien/afbranden van schuim bij een grote worplengte. Het programma Vakbekwaam worden is Q1-2020 afgestemd binnen de kerngroep Brand of IBGS.

Q1 2020 zal de aanbesteding voor deze voertuigen opgestart worden. Totdat deze voertuigen operationeel zijn blijft het huidige schuimpeloton inzetbaar.

7 Peloton logistiek en ondersteuning

De opdracht van het peloton logistiek en ondersteuning verschilt per incident. De ene keer is er behoefte aan ademlucht, de andere keer aan een verzorgingscontainer, soms aan beide en/of andere ondersteuning. Binnen Brandweer Twente wordt dit gecoördineerd vanuit kazerne Hengelo Centrum, middels een peloton logistiek en ondersteuning dat over diverse mogelijkheden beschikt en deze - vraag gestuurd - zaken op locatie verzorgt.

7.1 Prestatie-eisen

- Het breed ondersteunen van de ingezette eenheden in het veld

7.2 Tijdlijn

- Verzorgingscontainer
Een verzorgingscontainer heeft een opkomsttijd van 60 minuten. Dit wil zeggen dat de container binnen 60 minuten na alarmering ter plaatse is. Met de komst van deze container is er de beschikking over een toilet, onderdak en over koffie, thee en frisdrank.
Let op: Voor de catering van broodjes en/of warme maaltijden moet gemiddeld 60 minuten na alarmering extra worden gerekend.
- Ademlucht
Uitgangspunt is dat er voldoende voorraad ademlucht beschikbaar is voor de inzetijd van een peloton basis brandweezorg.
- Brandstof, olie, smeermiddelen
Binnen 60 minuten zijn brandstof, olie, -en smeermiddelen beschikbaar. In Twente is dit in de vorm van een haakarmbak BOS.
- Verlichting
Binnen 60 minuten is aanvullende verlichting beschikbaar. In Twente is dit in de vorm van een haakarmbak verlichting.

7.3 Vuistregels

Vraag gestuurd kunnen leveren van:

- Verzorgings-/toiletfaciliteit
- Ademlucht
- Verlichting
- Brandstoffen, olie, smeermiddelen
- Commando unit

7.4 Samenstelling

- Het peloton logistiek en ondersteuning kent geen vaste samenstelling, hier geldt dat vraag gestuurd opgeschaald kan worden
- Staan onder bevel van de HOVD-TC (Taakcommandant)
- Pelotonscommandant-, Functionaris- en Medewerker logistiek
- Pelotonsnummer 900

7.5 Wijziging

Op dit moment wordt de invulling en organisatie van het logistiek peloton nader bekeken. De eerste stappen tot het vervangen van de DECO (2021) en de Verzorgingsunit zijn gezet(2017). Vanuit team OV wordt de repressieve aansturing mbt logistiek opgepakt en afgestemd met sector Beheer & Techniek. Voorstel is PC-log (OVD) vanaf Groot incident te alarmeren met als doel om vooruit te denken over o.a. schoonwerken, maaltijden, ademlucht. De PC-log hoeft niet direct ter plaatse te gaan en kan bellen met de OVD in het veld en vragen of hij iets kan betekenen hierin. Bij een incident waar bijvoorbeeld 2 x een OVD-GWV ter plaatse is kan, wanneer het incident dit toe laat, 1 de rol van PC-LOG op zich nemen. Q1-2020 wordt dit vanuit team OV opgepakt.

Medewerker Logistiek

De medewerker logistiek (M-Log) is in het veld belast met de uitvoering van de taken, de 'handjes' op plaats incident. Iedere uitvoerende medewerker binnen de logistiek zal onder de functienaam M-Log zijn/haar taken uitvoeren.

- Opkomstnorm: Binnen 15 minuten op de kazerne waarvan uitgerukt wordt;
- Taken: Het uitvoeren van werkzaamheden gerelateerd aan de logistiek. Deze taken kunnen worden opgedragen door de F-Log of de PC-Log, afhankelijk van het incident;
- Taakveld: De M-Log opereert in het veld;
- Opleidingseis: M-Log's hebben bij voorkeur een afgeronde Manschap A opleiding en/of affiniteit met facilitair / logistiek. Ook moeten ze opgeleid zijn op- en geoefend zijn met de middelen waarmee zij uitrukken.

Functionaris logistiek

De functionaris logistiek (F-Log) heeft als verantwoordelijkheden om de verzorging van de eenheden te regelen. Ook is de F-Log 'leidinggevende' van de ingezette logistiek totdat de PC-Log ter plaatse is. Dan heeft de F-Log geen leidinggevende rol meer. Bij een groter incident zal hij/zij zijn/haar werkzaamheden uitvoeren onder aansturing van de PC-Log.

- Opkomstnorm: Binnen 15 minuten op de kazerne waarvan uitgerukt wordt;
- Taken: Het breed ondersteunen van de ingezette eenheden in het veld en het afstemmen van logistieke activiteiten met de PC-Log;
- Taakveld: de F-Log opereert primair vanaf de kazerne HGC;
- Opleidingseis: Voor de functie van F-Log zijn geen specifieke opleidingseisen anders dan die van bevelvoerder, of een persoon die affiniteit heeft met (brandweer) logistiek.

PC-Log

De PC-Log geeft leiding aan het logistieke peloton in het veld en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de OVD of Taakcommandant inzake logistieke verzorging van de eenheden.

- Opkomstnorm: Binnen 60 minuten op plaats incident.
- Taken: Leiding geven aan en coördineren van (de onderdelen van) het logistiek peloton; Leiding geven aan de M-Log's en de F-Log; Het breed ondersteunen van de ingezette eenheden in het veld; Logistieke activiteiten afstemmen met de HON/OVI;
- Taakveld: De PC-Log opereert in het veld.
- Opleiding: De PC-Log is een officier van dienst of wanneer niet de opleiding PC-Log gevolgd heeft.

8 Specialistische IBGS-eenheid

De specialistische IBGS-eenheid verricht taken om incidenten met gevaarlijke stoffen te stabiliseren. De specialistische IBGS-eenheid is niet gericht op redding. Daarnaast kan deze eenheid het incident zodanig stabiliseren zodat gespecialiseerde bedrijven/ partners opruimwerkzaamheden kunnen verrichten. Om voorgenoemde redenen moeten deze eenheden kennis hebben van THV onder IBGS-omstandigheden en kunnen optreden in gaspak.

8.1 Prestatie-eisen

De specialistische IBGS-eenheid heeft als taak:

- Inzet plegen bij een incident waarbij langdurig (meer dan 1 ademluchtvoeding) contact met de stof mogelijk is
- Langdurige effect beperkende maatregelen te treffen
- Berging van slachtoffers (bij maatschappelijk belang)
- In sterk vervuilde omgeving detectie, metingen en monstername verrichten

8.2 Tijdlijn

Binnen eigen regio

- Algemeen uitruktijd 10 minuten
- Binnen 30 minuten inzetbaar
- Inzettijd is 1 uur

Buiten eigen regio

- Binnen 60 minuten SIG (snel inzetbaar gaspakkenteam) op de eigen regio grens

8.3 Vuistregels

- 60 minuten kunnen werken in gaspak (3 ploegen van 2 gaspakdragers met 1 ploeg als back-up/veiligheid)
- De brandweer houdt zich niet bezig met opruimwerkzaamheden en werkt niet aan installaties

8.4 Samenstelling

- 2 x SIG + BOE + AGS + OVD = 16 personen
- Roepnummer: 1100
- De SIG's komen uit Enschede Spaansland en -Noord of van een naburige regio in Oost 5. De BOE is gestationeerd op kazerne Enschede Spaansland.

8.5 Wijziging

Naast de benaming, voorheen het OGS peloton nu specialistische IBGS-eenheid, is ook de samenstelling gewijzigd. Het OGS peloton bestond uit OVD, 2 x TS-OND, HV, haakarmbak OGS container, haakarmbak OGS stabilisatiecontainer, haakarmbak decontaminatie container, AGS, OVI en voorlichting.

Het OGS peloton was een samengesteld peloton vanuit kazerne Hengelo Centrum en Enschede Spaansland. De bemensing van de SIG's en BOE wordt georganiseerd vanuit kazerne Enschede Spaansland en -Noord.

9 Opschaling en bijstand

9.1 Opschaling vanuit de basis brandweezorg

Bij opschaling vanuit de basisbrandweezorg zal meestal sprake zijn van een eerste peloton vrije instroom dat op de incidentlocatie geformeerd wordt. Het uitgangspunt is:

Dat wat gevraagd wordt door de hoogst leidinggevende, wordt gealarmeerd.

Daar waar in de opschaling het incident de classificatie 'middelbrand' heeft, de OVD 2 extra TS-en nodig heeft, schaaft deze op naar 'zeer groot incident'. De meldkamer alarmeert 2 TS-en en deze completeren het 1^e peloton.

Daar waar in de opschaling het incident de classificatie 'middelbrand' heeft, de OVD een peloton extra nodig heeft, vraagt deze om een peloton. De meldkamer alarmeert 1 peloton.

Daar waar in de opschaling het incident de classificatie 'middelbrand' heeft, de OVD 2 extra TS-en en een peloton extra nodig heeft, schaaft deze op naar 'zeer groot incident' en vraagt hierna om een 2^e peloton. De meldkamer alarmeert 2 TS-en, deze completeren het 1^e peloton. Daarnaast wordt het 2^e peloton gealarmeerd.

Aanvullende pelotons worden, mits de tijd zich hiervoor leent, op een uitgangstelling geformeerd en gecoördineerd ingezet in het inzetgebied. De kleinere eenheid van een peloton maakt deze vraag gestuurde opschaling mogelijk. Het aanvragen van (delen van) pelotons lijkt dan nog meer maatwerk te borgen maar wordt omwille van structuur en leiding (span of control) niet wenselijk geacht. Afwijkingen zijn mogelijk maar dienen goed gecommuniceerd te worden, bijvoorbeeld bij het verzoek van één TAS voor waterwinning.

9.2 Opschaling vanuit de bijstandsaanvraag

Bijstand kan bijvoorbeeld geleverd worden aan en door buurregio's. Bij een bijstandsaanvraag wordt vooraf gegroepeerd op een voorbereide UGS en als eenheid naar het inzetgebied gereden. Bij uitzondering kan apart aan gereden worden wanneer slagkracht direct nodig is. Het formeren van een peloton vraagt immers (kostbare) tijd. Uitgangspunt is dat bij een bijstandsaanvraag alleen complete eenheden, zoals door de regio geformeerd gebaseerd op deze visie, rijden met tenminste de slagkracht die voor het gevraagde peloton omschreven is.

9.3 Bijstand leveren

Landelijk is afgesproken dat elke regio in staat moet zijn het volgende te kunnen leveren voor bijstand:

- 1 peloton basis brandweezorg
- 1 peloton grootschalig watertransport
- 1 peloton redding & technische hulpverlening (niet bedoeld STH)

Brandweer Twente heeft op bovenstaande pelotons de volgende aanvullingen die voor bijstand geleverd kunnen worden:

- 2e peloton basis brandweezorg
- 1 peloton natuurbrandbestrijding

Met de levering van deze pelotons wordt geen rekening gehouden met gelijktijdigheid, we leveren voor bijstand dus niet een peloton basis brandweezorg én een peloton natuurbrandbestrijding op hetzelfde moment. Uitgangspunt bij het inrichten van het grootschalig brandweeroptreden is dat er in het verzorgingsgebied van een regio één grootschalig incident plaatsvindt.

Meerdere grootschalige incidenten kunnen voorkomen maar dan moet geaccepteerd worden dat dit valt onder de afwijking en dat het improvisatievermogen van de brandweerorganisatie op de proef wordt gesteld. De gebruikelijke opkomsttijden zijn dan vertraagd van toepassing omdat eenheden wellicht van andere, verder af gelegen plaatsen moeten komen. De pelotons moeten ingericht en beschikbaar zijn maar hoeven dus niet tegelijkertijd worden ingezet.

Als norm wordt 50% van het totale aantal tankautospuitten en hulpverleningsvoertuigen in een regio aangehouden voor de restdekking. De restdekking wordt gecoördineerd door de OVI.

9.4 Scenario vrije OVD

Aan elk peloton is een OVD gekoppeld. Daarmee is het bij een grootschalig incident, waarbij meerdere pelotons zijn ingezet, mogelijk dat er bijvoorbeeld geen OVD-dekking is voor het overige deel van regio Twente.

Per 1 februari 2020 is via de communicator het scenario 'vrije OVD' beschikbaar. Deze wordt door de OVI/HIN Brandweer, in afstemming met de meldkamer, geactiveerd.

De communicator verzendt eerst een tekst bericht naar deze groep. Hierop kan een vrije OVD die beschikbaar is op reageren door terug te bellen naar de communicator. Hiermee zal de communicator niet verder bellen. Wanneer niemand reageert zal de communicator als nog gaan bellen.

De vrije OVD krijgt van de OVI door waar een voertuig met communicatie middelen beschikbaar is. De vrije OVD kan worden ingezet voor aflossing en voor restdekking. De vrije OVD luistert uit op regionale inmeldgroep 100 waarop deze wordt gealarmeerd.

Wanneer de OVI inschat dat een 2^e vrije OVD nodig is wordt het scenario 'vrije OVD' nogmaals geactiveerd.

9.5 Coördinator Uitgangstelling

Aan de alarmering voor de beschreven pelotons en de specialistische IBGS-eenheid wordt automatisch een CUGS gekoppeld. In de memo Operationeel Centrum Brandweer V2.0 wordt verder ingegaan op de alarmeringsprocedure, werkwijze, randvoorwaarden en de verschillende procedures voor de CUGS en UGS.

10 Communicatie

Binnen Brandweer Twente is en wordt vanaf mei 2019 actief gecommuniceerd over de komende wijzigingen mbt GBO. Dit wordt o.a. gedaan via:

- verschillende artikelen in het Verzamelstuk(4 x in totaal);
- informatiestand tijdens de Marktplaats New Energy op Troned 20 en 21 juni 2019;
- toelichting op OVD-dagen;
- toelichting op Bevelvoerders-avonden;
- ROODshow GBO-SO in kazerne Goor op 30 oktober 2019;

Daarnaast zijn voor de verschillende pelotons en de specialistische eenheid RO-kaarten gemaakt. Deze zijn te raadplegen vanaf 01-02-2020 en worden ge-pushed, in LiveOp X, wanneer dit wordt gealarmeerd.

11 Openstaande acties

De in geel gearceerde onderwerpen zijn acties waarop nog geen besluit is genomen of in ontwikkeling zijn.

Het voorstel is om dit op de onderstaande beschreven wijze te organiseren.

- Bij het peloton GWV wordt nu een TS meegestuurd ter ondersteuning. Door de TS te vervangen door een DB blijft de TS beschikbaar. Daarnaast komt men niet in de verleiding om de ondersteunende TS in te zetten voor taken waarvoor deze niet is gealarmeerd. Deze wordt meegenomen in het rondje langs verschillende kazernes mbt WTS
- In de visie staat dat wat betreft leiding en coördinatie bij het peloton logistiek en ondersteuning dit niet in alle gevallen direct een OVD hoeft te zijn. Ook een bevelvoerder met de module PC logistiek kan in veel gevallen een adequate rol vervullen.
Tot en met groot incident wordt logistiek georganiseerd en aangestuurd vanuit kazerne Hengelo Centrum door de functionaris logistiek (F-log). Vanaf zeer groot incident wordt een OVD als PC-log gealarmeerd en zal
 - leiding geven aan en coördineren van (de onderdelen van) het logistiek peloton;
 - leiding geven aan de medewerker- en functionaris logistiek;
 - het breed ondersteunen van de ingezette eenheden in het veld;
 - logistieke activiteiten afstemmen met de HON/OVI.
- Alle OVD's worden toegevoegd in de communicator aan het scenario 'vrije OVD'. Dit scenario wordt geactiveerd op de meldkamer op aangeven van de OVI wanneer alle dienstdoende OVD's al een rol hebben bij een incident en nog één of meerdere OVD's nodig zijn om een andere rol te vervullen. De opkomende 'vrije OVD' krijgt de beschikking over een dienstauto of -bus van een kazerne en meldt zich bij de OVI.
- Invoering van de verschillende pelotons en specialistische IBGS-eenheid, muv peloton specialistische blussing en Grootschalige Watervoorziening (WTS2.0), op de Meldkamer Brandweer per 1 januari 2020.

Bijlage 4 Regeling Leiding & Coördinatie

Regeling functies Leiding & Coördinatie brandweer

Deze notitie is een onderdeel van het Dekkingsplan Brandweer Twente 2021 – 2024. Hierin wordt beschreven op welke wijze Brandweer Twente het proces van operationele leiding en coördinatie heeft ingericht voor de monodisciplinaire brandweertzorg. Dit gaat over de operationele aansturing en ondersteuning van brandweerfunctionarissen en -eenheden tijdens incidenten en crisis.

Doelstelling

Brandweer Twente treft maatregelen om de bereikbaarheid, beschikbaarheid en inzetbaarheid van functionarissen ten behoeve van leiding, coördinatie en informatiemanagement voor de repressieve brandweertzorg continu te garanderen.

Het gaat in deze notitie om de: Officier van Dienst (OvD); Taakcommandant brandweer (TC), Hoofd Officier van dienst (HOvD); Commandant van Dienst (CvD). Daarnaast ook de ondersteunende rollen van; Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS) / Meetplanleider; Officier Verbindingen en Informatie (OVI), Medewerker Informatievoorziening (MIV); Operationeel Voorlichter, Medewerker operationeel ICT-piket.

De wettelijke basis van deze notitie wordt gevormd door Wet veiligheidsregio's (Wvr), het besluit Veiligheidsregio's (Bvr), het besluit personeel veiligheidsregio's, de CAR-UWO / de Arbeidsvoorwaardenregeling Twente (AVT). De inhoudelijke basis van deze notitie wordt gevormd door de Visie Grootschalig Brandweer Optreden (september 2018).

Begripsbepaling

In deze notitie wordt verstaan onder:

1. Piketpool: groep van medewerkers die een specifieke rol vervullen.
2. Piketdienst: frequent terugkerende dienst met de verplichting van beschikbaarheid, bereikbaarheid en opkomst binnen een afgesproken tijd, op een afgesproken locatie en binnen een afgesproken verzorgingsgebied.
3. Piketrooster: een vastgesteld schema waarin is vastgelegd wanneer een piketfunctionaris zich ter beschikking dient te houden voor piketdienst.
4. Piketfunctionaris: de persoon op wie de verplichting rust zich vanuit zijn hoofdaanstelling, binnen en buiten de voor hem geldende werktijden, ter beschikking te houden ten behoeve van de incidentbestrijding en crisisbeheersing, als bedoeld in artikel 3 van de Wet veiligheidsregio's.
5. Piketvergoeding: vergoeding voor personen op wie de verplichting rust zich buiten de voor hen geldende werktijden ter beschikking te houden ten behoeve van de incidentbestrijding en crisisbeheersing.
6. Vrije instroom: opkomst van piketfunctionarissen die geen piketdienst hebben, maar wel bereikbaar en beschikbaar zijn om hun functie te kunnen vervullen.
7. Werktijd: conform artikel 4:4:1 van de AVT is werktijd voor de medewerker de vastgestelde arbeidsduur per week.

Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken piketfunctionarissen

1. Deze regeling betreft uitsluitend de volgende piketfuncties:
 - a) Officier van Dienst (OvD);
 - b) Hoofd Officier van dienst (HOvD);
 - c) Commandant van Dienst (CvD);
 - d) Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS) / Meetplanleider;
 - e) Officier Verbindingen en Informatie (OVI)
 - f) Medewerker Informatievoorziening (MIV);
 - g) Operationeel voorlichter
 - h) Medewerker operationeel ICT-piket
2. De inzet van piketfunctionarissen geschiedt onder verantwoordelijkheid van de commandant brandweer.
3. De taken en verantwoordelijkheden van de piketfunctionarissen zijn beschreven in generieke functieprofielen, vastgesteld door het bestuur en zijn onderdeel van het functieboek Veiligheidsregio Twente.
4. Bij alarmering dient de piketfunctionaris binnen de daarvoor gestelde normopkomsttijden ter plaatse te zijn. Deze normopkomsttijden en de opkomstlocatie zijn:

Tabel 1: overzicht alarmering monodisciplinaire functies

#	Functionaris	Alarmering vanaf	Opkomsttijd	Opkomstlocatie
Leiding	Officier van Dienst	Middel incident	15 minuten	Incidentlocatie
	2 ^e Officier van Dienst	Zeër groot incident	30 minuten	Incidentlocatie
	Hoofd Officier van Dienst	Zeër groot incident	30 minuten	Incidentlocatie
	Commandant van Dienst	Zeër groot incident	45 minuten	Afhankelijk van situatie: incidentlocatie, Informatie en Operationeel centrum of nader te bepalen locatie.
Ondersteuning & Advies	Adviseur gevaarlijke stoffen	Groot incident	30 minuten	Incidentlocatie
	Officier Verbindingen en Informatie	Groot incident	30 minuten	Informatie en Operationeel centrum
	Medewerker Informatievoorziening	Zeër groot incident	30 minuten	Incidentlocatie
	Operationeel voorlichter	Groot incident	30 minuten	Incidentlocatie
	Medewerker operationeel ICT-piket	Afhankelijk van situatie	30 minuten	Incidentlocatie of locatie van VRT met een acuut ICT-knelpunt

Overzicht van de verschillende rollen behorende bij de piketfuncties

Bepaalde piketfunctionarissen krijgen afhankelijk van de situatie (lees: incident) een andere rol wanneer het incident opschaaft. In onderstaande tabel worden de piketfunctionarissen genoemd met hun bijbehorende rollen.

Tabel 2: mono- en multi functies

Monodisciplinair opschaling	Grootschaling brandweer optreden (vanaf zeer groot incident)			Multidisciplinaire opschaling (vanaf Grip 1)	Beheersmatig
Officier van Dienst (OvD)	Pelotons-commandant				
Hoofd Officier van Dienst (1)	Taakcommandant	Hoofd Brand- en Ongevalbestrijding	Hoofd Ondersteuning	OvD-B in CoPI	
Hoofd Officier van Dienst (2)	Taakcommandant	Algemeen commandant brandweer		Leider CoPI	
Commandant van Dienst	Algemeen commandant brandweer			• Operationeel leider • Algemeen commandant brandweer	Buiten kantoor tijden: aanspreekpunt voor organisatie en lokaal bestuur voor beheersmatige zaken
Adviseur gevaarlijke stoffen	Adviseur gevaarlijke stoffen	Meetplanleider		Meetplanleider	
Officier Verbindingen en Informatie	Hoofd Informatievoorziening Brandweer	Hoofd Brand- en Ongevalbestrijding	Hoofd Ondersteuning	Hoofd Informatievoorziening Brandweer	OVI is aanspreekpunt voor de genoemde

Monodisciplinair opschaling	Grootschaling brandweer optreden (vanaf zeer groot incident)			Multidisciplinaire opschaling (vanaf Grip 1)	Beheersmatig
					rollen vanaf routine t/m opschaling mono Brandweeroptreden.
Medewerker Informatievoorziening	Medewerker Informatievoorziening brandweer			OvD- Informatiemanagement	
Operationeel voorlichter	Operationeel voorlichter brandweer			OvD- communicatie	
Medewerker operationeel ICT-piket					

Aanwijzing en intrekking aanstelling

1. Conform het functieboek VRT worden ambtelijke medewerkers, die ook een repressieve functie binnen L&C vervullen, in basis aangesteld in hun beheersmatige functie.
2. De piketfunctionaris heeft naast de generieke functieprofiel een oplegprofiel in een piketfunctie¹.
3. De commandant brandweer kan namens het Dagelijks Bestuur de functionaris aanstellen.
4. De aanstelling van de betreffende functionaris kan worden ingetrokken door de commandant brandweer.

Beëindiging aanwijzing voor piketdienst

Deelname aan het piket eindigt als:

- op grond van de eisen Besluit personeel veiligheidsregio's geen actieve functievervulling meer mogelijk is;
- piketfunctionaris verhuist naar een gebied van waaruit niet kan worden voldaan aan de opkomsttijden;
- de piketfunctionaris niet langer wenst deel te nemen aan het piket (hiervoor dient de commandant toestemming te geven);
- hiertoe om andere, zwaarwegende reden(en) door de commandant wordt beslist.

Indeling piket

1. Een piketfunctionaris wordt aangewezen in maximaal één, van bovenstaande, piketfuncties (tabel 1: overzicht alarmering piketfunctionarissen).
2. Het uitgangspunt is om een piketpool te bezetten met vijf functionarissen, met een minimumsterkte van vier functionarissen.
3. De functionarissen kunnen in de opschaling andere rollen vervullen (tabel 2: overzicht mono- en multi functies). Deze rollen zijn onderdeel van het grootschalig brandweeroptreden of crisisorganisatie. Voor een aantal van deze rollen is sprake van vrije instroom.
4. Het is de piketfunctionaris niet toegestaan om tijdens de piketdienst een andere operationele functie dan de piketfunctie uit te oefenen.

Kwaliteitseisen

1. Piketfunctionaris voldoet aan de opleidingseisen genoemd in het Besluit personeel veiligheidsregio's artikel 10:1.
2. De kwaliteitseisen die gesteld worden aan de functionarissen op basis van het Besluit personeel veiligheidsregio's, zijn onderdeel van de bestaande generieke functieprofielen. Deze zijn opgesteld volgens de landelijk vastgestelde branche kwalificatiedossiers.
3. De piketfunctionarissen zijn verplicht deel te nemen aan het vakbekwaamheidsprogramma en aan bijeenkomsten behorend bij de functie die aangeboden wordt door Brandweer Twente.

¹ Met uitzondering van de OvD. De functieomvang voor OvD is 0,2 fte en maakt onderdeel uit van de beheersmatige aanstelling. Daarnaast zijn er ook vrijwillig aangestelde OvD's.

4. De piketfunctionarissen: OvD, HOvD, CvD, AGS en OVI nemen periodiek (afhankelijk van de leeftijd) deel aan een medisch onderzoek. Voor de MIV-er, Operationeel Voorlichter en Medewerker operationeel ICT-piket wordt dit onderzoek vrijblijvend aangeboden.
5. De piketfunctionaris is zelf verantwoordelijk om te voldoen aan de opkomsttijden.
6. De medewerker die naast zijn beheersmatige functie ook een repressieve functie bekleedt, heeft gesprekken over het repressief functioneren met de beheersmatig leidinggevende. Dit wordt in de jaarlijkse gesprekscyclus aan de orde gebracht.
7. Input voor de personele gesprekscyclus wordt verkregen uit de repressieve vlootschauw die periodiek gehouden wordt.

Middelen

1. De piketfunctionaris beschikt gedurende zijn dienst over een door Brandweer Twente beschikbaar gesteld dienstvoertuig met specifieke inventaris voor de betreffende functie.
2. De piketfunctionaris wordt door de commandant aangewezen om met dit voertuig te mogen rijden met optische- en geluidssignalen.
3. Het materiaal dat ter beschikking wordt gesteld voor het uitvoeren van de functie, wordt na het beëindigen van het dienstverband in geleverd bij Brandweer Twente.

Rooster

1. Het rooster wordt, op basis van de roostersystematiek, jaarlijks vastgesteld. Vanuit elk piket wordt dit rooster gemaakt door één van de piketfunctionarissen.

Vergoedingen (t.a.v. piket, inzet en vakbekwaamheid voor beroepsmedewerkers)

De grondslagen voor berekening van piketvergoeding alsmede vergoeding voor opleidingen, trainingen, oefeningen en repressieve inzet zijn gebaseerd op de functiematrix die gehanteerd wordt in het Functieboek Veiligheidsregio Twente.

1. De piketfunctionaris heeft aanspraak op een piketvergoeding voor:
 - a) Beschikbaarheid: piketdienst
 - b) Daadwerkelijke werkzaamheden: inzetten
 - c) Daadwerkelijke werkzaamheden: vakbekwaamheid

Ad1a)

De piketfunctionaris heeft aanspraak op een piketvergoeding voor de piketdienst. De geldende afspraken die hiervoor van toepassing zijn, staan genoemd in de AVT: hoofdstuk 20: vergoeding piketdienst beroepsbrandweer.

Ad1b)

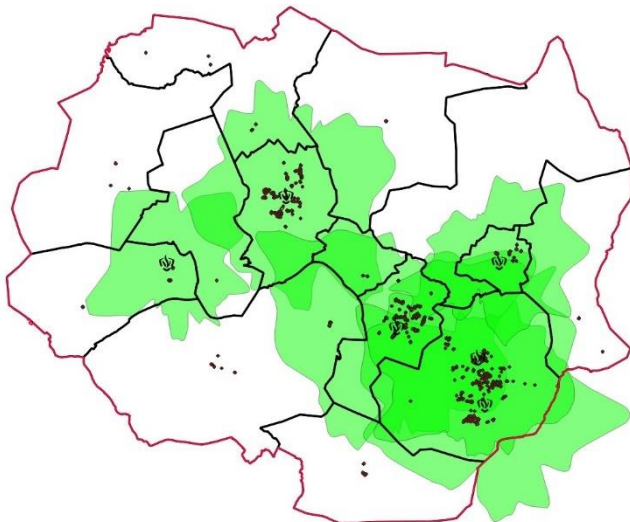
- De vergoeding voor het daadwerkelijk verrichten van repressieve werkzaamheden (inzet) die buiten de werktijden vallen, is vastgelegd in artikel 3:3:1:2 van de AVT. Indien tijdens de piketdienst repressieve werkzaamheden moeten worden verricht, wordt de daaraan bestede tijd als overwerk vergoed, overeenkomstig artikel 3:2:1, met dien verstande dat bij toepassing van artikel 3:2:1 onder uurloon wordt verstaan 1/156 gedeelte van het salaris per maand behorende bij de repressieve functie van de ambtenaar.
- Bovenstaande is niet van toepassing op de Commandant van Dienst en beperkt van toepassing op de Hoofdofficier van Dienst. De Commandant van Dienst heeft geen recht op een vergoeding voor daadwerkelijke werkzaamheden. De Hoofdofficier van Dienst krijgt voor het verrichten van werkzaamheden tijdens de piketdienst uitsluitend een vergoeding bestaande uit verlof gelijk aan het aantal uren van het overwerk. Dit verlof kan niet worden uitbetaald en wordt ook niet aangevuld met een overwerktoeslag.

Ad1c)

- De piketfunctionaris draagt er zorg voor dat de deelname aan oefeningen, trainingen en opleidingen (op basis van het vakbekwaamheidsprogramma) waar mogelijk tijdens werktijd worden gepland.
- Voor het vergoeden van een meerdaagse oefening, is de vergoedingsregeling meerdaagse realistische trainingen Brandweer Twente van toepassing (Hoofdstuk 29 AVT).

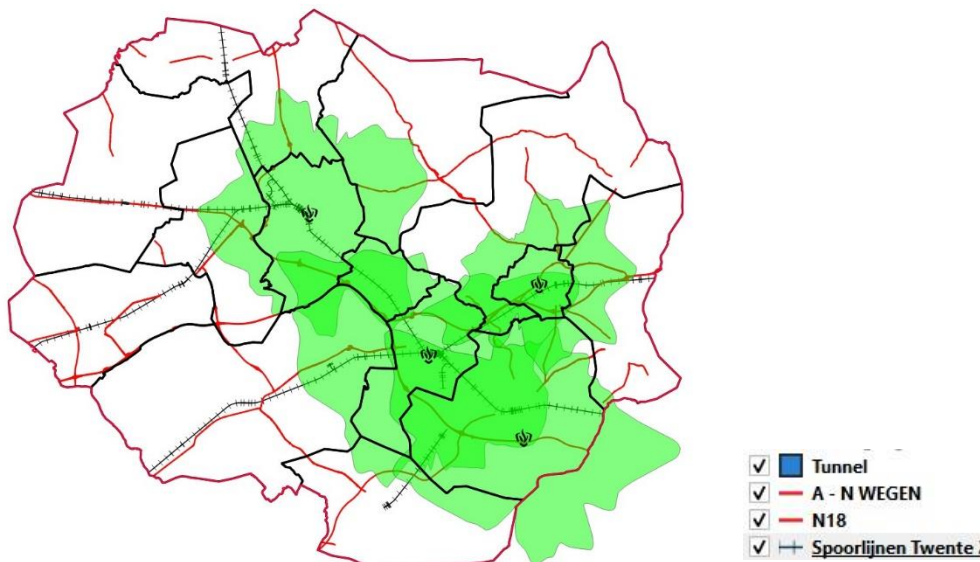
Bijlage 5 Spreiding en opkomsttijden

In onderstaand plaatje is de spreiding en de opkomst van de redvoertuigen te zien. Ook zijn hier de risico objecten aangegeven. Deze zijn vooral gecentreerd in de kernen in de grote steden. De voertuigen staan dan ook zo gepositioneerd dat zij bij het merendeel van deze objecten binnen 15 minuten ter plaatse zijn.

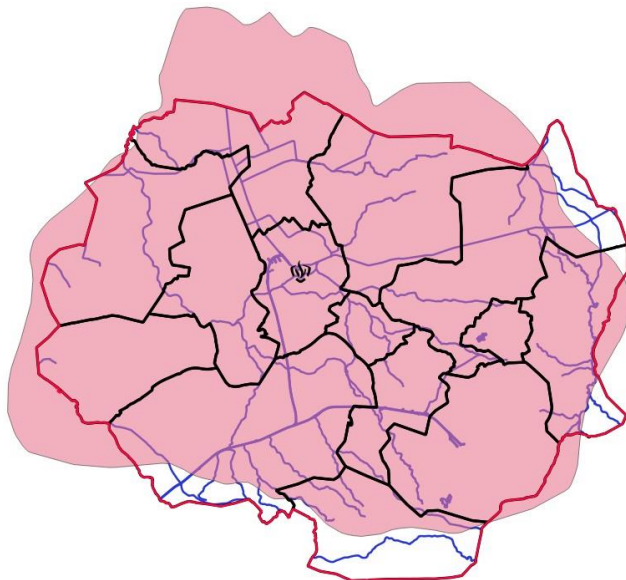
Figuur 1 Spreiding en opkomst 15 minuten Redvoertuigen (6 locaties) ten opzichte van de risico objecten

In onderstaand plaatje is de spreiding en de opkomst van de hulpverleningsvoertuigen te zien. Deze zijn ook weer op basis van de risico's geplaatst in Twente. Dit betreffen vooral de grote wegen en het spoor in Twente. De HV's kunnen bij de drukste plekken met de grootste risico's binnen 15 minuten aanwezig zijn.

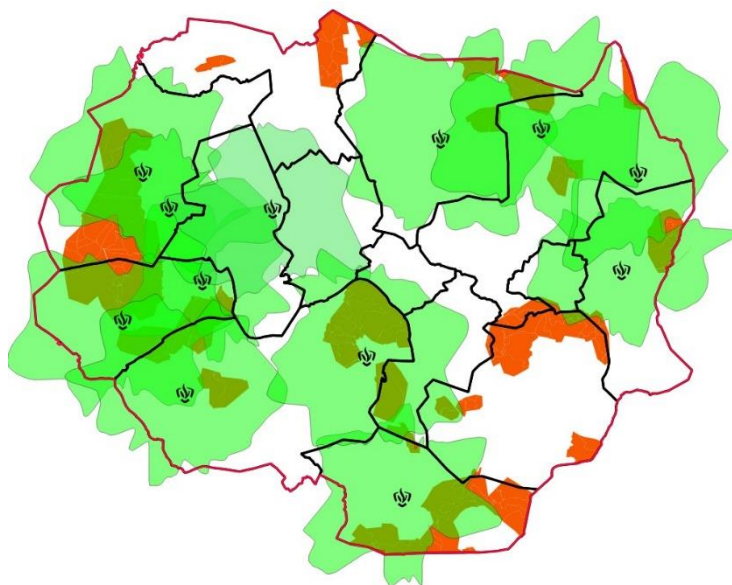
Figuur 2 Spreiding HV's ten opzichte van de risico's (A en N wegen spoorlijn)

In onderstaand plaatje is de dekking van het duikteam te zien. Het duikteam is gestationeerd in Almelo en kan vanuit daar binnen 30 minuten in bijna heel Twente aanwezig zijn.

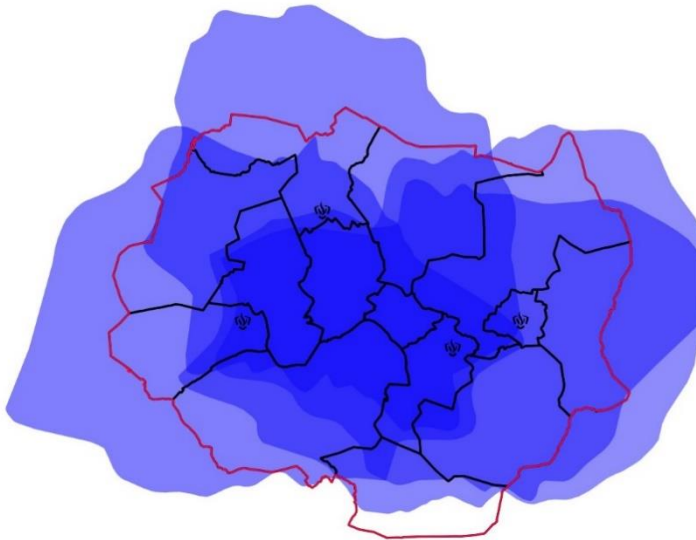
Figuur 3 Opkomst duikteam 30 minuten

In onderstaand plaatje is de spreiding van de natuurbrandvoertuigen te zien. Deze voertuigen zijn op kazernes gepositioneerd nabij natuurgebieden en het laat zien in welke gebieden zij binnen 15 minuten aanwezig kunnen zijn.

Figuur 4 Risico gebieden in combinatie met de opkomst tijd natuurbrand voertuigen

In onderstaand plaatje is de spreiding van de WTS-en te zien. Deze zijn zo geplaatst dat binnen 30 minuten bijna heel Twente bereikt kan worden.

Figuur 5 Opkomsttijd WTS'en (4x) 30 minuten

Bijlage 6 Hot spots

Lijst met soorten objecten in Twente waarvan die qua risico's een opkomsttijd moeten hebben uit categorie 1:

Objecten in Twente
Apothekers
Categorale woonvormen
Gehandicaptenzorg
GGD
GGZ
Overig
Revalidatiecentrum
Thuiszorgorganisatie
Verloskundigenzorg
Verpleeg- en verzorgingsinstellingen
Woonfunctie portiekflats
Woonfunctie portiekwoningen
Woongebouwen hoger dan 20 meter
Ziekenhuizen

Hieronder de spreiding en het aantal objecten in Twente. Deze objecten zijn voornamelijk gecentreerd in de kernen. Bij deze objecten zijn de risico's dusdanig dat de 1^e TS snel aanwezig moet zijn. Ook worden bij incidenten in de meeste gevallen een 2^e TS gealarmeerd. In onderstaand plaatje zijn de risico objecten afgezet tegen de slagkracht (in de dagsituatie). Bij het merendeel van de objecten zijn er minimaal 2 TS-en binnen 15 minuten ter plaatse.

